

BULGARIAN

BASIC COURSE

Volume X

Lessons 86 - 95

December 1963

Revised March 1984

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE
FOREIGN LANGUAGE CENTER

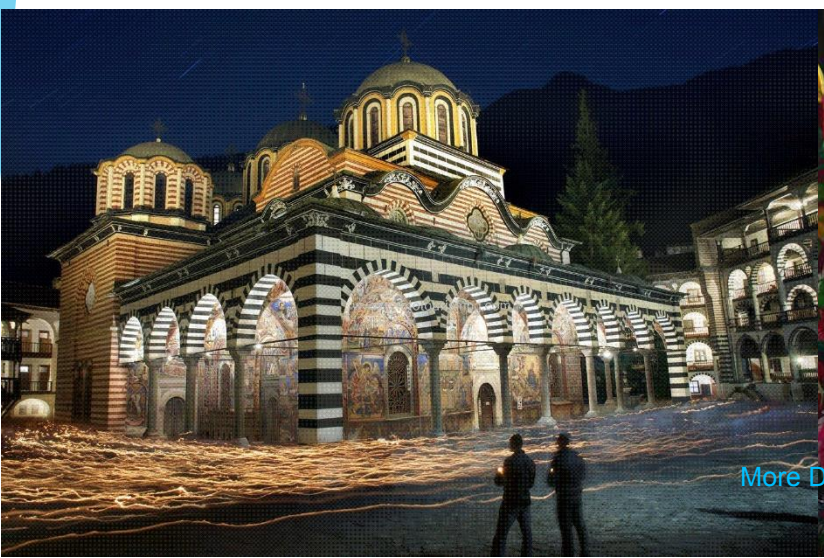

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

TABLE OF CONTENTS

Lessons 86-95 _____ 1-201

Lesson 86 _____ 1-8

- Cartoon Guide _____ 2
- Dialogue: At the Tavern _____ 3
- Reading Text _____ 5
- Questions _____ 6
- Homework _____ 7
- Vocabulary _____ 8

Lesson 87 _____ 9-32

- Grammar Perception Drill _____ 10
- Cartoon Guide _____ 17
- Dialogue: Behind the Enemy Lines _____ 18
- Grammar Analysis:
  - Collective Numeral Nouns _____ 19
- Grammar Drill _____ 21
- Reading Text _____ 28
- Questions _____ 29
- Homework _____ 31
- Vocabulary _____ 32

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Lesson 88 _____ 33-60

Grammar Perception Drill _____ 34
Cartoon Guide _____ 43
Dialogue:
Behind the Enemy Lines (cont.) _____ 44
Grammar Analysis:
The Adverb _____ 45
Grammar Drill _____ 48
Reading Text _____ 55
Questions _____ 56
Homework _____ 58
Vocabulary _____ 59

Lesson 89 _____ 61-71

Cartoon Guide _____ 62
Dialogue:
Refugees, Saboteurs, and Guerilla
Activities _____ 63
Reading Text _____ 64
Questions _____ 65
Homework _____ 67
Interpreting _____ 68
Vocabulary _____ 70

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Lesson 90 _____ 72-100

Grammar Perception Drill _____ 73
Cartoon Guide _____ 84
Dialogue:
Newspapers _____ 85
Grammar Analysis:
Future in the Past - Passive Voice _____ 86
Grammar Drill _____ 87
Reading Text _____ 94
Questions _____ 96
Homework _____ 98
Vocabulary _____ 99

Lesson 91 _____ 101-123

Grammar Perception Drill _____ 102
Cartoon Guide _____ 109
Dialogue:
On a Trip to the Inn at the 16th Kilometer _____ 110
Grammar Analysis:
Conditional Sentences (cont.) _____ 112
Grammar Drill _____ 113
Reading Text _____ 119
Questions _____ 120
Homework _____ 122
Vocabulary _____ 123

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Lesson 92 _____ 124-145

Grammar Perception Drill _____ 125
Cartoon Guide _____ 132
Dialogue:
Preparation for Maneuvers _____ 133
Grammar Analysis:
The Descriptive Imperative Form -
Passive Voice _____ 134
Grammar Drill _____ 137
Reading Text _____ 141
Questions _____ 142
Homework _____ 144
Vocabulary _____ 145

Lesson 93 _____ 146-159

Cartoon Guide _____ 148
Dialogue:
Unsuccessful (Beach-) Landing _____ 149
Reading Text _____ 151
Questions _____ 152
Homework _____ 154
Interpreting _____ 155
Vocabulary _____ 157

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Lesson 94 _____ 160-181

Grammar Perception Drill _____ 161
Cartoon Guide _____ 168
Dialogue:
In Mourning _____ 169
Grammar Analysis:
Usage of the Perfective Aspect in
Subordinate Clauses _____ 170
Grammar Drill _____ 171
Reading Text _____ 177
Questions _____ 178
Homework _____ 180
Vocabulary _____ 181

Lesson 95 _____ 182-201

Grammar Perception Drill _____ 183
Cartoon Guide _____ 189
Dialogue:
In a Government Office _____ 190
Grammar Analysis:
Verbal Nouns _____ 191
Grammar Drill _____ 192
Reading Text _____ 197
Questions _____ 198
Homework _____ 200
Vocabulary _____ 201

Grammar Index: See Volume XI, pp. 94

Table of Illustrations: See Volume XI, pp. 102

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

О С Е М Д Е С Е Т И Ш Е С Т И У Р О К

L E S S O N 8 6

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 86

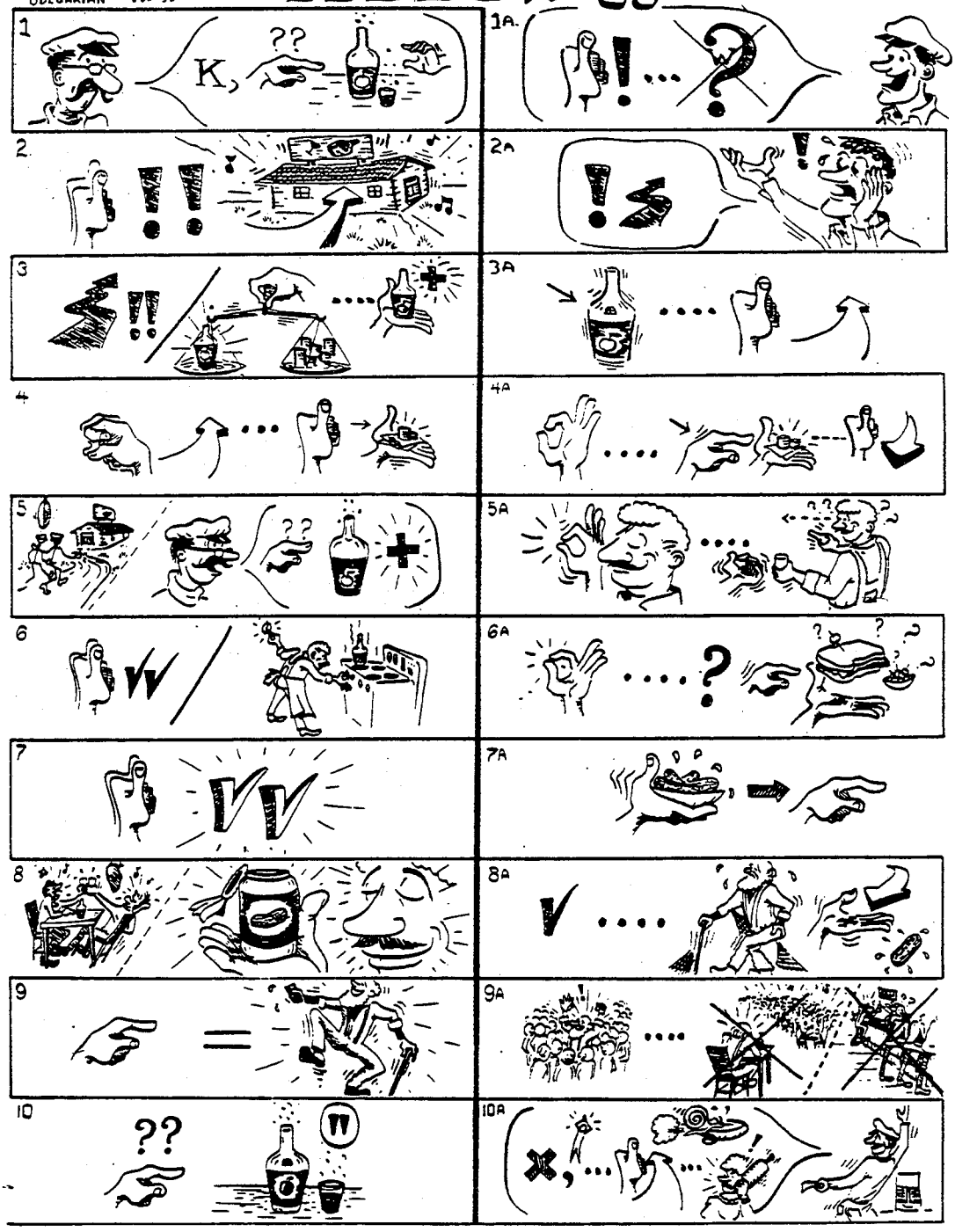

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

УРОК 86 - РАЗГОВОР

В ПИВНИЦАТА

Илúя:
Кóста:

Кóста, ще пиеш ли еднá ракúя?
- Ще пúя, защó не?

- Хáйде да отúдем в пúвницата на площáд "Възрáждане"!
- Чак там ли? Мнóго е далéче.

- Далéче е, но си заслужáва. Те пак úмали хýбава троя́нска ракúя.
- Щом е за троя́нска слúвова - отúвам.

- Хáйде, тръ́гвай тогáва! Аз плáщам.
- Добрé де! Щом си решúл да почéрпиш, úдвам!

/След половúн час двáмата влúзат в пúвницата на площáд "Възрáждане"./

- Илúя:
Сервитьóрът:

- Хýбава ли е троя́нската ви слúвова?
- Чудéсна! Ще пúете ли по еднá?

- Ще пúеме, амá загрéй я мáлко!
- Дáдено! Ще хáпнете ли по еднó мезé?

- Ще хáпнеме и още как!
- Ще ви донесá от турши́ята.

/Сервитьóрът донáся поръ́чаното и двáмата пóчват да пúят./

Илúя:
Кóста:

- Голéми мáйстори са. Чудéсна турши́я прáвят!
- Да, затовá покóйният ми бáща все тýка úдваше.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Илúя:
Кóста:

- Бащá ти бéше мнóго вéсел човéк.
- Обúчаше компáния. Нúкога не сядаше сам, нúто пúеше сам.

- Ще пúеш ли óще еднá ракúя?
- Не, благодаря́! Трябва да си хóдя. Жená ми ще се сърди, акó закъснéя.

/Вúкат сервитьóра. Илúя плáща смéтката и си тръгват за къщи./

---

1. пúвница - tavern.

7. Чак там ли? - All the way there?, That far?

9. троя́нска ракúя - Troyan brandy.

16. сервитьóр - waiter.

19. амá - but

21. Ще хáпнеме и óще как! - We would have a bit with pleasure!

26. Голéми майстóри са! - They are great experts.

33. Трябва да хóдя. - I have to go home.

33. Жená ми ще се сърди, акó закъснéя . - My wife will be angry with me if I am late.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 86

ЧЕТИВО

Една вечер Илия срещнал приятеля си Коста и го запитал дали ще пие една ракия в пивницата на площад "Възраждане". Отначало Коста не искал да отиде чак там, понеже било далеч. Но щом чул, че там имало хубава троянска сливова ракия, той се съгласил веднага, още повече, че Илия щял да го почерпи.

Когато влезли в пивницата, те попитали сервитьора дали сливовата е хубава. Ракията била чудесна и те си поръчали по една чаша. Илия помолил сервитьора да позагрее ракията малко. Сервитьорът ги запитал дали ще хапнат по едно мезе. Коста му казал, че на гладно сърце не се пиело. Като чул, че сервитьорът щял да им донесе туршия, Илия поискал да им донесе и малко маслини и няколко филии ръжен хляб.

Ракията наистина била чудесна. Двамата приятели си поръчали още по една чаша. Така те си хапнали, пийнали си добре и останали много доволни от мезето и сливовата.

Коста си спомнил, че покойният му баща често идвал в тази пивница. Бащата на Коста бил много весел човек. Никога не сядал сам, нито пиел без другари.

Поглеждайки часовника си, Коста се сетил, че жена му го чакала в къщи и че щяла да се сърди, ако той закъснеел. Илия не бързал, понеже бил ерген и никой не го чакал, но заради Коста и той станал. Платили сметката и двамата се запътили весели към домовете си.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ВЪПРОСИ

1. Кого срещнал Илия една вечер?
2. Какво запитал Илия приятеля си Коста?
3. Какво отговорил Коста отначало?
4. Защо се съгласил Коста да отиде в пивницата на площад "Възраждане"?
5. Кой щял да черпи?
6. Какво попитали двамата приятели сервитьора, когато влезли в пивницата?
7. Каква била сливовата?
8. По колко ракии си поръчали двамата приятели?
9. Какво помолил Илия?
10. Какво ги запитал сервитьорът тогава?
11. Какво казал Коста, когато сервитьорът ги запитал дали хапват по едно мезе?
12. Какво мезе щял да им донесе сервитьорът?
13. Какво мезе поискал Илия, като чул, че сервитьорът щял да им донесе туршия?
14. Защо двамата приятели си поръчали още по една ракия?
15. Как си хапнали и пийнали двамата приятели?
16. От какво останали доволни те?
17. Какво си спомнил Коста през време на пиенето?
18. Какъв човек бил бащата на Коста?
19. Бащата на Коста сядал ли да пие сам?
20. Какво се сетил Коста, поглеждайки часовника си?
21. Какво щяло да стане, ако той закъснеел.
22. Защо Илия не бързал да си ходи?
23. Какво направили двамата, след като платили сметката?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 86

ДОМАШНА РАБОТА

Част 1

Translate the following sentences into English!

Аз бих пил вино сега.

1. Ние бихме пили вино сега.
2. Той би отишел на кино довечера.
3. Те биха хапнали кебапчета с удоволствие.
4. Ти би ли ял фасул?
5. Тя би дошла, ако може.
6. Аз бих изпил една чашка ракия.
7. Вие бихте ли пили бира снощи, ако имахте?

Част 2

Упражнение на магнитофон.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 86

РЕЧНИК

да́дено!	all right, O.K., agreed!
запъ́твам се /към/	to start (toward)
запъ́тя се, и се, их се	
заради́	for (someone's) sake
заслужа́ва /си/	it is worth it, it is worth the trouble
загря́вам	to warm up
загре́я, е́е, загря́х	
маслина́ f.,	olive
поко́ен, поко́йна, о, и	late, deceased
поръ́чаното n.	that which has been ordered, the order
по́ходен, по́ходна, о, и	(of) march
по́ходна ку́хня	field kitchen
ръ́жен, а, о, и	(of) rye
ста́вам	to stand (get) up
ста́на, е	
ста́вам от ма́сата	to leave the table
сърце́ m.	heart
на гла́дно сърце́	on an empty stomach
троя́нски, а, о, и	(of) Trojan
турши́я f.	pickled vegetable
фили́я f.	slice
фили́я хля́б	slice of bread
хо́дя	to go, to walk
тря́бва да си хо́дя	I have to go home
че́рпя, и, их	to treat somebody
поче́рпя	to foot the bill

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

О С Е М Д Е С Е Т И С Е Д М И У Р О К

L E S S O N 8 7

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

ВСТЪПИТЕЛНИ ГРАМАТИЧНИ УПРАЖНЕНИЯ

Grammar: Collective Numeral Nouns

Игра на карти.

Аз имам една единица.
двойка
тройка
четворка
петорка
шесторка
седморка
осморка
деветорка
десеторка

Аз имам една петорка.
две
шест
осем
четири
три
девет
едно
десет
пет
седем

Аз имам една петорка.
двойка
шесторка
осморка
четворка
тройка
деветорка
единица
десеторка
петорка
седморка

Ти имаш една петорка.
шесторка
седморка
осморка
деветорка
десеторак

Ти имаш една петица.
шестица
седмица
осмица
деветица
десетица

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

Той има една петорка.
седморка
деветорка
шесторка
осморка
десеторка

Той има една петица.
седмица
деветица
шестица
осмица
десетица

Аз имам една осмица.
шест
девет
седем
десет
пет
осем
десет

Аз имам една осмица.
Аз имам една шестица.
деветица
седмица
десетица
петица
осмица
десетица

Аз имам две единици.
двойки
тройки
четворки
петорки
шесторки
седморки
осморки
деветорки
десеторки

единица
шесторка
осморка
десеторка
петорка
тройка
четворка
седморка
деветорка
двойка

Аз имам две единици.
шесторки
осморки
десеторки
петорки
тройки
четворки
седморки
деветорки
двойки

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

Аз имам една двойка.	Аз имам три двойки.
петорка	петорки
осморка	осморки
десеторка	десеторки
шесторка	шесторки
единица	единици
деветорка	деветорки
четворка	четворки
седморка	седморки
тройка	тройки

Аз имам една шестица.	Аз имам две шестици.
седмица	седмици
петица	петици
деветица	деветици
седмица	седмици
десетица	десетици

Аз имам единица по български език.
двойка
тройка
четворка
петорка
шесторка

три	Аз имам тройка по История.
едно	единица
четири	четворка
две	двойка
шест	шесторка
пет	петорка

Учителят ми писа четворка по български.	Аз имам четворка по български.
Учителят ми писа единица по български.	Аз имам единица по български.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

Учителят ми писа шесторка по български.	Аз имам шесторка по български.
Учителят ми писа петорка по български.	Аз имам петорка по български.
Учителят ми писа двойка по български.	Аз имам двойка по български.
Учителят ми писа петица по български.	Аз имам петица по български.
Учителят ми писа шестица по български.	Аз имам шестица по български.

Колко двойки има в картите?	В картите има четири двойки.
" четворки " "	" " " четворки
шесторки	шесторки
осморки	осморки
десеторки	десеторки
единици	единици
тройки	тройки
петорки	петорки
седморки	седморки
деветорки	деветорки
петици	петици
седмици	седмици
деветици	деветици
шестици	шестици
осмици	осмици
десетици	десетици

Двойката е по-голяма от единицата.
Тройката е по-голяма от двойката.
Четворката е по-голяма от тройката.
Петорката е по-голяма от четворката.
Шесторката е по-голяма от четворката.
Шесторката е по-голяма от петорката.
Седморката е по-голяма от шесторката.
Осморката е по-голяма от седморката.
Деветорката е по-голяма от осморката.
Десеторката е по-голяма от деветорката.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

пет	Петорката е по-голяма от единицата.
осем	Осморката " " " "
десет	Десеторката
шест	Шесторката
четири	Четворката
две	Двойката
девет	Деветорката
седем	Седморката
пет	Петорката
три	Тройката

Един петак е пет лева/монета/. Един петак е пет лева.
Един десетак е десет лева.
Един двайсетак е двайсет лева. и т.н.
Един петдесетак е петдесет лева.
Един стотак е сто лева.

Една петачка е пет лева /банкнота/.
Една десатарка е десет лева.
Една двайсетарка е 20 лева.
Една петдесетарка е 50 лева.
Една стотарка е 100 лева.
Една хилядарка е 1000 лева.

десет	Един десетак е десет лава.
двайсет	Един двайсетак е 2о лева.
сто	Един стотак е 100 лева
пет	Един петак е 5 лева.
петдесет	Един петдесетак е 50 лева.

двайсет	Една двайсетарка е 20 лева.
петдесет	Една петдесетарка е 50 лева.
сто	Една стотарка е 100 лева.
пет	Една петачка е 5 лева.
хиляда	Една хилядарка е 1000 лева.
десет	Една десетарка е 10 лева.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

Той има много петаци.
Той има много десетаци.
Той има много двайсетаци.
Той има много петдесетаци.
Той има много стотаци.

Той има много петаци.

и т.н.

десетак
двайсетак
стотак
петдесетак
петак

Аз имам много десетаци.
Аз имам много двайсетаци.
" " " стотаци.
петдесетаци
петаци

Аз имам един десетак.
" " " двайсетак
петдесетак
стотак
петак

Аз имам много десетаци.
" " " двайсетаци.
петдесетаци
стотаци
петаци

На масата има една двайсетарка.
" " " " петдесетарка
стотарка
десетарка
петачка

На масата има много двайсетарки.
" " " " петдесетарки.
стотарки
десетарки
петачки

Дай ми един десетак.
" " " двайсетак
петдесетак
петак
стотак

Дай ми една десетарка.
" " " двайсетарка
петдесетарка
петачка
стотарка

Той има ли един десетак?
една стотарка
две десетарки
три петдесетарки
един петак
два петака
една десетарка
една петачка

Да, той има един десетак.
" " " една стотарка
две десетарки
три петдесетарки
един петак
два петака
една десетарка
една петачка

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

Той има ли две хилядарки? Да, той има две хилядарки.
" " " един десетак? " " " един десетак.

Петдесетакът е на масата. Петдесетакът е на масата.
Двайсетакът " " "
Петакът " " " и т.н.
Десетакът " " "
Стотакът
Петачката
Десетарката
Двайсетарката
Петдесетарката
Стотарката
Хилядарката
Петаците
Десетаците
Двайсетаците
Петдесетаците
Стотаците
Петачките
Десетачките
Двайсетачките
Петдесетарките
Стотарките
Хилядарките

На масата ли е петакът? Да, петакът е на масата.
" " " " двайсетакът
десетакът и т.н.
петдесетакът
стотакът
петдесетачката
десетарката
двайсетарката
стотарката
хилядарката

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

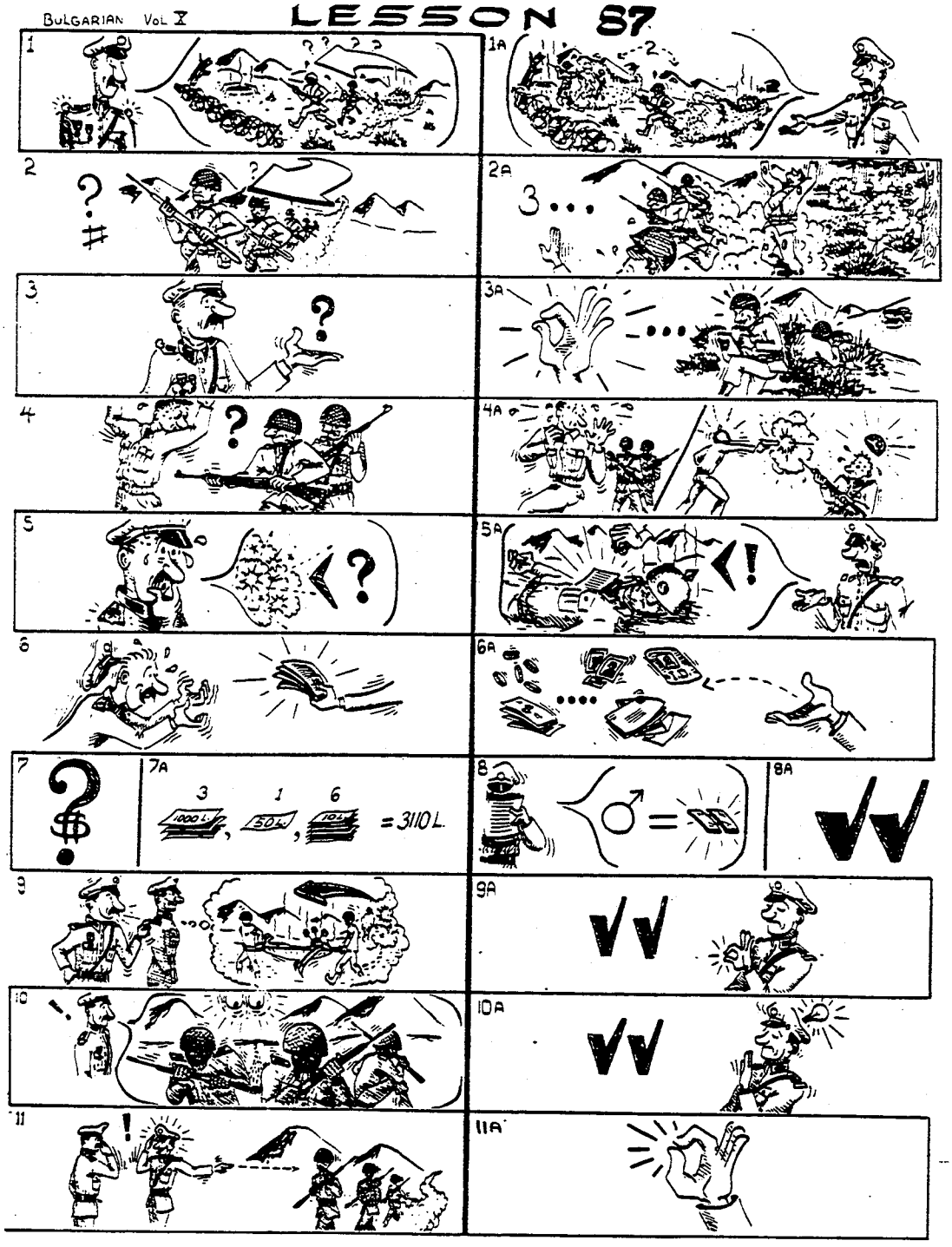

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

УРОК 87 - РАЗГОВОР

ЗАД БОЙНАТА ЛИНИЯ

Батальонният командир:
Дежурният офицер:

- Вѣ́рнаха ли се разузнава́телните дво́йки?
- Са́мо две дво́йки. И то не вси́чки войни́ци, другаро́ю майо́р!

- Ко́лко ду́ши се вѣ́рнаха?
- Са́мо три́ма. Четвѣ́ртият бил уби́т при престре́лка.

- Каква́ са резулта́тите от тя́хното разузна́ване?
- Отли́чни. Събра́ли подро́бни све́дения за проти́вника.

- Успе́ли ли са да заловя́т ня́кой пле́нник?
- Изнена́дали еди́н неприя́тел, но той отка́зал да се предаде́.

- Тога́ва ли е ста́нала престре́лката?
- Тога́ва, другаро́ю майо́р! Уби́ли неприя́теля и му взе́ли докуме́нтите.

- Покаже́те ми ги!
- Ето: удостовере́ние за самоли́чност[1], писма́, сни́мки и пари́.

- Ко́лко са пари́те?
- Три хилядо́рки, една́ петдесето́рка и шест десето́рки. Вси́чко 3110 лв.

- /Разглежда документите на убития./ По вси́чко изглежда, че уби́тият е неприя́телски офице́р.
- И аз така́ предполага́м, другаро́ю майо́р.

- Нареде́те да се прибере́ трупъ́т на уби́тия разузнава́ч!
- Ще наредя́ веднага́.

- Войни́ците да бъ́дат кра́йно предпазли́ви! Неприя́телят си́гурно ще наблюда́ва това́ мя́сто внима́телно.
- Слу́шам, другаро́ю майо́р!

- Доложе́те ми, когато́ се вѣ́рне оста́налата дво́йка!
- Слу́шам, другаро́ю майо́р!

---

1. удостоверение за самоличност - ID certificate

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

ГРАМАТИКА

COLLECTIVE NUMERAL NOUNS

Collective numeral nouns are formed by adding the endings /ОР/КА: ОЙКА or /ОР/ИЦА to the stem of the cardinal numeral.

един,една,едно,едни един-ица		unit, 1 - worst school grade, the figure 1
два, две	дв-ойка	pair, couple, deuce, 2 - bad school grade, figure 2
три	тр-ойка	3 horses, tray, 3 - average school grade, figure 3
четири	четв-орка	4 horses, etc. 4 - good school grade
пет	пет-орка	5 horses, 5 in cards, 5 - very good school grade, figure 5
шест	шест-орка	6 in cards, 6 - excellent school grade, figure 6
седем	седм-орка седм-ица	7 in cards, figure 7
осем	осм-орка осм-ица	8 in cards, figure 8
девет	девет-орка девет-ица	9 in cards, figure 9
десет,десет-орка	десет-ица	10 in cards, figure 10

All these nouns are of feminine gender.

Examples:

Той спечели с четири седмици. He won with four sevens.

Иван не отговори добре на изпита,затова учителят му писа една двойка. Ivan didn't answer well at the examination,therefore the teacher gave him two.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

Аеропланът правеше осморки във въздуха.	The aeroplane was making (the figures) 8 in the sky (air).
Той се нуждаеше от една тройка, за да направи 21.	He needed a three in order to make 21.
Колко студенти отсъстват днес? - Трима.	How many students are absent today? - Three.
Колко разузнавателни двойки изпратихте днес? - Четири разузнавателни двойки.	How many reconnaissance teams did you send today? - Four reconnaissance teams.
От останалите трима един е леко ранен.	Of the remaining three, one is lightly wounded.
Той имаше три хилядарки, една петдесетарка и шест десетарки.	He had three thousand-dollar bills, one bill of fifty and six bills of ten.

The following collective numeral nouns showing banknotes, bills or coins are slang expressions:

петак /монета/	5 leva (coin)
петачка /банкнота/	5 leva (fin, sawbuck)
десетак, десетачка /монета/	10 leva (coin)
десетарка /банкнота/	10 leva (ten spot)
двайсетак, двайсетачка /мон./	20 leva (coin)
двайсетарка /банкнота/	20 leva (bill)
петдесетак, петдесетачка /монета/	50 leva (coin)
петдесетарка /банкнота/	50 leva (bill)
стотак, стотачка /монета/	100 leva (coin)
стотарка /банкнота/	100 leav (bill)
хилядарка /банкнота/	1000 leva (bill)

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

ГРАМАТИЧНИ УПРАЖНЕНИЯ

Grammar: Collective Numeral Nouns

седем	Аз имам една седморка.
девет	" " " деветорка.
три	тройка
пет	петорка
осем	осморка
четири	четворка
шест	шесторка
десет	десеторка
две	двойка
едно	единица

Аз имам една десеторка.	Аз имам една десетица.
" " " осморка.	" " " осмица.
шесторка	шестица
деветорка	деветица
седморка	седмица
петорка	петица

Аз имам една единица.	Аз имам две единици.
Аз имам една тройка.	Аз имам две тройки.
" " " петорка.	" " " петорки.
седморка	седморки
деветорка	деветорки
двойка	двойки
четворка	четворки
шесторка	шесторки
осморка	осморки
десеторка	десеторки
петица	петици
седмица	седмици
деветица	деветици
шестица	шестици
осмица	осмици
десетица	десетици

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

десеторка	Десеторката е на масата.
петорка	Петорката " " "
осморка	Осморката
шесторка	Шесторката и т.н.
четворка	Четворката
седморка	Седморката
деветорка	Деветорката
тройка	Тройката
единица	Единицата
двойка	Двойката
петица	Петицата
седмица	Седмицата
деветица	Деветицата
шестица	Шестицата
осмица	Осмицата
десетица	Десетицата

двойки	Двойките са на масата.
четворки	Четворките са на масата.
шесторки	Шесторките " " "
осморки	Осморките
десеторки	Десеторките и т.н.
единици	Единиците
тройки	Тройките
петорки	Петорките
седморки	Седморките
деветорки	Деветорки
петици	Петиците
седмици	Седмиците
деветици	Деветиците
шестици	Шестиците
осмици	Осмиците
десетици	Десетиците

Осморката е на масата.	Осморките са на масата.
Шесторката " " "	Шесторките са на масата.
Четворката	Четворките " " "
Тройката	Тройките
Единицата	Единиците
Петорката	Петорките

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

Двойката е на масата.	Двойките са на масата.
Седморката " " "	Седморките са на масата.
Деветорката " "	Деветорките " " "
Десеторката	Десеторките
Петицата	Петиците
Седмицата	Седмиците

шест	Аз имам шесторка по български.
четири	" " четворка " "
две	" " двойка " "
пет	" " петорка " "
едно	" " единица " "
три	" " тройка " "

На масата има един десетак.	На масата има много десетаци.
На масата има един двайсетак.	" " " " двайсетаци
петдесетак	петдесетаци
стотак	стотаци
петак	петаци
десетак	десетаци

На масата има една петачка.	На масата има много петачки.
На масата има една десетарка.	На масата има много десетарки.
двайсетарка	двайсетарки
петдесетарка	петдесетарки
стотарка	стотарки
хилядарка	хилядарки
петачка	петачки

Имаш ли една стотарка?	Да, аз имам една стотарка.
Имаш ли две стотарки?	" " " две стотарки.
Имаш ли една десетарка?	" " " една десетарка.
" " един стотак?	" " " един стотак.
две десетарки	
един десетак	и т.н.
два петака	
две петачки	
една петачка	
един петак	

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

Имаш ли два двайсетака?	Да, аз имам два двайсетака.
" " една двайсетарка?	" " " една двайсетарка.
един двайсетак	един двайсетак.
една хилядарка	
две хилядарки	и т.н.
два десетака	
един петдесетак	
една петдесетарка	
два петдесетака	
две петдесетарки	
две десетарки	

Колко петака иска той? /два/ Той иска два петака.
Колко стотарки има на масата? /пет/ На масата има пет стотарки.
Колко петдесетарки има той? /три/ Той има три петдесетарки.
Колко двайсетака имаше той? /четири/
Къде е петакът? /на масата/ и т.н.
Къде са хилядарките? /в чекмеджето/
Чии са тези стотарки? /негови/
Колко хилядарки ми даде ти? /три/
Искаш ли една десетарка? /да/
Колко стотарки му трябват на него? /една/
Къде остави двата петака той? /на масата/
Колко петдесетака ти даде той? /три/
Кой ти даде този стотак? /баща ми/
Колко хилядарки имаш ти? /една/
Колко ти писа учителят по български? /тройка/
Кой има четворка по история? /тя/
Ти имал ли си двойка по история? /да/
Завърна ли се разузнавателната двойка? /да/
Колко двойки бяха изпратени в разузнаване? /три/
Кой нареди да изпрати две двойки в разузнаване?
/командирът/
Колко четворки има в картите? /четири/
Кой има нужда от една стотарка? /Иван/

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

Аз се върнах от разузнаване.
те
ти
ние
той
вие
аз

Аз се върнах от разузнаване.
Те се върнаха от "
Ти се върна " "
Ние се върнахме "
Той се върна " "
Вие се върнахте "
Аз се върнах " "

Ти се връщаш от разузнаване сега.
Те се връщат " " "
Ние се връщаме " "
Той се връща " " "
Вие се връщате " "
Аз се връщам " " "

Ти се върна от разузнаване вчера.
Те се върнаха " " "
Ние се върнахме " "
Той се върна " " "
Вие се върнахте " "
Аз се върнах " " "

Аз събирам сведения сега.
Той събира сведения сега.
Ти събираш " "
Ние събираме " "
Те събират " "
Вие събирате " "
Аз събирам " "

Аз събрах сведения вчера.
Той събра " "
Ти събра " "
Ние събрахме " "
Те събраха " "
Вие събрахте " "
Аз събрах " "

Аз ще събера сведения за противника.
ти
те
той
ние
аз
вие

Аз ще събера сведения за противника.
Ти ще съберем " " "
Те ще съберат " " "

и т.н.

Аз ще прибера трупа на убития.
ти
ние
той
вие
аз

Аз ще прибера трупа на убития.
Ти ще приберем " " "

и т.н.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

Сега аз прибирам трупа на убития.
- той прибира
- ние прибираме
- те прибират
- аз прибирам
- ти прибираш

Вчера аз прибрах трупа на убития.
- той прибра
- ние
- те
- аз
- ти

Сега аз нареждам да се прибере трупа на убития.
- ти
- те
- той
- ние
- аз
- вие

Сега аз нареждам да се прибере трупа на убития.
- ти нареждаш
- те нареждат

и т.н.

Аз нареждам да се прибере трупа.
Ти нареждаш " " "
Ние нареждаме
Вие нареждате
Те нарждат
Аз нареждам
Командирът нарежда
Сержантите нареждат
Лейтенантът нарежда

Аз наредих да се прибере трупа.
Ти нареди " " "
Ние наредихме

и т.н.

Ти би ли събрал сведения за противника.
Те биха ли събрали " " "
Аз бих ли събрал " " "
Ние бихме ли събрали " "
Той би ли събрал " " "
Вие бихте ли събрали " "

Ти би ли събрал сведения за противника.

и т.н.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

Ти би ли събрал сведения за позицията на неприятеля?
те
ние
той
вие
ти
аз

Ти би ли събрал сведения за позицията на неприятеля?
Те биха ли събрали " " "

и т.н.

Той ще събере ли сведения за неприятеля?
ти
те
вие
той

Той ще събере ли сведения за неприятеля?
Ти ще събереш " " " "

и т.н.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ЧЕТИВО

Една сутрин батальонният командир повика в палатката си дежурния офицер. Командирът искаше да знае дали са се върнали двойките, които бяха изпратени на разузнаване предишния ден.

Дежурният офицер му доложи, че се били върнали две от трите изпратени двойки. Един от разузнавачите не се бил върнал. Той бил убит при престрелка. Командирът се заинтересува за резултата от тяхното разузнаване. Резултатът бил отличен. Разузнавачите събрали подробни сведения за противника. Освен това те изненадали един неприятел, който наблюдавал и му предложили да се предаде. Той отказал и открил огън. При престрелката неприятелят бил убит. Разузнавачите му взели документите и оръжието. Освен документи убитият имал пари, фотографии и писма от домашните си. Парите били три хилядарки, една петдесетарка и шест десетарки. Всичко 3,110 лв.

Командирът поиска да разгледа документите и вещите на убития. От документите личеше, че разузнавачите са убили един неприятелски офицер. Според доклада на разузнавачите убитият офицер стоял до едно дърво в горичката на кота 350. Той оглеждал бойната линия с бинокъл. Убитият разузнавач поискал да се хвърли върху него и да го залови жив. Неприятелят обаче го видял, стрелял и го убил. Тогава друг разузнавач стрелял по неприятелския офицер и го убил.

След като чу доклада, командирът нареди да се прибере трупът на убития. Каза на дежурния офицер да напомни на войниците, които трябваше да приберат трупа, да бъдат крайно предпазливи. Командирът смяташе, че неприятелят може да наблюдава мястото на схватката.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

ВЪПРОСИ

1. Кого повика една сутрин баталионният командир?
2. Къде повика той дежурния офицер?
3. Какво искаше да знае командирът?
4. Какво доложи дежурният офицер на командира за изпратените двойки?
5. Колко двойки се били върнали?
6. Защо не се бил върнал един от разузнавачите?
7. Какъв бил резултатът от разузнаването?
8. Какви сведения събрали разузнавачите?
9. Кого изненадали разузнавачите?
10. Какво предложили разузнавачите на изненадания от тях неприятел?
11. Какво направил изненаданият неприятел?
12. Какво станало при престрелката?
13. Какво взели разузнавачите от убития неприятел?
14. Колко били парите, които разузнавачите взели от убития?
15. Какво поискал да разгледа командирът?
16. Какво личало от документите на убития?
17. Къде стоял убитият офицер?
18. Какво правел той до едно дърво?
19. Какво поискал да направи убитият разузнавач?
20. Защо разузнавачът не успял да залови жив неприятеля?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

21. Какво направил тогава един друг разузнавач?

22. Какво наредил командирът, след като изслушал доклада?

23. Какво напомнил дежурният офицер на войниците, които отивали да приберат трупа на убития си другар?

24. Какво смятал командирът?

25. Какво трябвало да направи дежурният офицер след завръщане на останалата двойка?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

ДОМАШНА РАБОТА

Част I

Отговорете на въпросите:

1, 3, 6, 8, 13, 20, 22, 25

Част II

Упражнения на магнитофон.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 87

РЕЧНИК

бата́лио́нен, нна,нно,нни	(of) battalion
вещ f.with art. вещта́	thing
pl. ве́щи	personal things
геро́й m.pl. геро́и	hero
гори́чка f.	grove
дво́йка f.	couple
разузнава́телна дво́йка	reconnaissance team
дежу́рен, рна,рно,рни	on duty
дежу́рен офице́р	an officer on duty
де́йност f.	activity
десета́рка f.	ten leva (bank note)
докла́д m.	report
жив, а,о,и	alive,living
зала́вям	to catch
зало́вя́, и́,и́х	
изка́звам	to speak out; to express
изка́жа, е	
изка́зах	
изнена́двам	to surprise
изнена́дам	
изслу́швам	to listen to (the end)
изслу́шам	
ко́та f.	elevation, height
кра́йно adv.	extremely
огле́ждам	to look around
огле́дам	
откри́вам	to uncover, to discover
откри́я, е,и́х	
открива́м огъ́н	to open fire
петдесета́рка f.	fifty leva (bank note)
подро́бен, бна,о,и	detailed
преда́вам се	to surrender
преда́м се, предаде́ се	
преда́дох се, преда́де се	
предпазли́в	cautious
престре́лка f.	firing, skirmish
при престре́лка	during a skirmish
приби́рам	to bring back (something)
приберя́, е́,прибра́х	
разузнава́ч m.	reconnaissance man
схва́тка f.	skirmish
труп m.pl. тру́пове	corpse
фотогра́фия f.	photo
хвъ́рлям се /въ́рху/	to jump (on)
хвъ́рля се,и се,их се	
хилядарка f.	thousand (bank note)

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

О С Е М Д Е С Е Т И О С М И У Р О К

L E S S O N 8 8

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

ВСТЪПИТЕЛНИ ГРАМАТИЧНИ УПРАЖНЕНИЯ.

Grammar: Adverbs

Повтаряйте!

Аз пиша хубаво.
Аз пиша красиво.
Аз пиша лошо.
Аз пиша бавно.
Аз пиша бързо.
Аз чета бавно.
Аз чета бързо.
Аз чета лошо.
Аз чета хубаво.
Аз вървя бързо.
Аз вървя бавно.
Аз пея хубаво.
Аз пея лошо.

Пример:

Аз пиша хубаво.	Аз пиша хубаво.
красиво	Аз пиша красиво.

Почнете!

Аз пиша хубаво.	Аз пиша хубаво.
лошо	Аз пиша лошо.
бавно	" бавно.
бързо	" бързо.
красиво	" красиво.
хубаво	" хубаво.

Аз чета лошо.	Аз чета лошо.
бързо	Аз чета бързо.
хубаво	" хубаво.
бавно	" бавно.
лошо	" лошо.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

Той пише хубаво.
чете лошо
пише бавно
върви бързо
говори бавно
чете хубаво
пее лошо
пише бързо
кара бавно
яде бързо
стреля лошо

Той чете хубаво.
" " лошо.
" пише "
" " бавно.
" върви "
" " бързо.
" говори "
" " бавно.
" чете "
" " хубаво.
" пее "
" " лошо.
" пише "
" " бързо.
" кара "
" " бавно.
" яде "
" " бързо.
" стреля "
" " лошо.

Повтаряйте!

Аз пиша добре.
Аз чета добре.
Аз пея добре.
Аз стрелям добре.
Аз карам добре.
Аз уча добре.
Аз работя добре.
Аз свиря добре.
Аз ям добре.
Аз живея добре.
Аз виждам добре.
Аз чувам добре.
Аз слушам добре.
Аз марширувам добре.
Аз говоря добре.
Аз се мия добре.
Аз плувам добре.

Аз пиша добре.
т.н.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

Пример:

Аз пиша добре.	Аз пиша добре.
чета	Аз чета добре.

Почнете!

Аз чета добре.	Аз чета добре.
пея	" пея "
говоря	
карам	т.н.
работя	
свиря	
играя	
пиша	
стрелям	
уча	
чувам	
разбирам	
живея	
виждам	
гледам	
шия	
готвя	

Аз чета добре.	Аз чета добре.
пиша	" пиша "
бързо	" " бързо.
той	Той пише "
кара	" кара "
бавно.	" " бавно.
ние	Ние караме "
вървиме	" вървиме "
бързо	" " бързо.
те	Те вървят "
пишеме	Ние пишеме "
хубаво	" " хубаво.
той	Той пише "
пея	Аз пея "
лошо	" " лошо.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

Повтаряйте!

Аз пея ли добре?
Те говорят ли добре?
Тя шие ли бързо?
Той пише ли бавно?
Ние четеме ли лошо?
То пее ли хубаво?
Вие стреляте ли добре?
Ние говорим ли бавно?
Той учи ли добре?
Вие четете ли бързо?
Ти пишеш ли красиво?
Тя готви ли добре?
Аз пиша ли хубаво?
Той говори ли бързо?
Ние плуваме ли добре?

Аз пея ли добре?

и т.н.

Примери:

Аз пиша ли добре? Да,ти пишеш добре.
Той говори ли бързо? Да,той говори бързо.

Почнете!

Ние пеем ли добре? Да,вие пеете добре.
Тя пише ли бавно?
Той говори ли бавно?
Ти пишеш ли красиво?
Вие четете ли лошо?
Те пеят ли хубаво?
Аз стрелям ли добре?
Той плува ли добре?
Вие четете ли бързо?
Тя готви ли добре?
Ти пееш ли лошо?
Те шият ли бавно?
Той живее ли добре?
Аз свиря ли хубаво?
Ние плуваме ли лошо?

и т.н.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

Повтаряйте!

Това дете е хубаво.	Хубавото дете пее хубаво.
Тази жена е хубава.	Хубавата жена пее хубаво.
Този студент е хубав.	Хубавият студент пее хубаво.
Това дете е лошо.	Лошото дете пее лошо.
Тази жена е лоша.	Лошата жена пее лошо.
Този човек е лош.	Лошият човек пее лошо.
Това дете е бавно.	Лошото дете пише бавно.
Тази жена е бавна.	Бавната жена пише бавно.
Този мъж е бавен.	Бавният мъж пише бавно.
Тези деца са бавни.	Бавните деца пишат бавно.
Това дете е бързо.	Бързото дете пише бързо.
Тази жена е бърза.	Бързата жена пише бързо.
Този работник е бърз.	Бързият работник работи бързо
Тези работници са бързи.	Бързите работници работят бързо.

Пример:

Хубавото дете пее ли хубаво? Не, хубавото дете не пее хубаво.

Почнете!

Хубавото дете чете ли хубаво? Не, хубавото дете не чете хубаво.
Хубавата жена пише ли хубаво?
Лошото дете чете ли лошо?
Лошият студент пише ли лошо? и т.н.
Лошата ученичка пее ли лошо?
Бавното дете чете ли бавно?
Бавният войник стреля ли бавно?
Бавната студентка яде ли бавно?
Бавните студенти говорят ли бавно?
Бързото дете чете ли бързо?
Бързият учител чете ли бързо?
Бързата жена чете ли бързо?
Бързите деца говорят ли бързо?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

Пример:

Как говори той? /бързо/ Той говори бързо.

Почнете!

Как чете тя?	лошо	Тя чете лошо.
Как пееме ние?	хубаво	
Как стреля той?	добре	и т.н.
Как готви тя?	добре	
Как чете то?	бързо	
Как пишеш ти?	красиво	
Как говорят те?	бавно	
Как готвя аз?	лошо	
Как върви той?	бързо	
Как ядете Вие?	бавно	
Как пееш ти?	добре	
Как шие тя?	бавно	
Как кара той?	лошо.	
Как четеме ние?	бавно	
Как плуваш ти?	лошо	

Повтаряйте!

Той ще дойде днес. Той ще дойде днес.
Ти ще заминеш утре. и т.н.
Тя ще пристигне довечера.
Ние ще си легнеме късно.
Те ще станат рано.
Аз ще отида в Европа наесен.
Вие ще двършите курса догодина.
То ще се върне скоро от училище.
Ти пееш сега.
Той ще учи тогава.
Аз ще отида някога в Италия.
Той дойде вчера.
Вие ходихте на кино снощи.
Аз не съм пил вино отдавна.
Тя ще учи после.
Ние ще се върнеме късно.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

Пример:

Той ще замине днес. /утре/ Той ще замине утре.

Почнете!

довечера	Той ще замине довечера.
после	" после.
рано	
късно	и т.н.
наесен	
утре	
догодина	
днес	
тогава	
някога	

Примери:

Кога ще учи той?/после/ Той ще учи после.
Кога дойдоха те?/вчера/ Те дойдоха вчера.

Почнете!

Кога ще заминеш ти? /утре/ Аз ще замина утре.
Кога ще дойде той? /днес/ Той ще дойде днес.
Кога ще пристигне тя?/довечера/
Кога ще си легнеме ние?/късно/ и т.н.
Кога ще стана аз?/рано/
Кога ще отидете във Европа?/догодина/
Кога ще свършиме курса ние?/наесен/
Кога ще вечерят те?/скоро/
Кога ще отиде в Италия тя?/някога/
Кога дойде той?/вчера/
Кога ходихте на кино вие?/снощи/
От кога не са пили вино те?/отдавна/
Кога ще учи то?/после/
Кога се обръсна ти?/вчера/
Кога се завърнаха те снощи?/късно/

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

Повтаряйте!

Автомобилът идваше отдясно.
Ние завихме наляво.
Той ще донесе книгите тук.
Занесете стола там!
В неделя ще отидете ли някъде?
Той идва отгоре.
Тя гледаше напред.
Те погледнаха назад.
Градът е далеч от селото.

Пример:

Откъде идваше колата? /отляво/ Колата идваше отляво.

Почнете!

Откъде идваше учителят?/отдясно/
Накъде зави автомобилът?/наляво/
Къде ще донесе виното той?/тук/
Къде ще занесе стола тя?/там/
Къде ще отидат те в неделя?/някъде/
Откъде идваше той? /отгоре/
Накъде гледаше тя?/напред/
Накъде погледнаха те?/назад/
Къде е гората? /далеч/

Повтаряйте!

Той пише майсторски.
Той работи майсторски.
Той свири на пиано майсторски.
Той играе на тенис майсторски
Той пее майсторски.
Те се биха геройски.
Те умряха геройски.
Те се бориха геройски.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

Повтаряйте!

Те нападаха геройски.
Те се отбраняваха геройски.
Те атакуваха геройски.
Те се сражаваха геройски.

Пример:

Той играе на тенис майсторски.
работи — Той работи майсторски.

Почнете!

пее — Той пее майсторски.
пише
свири — и т.н.
чете
работи
готви
играе

Пример:

Те се биха геройски.
умряха — Те умряха геройски.

Почнете!

нападаха — Те нападаха геройски.
атакуваха
биха се — и т.н.
сражаваха се
отбраняваха се
бориха се
защищаваха се
умряха
държаха се

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

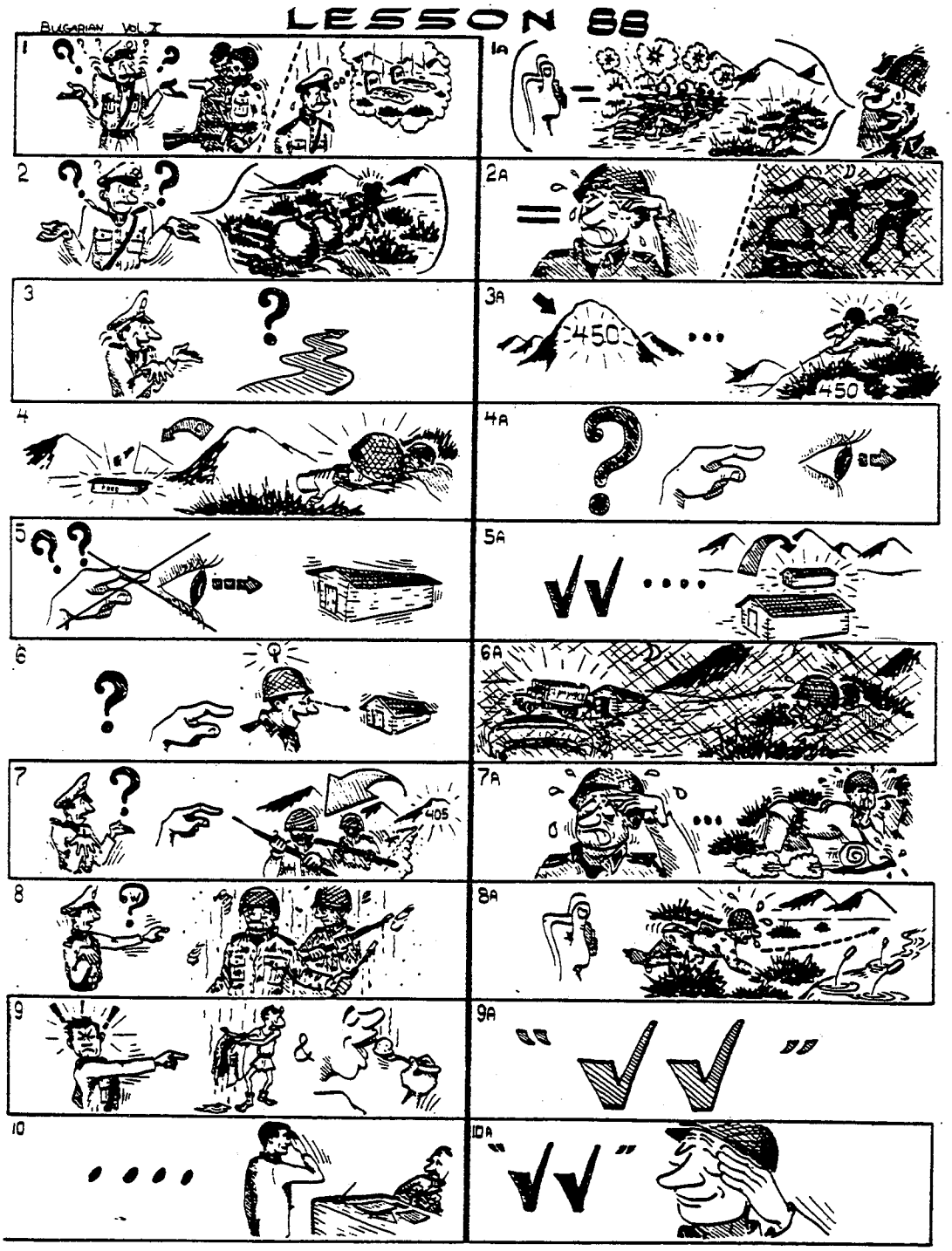

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

УРОК 88 - РАЗГОВОР

ЗАД БОЙНАТА ЛИНИЯ /продължение/

/Рано сутрин. Последната разузнавателна двойка, изпратена отвъд реката, се завръща. Двамата войници се явяват на доклад при дежурния офицер./

Дежу́рният офице́р:
Ре́дник Стоя́н Га́нчев:

- Каквó ста́на с вас бе, момчéта? Ми́слехме ви за уби́ти.
- Бя́хме далéч в тила́ на проти́вника, другáрю лейтенáнт!

- Как успя́хте да се промъ́кнете през пози́цията му?
- Дóста мъ́чно. Нóщната тъмнинá ни помóгна мнóго.

- До къдé сти́гнахте?
- До кóта 450. От нéя се наблюдáваше мнóго добрé.

- Каквó видя́хте?
- Отля́во на кóтата видя́хме голя́м продовóлствен склад.

- Не видя́хте ли ня́кой муниционен склад?
  Видя́хме. Той е зад продовóлствения.

- Как разбрáхте, че е муниционен склад?
- През нощтá видя́хме камиóни, на кóито товáреха бóйни при́паси.

- Как се въ́рнахте? Не срéщнахте ли мъчноти́и?
- Мнóго трýдно. Тря́бваше да вървúме твъ́рде бáвно и безшýмно.

- Защó сте тóлкова кáлни и мръ́сни?
- Пропълзя́хме през блáтото междý рекáта и хъ́лма.

- Вървéте да се преоблечéте и нахранúте!
- Слýшам, другáрю лейтенáнт!

- Явéте се след товá да докла́двате лúчно на командúра!
- Слýшам, другáрю лейтенáнт!

---

17. Как разбахте, че е... = How did you recognize it to be....

20. Не срещнахте ли мъчнотии? = Didn't you have (encounter) any difficulties?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

ГРАМАТИКА

THE ADVERB

1. Most adverbs are identical in form to the neuter forms of the corresponding adjective.

Adjective	Adverb
мъчен,мъчна,мъчно,мъчни = difficult	мъчно = with difficulty
бавен,бавна,бавно, бавни = slow	бавно = slowly
личен,лична,лично,лични = personal	лично = personally
дълбок,дълбока,дълбоко = deep	дълбоко = deeply

Войниците потънаха дълбоко във водата.

The soldiers sank deeply in the water.

2. When the masculine of an adjective ends in И the adverb is identical to this form.

Adjective		Adverb	
български,а,о,и	Bulgarian	/по,на/ български	in Bulgarian
английски,а,о,и	English	/по,на/ английски	in English
майсторски,а,о,и	skillfull	майсторски	skillfully

Тази книга е написана майсторски.

This book is skillfully written.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

3. Exceptions to rule 1, above:

Adjective		Adverb	
добър,добра,добро, добри	good	добре	well (good)
зъл, зла, зло, зли	malicious	зле	maliciously

От този хълм войниците можеха да наблюдават околността много добре.

From this hill the soldiers could observe the surroundings very well.

4. The most common adverbs ending in Е are the following:

вкратце	briefly	изсетне	later on
всякъде	everywhere	изпосле	later on
всъде	everywhere	набърже	in a hurry, quickly
въобще	generally		
горе	up,upstairs	навсякъде	everywhere
догде	how far	навсъде	everywhere
догдето	so far	навътре	inwards
догоре	to the top	нагоре	upward
далече	far	надалече	far
докъде	how far	надве	in two, in two parts
донегде	to a certain distance	надире	at the rear
донейде	to a certain distance	надоле	downwards
		наздраве	good luck
донигде	to anywhere	накъде	where
донякъде	to somewhere	наникъде	to nowhere
доутре	till tomorrow	насаме	alone
закъде	to where	насетне	later on
извътре	from inside	насъне	in dream, in sleep
изотвъде	from the other side	наяве	in clear, openly
изотгоре	from above		
изотдалече	from afar	негде	somewhere
изотдире	from behind	нейде	somewhere
изотзаде	from behind	неотколе	lately

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

нигде	nowhere	отнигде	from nowhere
никъде	nowhere	отнийде	from nowhere
някъде	somewhere	отникъде	from nowhere
овреме	in time	отнине	hence forth
одве	in two parts	отпреде	in front
одеве	some minutes ago	отподире	afterwards
		отпосле	afterwards
отвсъде	from everywhere	оттаме	from there
отвътре	from inside	повече	more
отгде	from where	подире	afterwards
отгоре	from above	после	afterwards
отдалече	from afar	приживе	while still living
отдире	from behind		
отзаде	from behind	присърдце	at heart, to one's taste
отколе	long ago		
откъде	from where	донийде	to nowhere
отнегде	from somewhere		
отнейде	from somewhere		

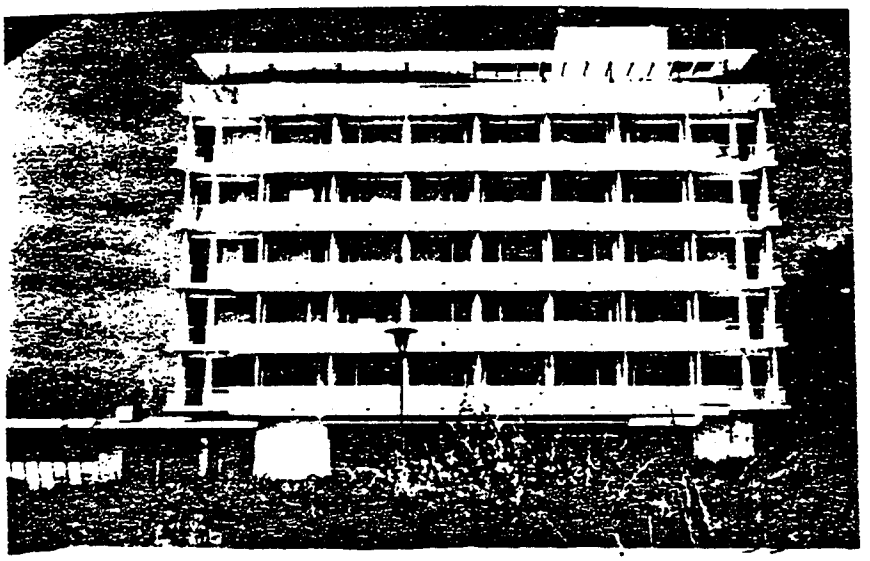

Хотел "Олимп" в морския курорт "Слънчев бряг".

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

ГРАМАТИЧНИ УПРАЖНЕНИЯ

Grammar: Adverbs

Пример:

красиво	Аз пиша красиво.

Почнете!

лошо	Аз пиша лошо.
бавно	
хубаво	и т.н.
бързо	
красиво	
добре	

Той пише хубаво.	Той пише хубаво.
чете	" чете "
добре	" " добре.
върви	" върви "
бързо	" " бързо.
пише	" пише "
бавно	" " бавно.
говори	" говори "
добре	" " добре.
стреля	" стреля "
бързо	" " бързо.
яде	" яде "
бавно	" " бавно.
върви	" върви "
лошо	" " лошо.
стреля	" стреля "
точно	" " точно.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

Пример:

далече	Ние бяхме далече в тила на противника.

Почнете!

наляво	Ние бяхме наляво в тила на...
надясно	
назад	и т.н.
недалече	
далеч	

Пример:

мъчно	Ние вървяхме мъчно.

Почнете!

лесно	Ние вървяхме лесно.
трудно	
добре	и т.н.
бързо	
бавно	
безшумно	
тихо	
мъчно	
шумно	

Пример:

трудно	Те пропълзяха блатото трудно.
добре	Те пропълзяха блатото добре.
бързо	и т.н.
бавно	
безшумно	
трудно	
мъчно	
лесно	

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

Пример:

Те бяха ли наляво в тила на противника?	Да,те бяха наляво в тила на противника.

Почнете!

Те бяха ли надясно в тила на противника?	Да,те бяха надясно в тила на противника.
Той беше ли назад в тила на противника?	и т.н.
Ти беше ли далеч в тила на противника?	
Той беше ли наляво в тила на противника?	
Вие вървяхте ли лесно?	Да,ние вървяхме лесно.
Той вървеше ли трудно?	
Те вървяха ли добре?	и т.н.
Ти вървеше ли бързо?	
Ние вървяхме ли бавно?	
Той вървеше ли безшумно?	
Те вървяха ли тихо?	
Аз вървях ли мъчно?	
Той пропълзя ли блатото трудно?	Да,той пропълзя блатото трудно.
Те пропълзяха ли блатото лесно?	и т.н.
Вие пропълзяхте ли блатото бързо?	
Те пропълзяха ли блатото бавно?	
Той пропълзя ли блатото безшумно?	
Ние пропълзяхме ли блатото трудно?	
Аз пропълзях ли блатото тихо?	
Те пропълзяха ли блатото лесно?	
Ти пропълзя ли блатото безшумно?	

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

Те върнаха ли се трудно? Да,те се върнаха трудно.
Той върна ли се бавно?
Ти върна ли се бързо? и т.н.
Той върна ли се мъчно?
Аз върнах ли се безшумно?
Те върнаха ли се лесно?
От котата наблюдаваше ли се лесно? Да,от котата се наблюдаваше лесно.
От котата наблюдаваше ли се трудно?
От котата наблюдаваше ли се добре?
От котата наблюдаваше ли се мъчно?
От котата наблюдаваше ли се хубаво?

Пример:

Ние се промъкнахме лесно през неприятелските позиции.
трудно — Ние се промъкнахме трудно през неприятелските позиции.

Почнете!

мъчно — Ние се промъкнахме мъчно през неприятелските позиции.
бързо
бавно
тихо — и т.н.
безшумно
добре
лесно
наляво
трудно
надясно
много мъчно
много лесно

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

Пример:

Те се биха геройски.
умряха — Те умряха геройски.

Почнете!

нападаха	Те нападаха геройски.
сражаваха се	Те се сражаваха геройски.
атакуваха	Те атакуваха геройски.
отбраняваха се	Те се отбраняваха геройски.
бориха се	Те се бориха геройски.
защищаваха се	Те се защищаваха геройски.
биха се	Те се биха геройски.
умряха	Те умряха геройски.

Пример:

Как се промъкнаха те през
неприятелската позиция? /трудно/
Те се промъкнаха трудно през
неприятелската позиция.

Почнете!

Как пропълзя той блатото? /трудно/ — Той пропълзя блатото трудно.
Как вървеше тя?/бавно/ — Тя вървеше бавно.
Как се върнаха те?/трудно/
Как се наблюдаваше от котата? /лошо/ — и т.н
Как пропълзях аз през блатото? /трудно/
Как се промъкна той през телените мрежи?/лесно/
Как намери пътя той?/трудно/

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

Как пропълзяха те през блатото?/безшумно/
Те пропълзяха безшумно през блатото.

Как се наблюдаваше от котата?/добре/
и т.н.

Как се виждаше складът? /лошо/
Кога ще тръгне разузнавателната двойка?/довечера/
Кога ще се върнат разузнавачите? /утре/
Кога бе убит неприятелският офицер?/снощи/
Кога ще атакуваме неприятеля? /днес/
Кога ще се завърне командирът? /скоро/
Кога се сдобриха те?/снощи/
Кога ще отиде той в Европа?/догодина/
Кога ще свършат те курса?/наесен/
Откъде идваше той?/отляво/
Накъде зави тя?/наляво/
Накъде тръгна той?/напред/
Накъде погледнаха те?/назад/
Как работи той?/майсторски/
Как умряха войниците?/геройски/
Как се биха войниците?/геройски/
Как пише тя? /майсторски/
Как се отбраняваше неприятелят?/майсторски/
Как пее учителят?/майсторски/
Как се сражаваха те?/геройски/
Кога ще отиде той в Италия?/някога/
Откога не си пил вино? /отдавна/
Как стреля той? /много точно/
Как стрелят те? /отлично/
Кога ще се върне той?/догодина/
Как мина стрелбата?/много добре/
Къде е горичката?/далече/

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

Как пропълзяха те през блатото,трудно или лесно?
Как вървеше той,бавно или бързо?
Как се наблюдаваше от котата,добре или зле?
Как пее тя,хубаво или лошо?
Как се промъкнаха те,безшумно или шумно?
Как чете той,бързо или бавно?
Как пише то,лошо или красиво?
Кога ще атакуваме неприятеля,днес или утре?
Кога ще заминат те за Европа,наесен или догодина?
Кога ще се върнат разузнавачите,днес или утре?
Откъде дойде той,отляво или отдясно?
Накъде зави автомобилът,наляво или надясно?
Къде отиде той,надолу или нагоре?
Как се промъкнаха те,успешно или безуспешно?
Къде се намираше складът,отляво или отдясно?
Къде бил муниционният склад,напред или назад?
Как намерили пролаза те,лесно или трудно?
Откога си тук,отдавна или отскоро?
Накъде погледна тя,напред или назад?
Къде били те,далече или близо в тила на противника?
Как се прикривали те,добре или лошо?
Как се нахраниха те,бързо или бавно?
Как се преоблече той,бавно или бързо?
Кога докладва той на командира,снощи или вчера?
Къде беше складът,пред или зад горичката?
Кога си тръгнаха те,преди полунощ или след полунощ?
Как готви тя,добре или лошо?
Колко пихте Вие,много или малко?
Докога ще останете там,до довечера или до утре?
Къде бяха те,наляво от котата или надясно от котата?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

ЧЕТИВО

Разузнавателната двойка, изпратена отвъд реката, се завърна с голямо закъснение.[1] Двамата разузнавачи се явиха веднага на доклад при дежурния офицер. Последният се зарадва много, тъй като, поради голямото им закъснение,[2] той предполагаше, че войниците са убити или пленени. Офицерът поиска да му разправят какво е станало с тях и къде са ходили.

Тогава редникът Стоян Ганчев, водач на патрула, доложи, че били далече в тила на противника. Дежурният офицер се изненада от доложеното[3] и поиска да му разкажат с подробности какво са правили и видели.

Според доклада, двамата разузнавачи се промъкнали през позицията на неприятеля. Те направили това доста трудно, но успешно. Помогнала им много и нощната тъмнина. Стигнали до кота 450, от която се наблюдавало много добре. Отляво на котата се намирал голям склад, добре замаскиран. Този склад бил продоволствен. Те видели и един муниционен склад, който бил на около 300 метра зад продоволствения. Те разбрали, че това било муниционен склад, понеже видели камиони, на които товарели бойни припаси за танкове.

През деня, за да не бъдат забелязани от противника, те се скрили в горичката западно от котата. След като разузнали добре, те отбелязали на картата събраните сведения. Към полунощ те тръгнали да се връщат, обаче връщането им било много трудно. Едва[4] намерили пролеза в неприятелската позиция. Трябвало да пропълзят през блатото, което се намирало между реката и хълма. Те се върнали много кални и мръсни. Те не били яли от 24 часа и били гладни като вълци.[5]

След като свърши разпита, дежурният офицер каза на двамата разузнавачи да отидат да се преоблекат и нахранят. Заповяда им да се явят в 9 ч. в щаба, за да докладват лично на командира на батальона.

---

1. се завърна с голямо закъснение = was very late
2. поради голямото им закъснение = because they were very late
3. от доложеното = by that which was reported
4. едва = barely, hardly
5. гладни като вълци = starved

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

ВЪПРОСИ

1. Рано ли се завърна изпратената отвъд реката разузнавателна двойка?
2. При кого се явиха на доклад двамата войници?
3. Какво направи дежурният офицер като видя двамата войници?
4. Какво предполагаше дежурният офицер?
5. Защо дежурният офицер предполагаше, че войниците са убити или пленени?
6. Какво поиска дежурният офицер да му направят двамата войници?
7. Какво направили двамата разузнавачи?
8. Как се промъкнали разузнавачите през неприятелската позиция?
9. Какво им помогнало по време на промъкването?
10. До къде стигнали те?
11. Как се наблюдавало от кота 450?
12. Какво се намирало отляво на котата?
13. Как бил замаскиран складът?
14. Какъв бил замаскираният склад?
15. Къде се намирал муниционният склад?
16. Как разбрали войниците, че това било муниционен склад?
17. Къде се скрили разузнавачите през деня?
18. Защо се скрили двамата разузнавачи през деня?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

19. Какво отбелязали те на картата?

20. Кога тръгнали те да се връщат?

21. Как станало връщането им?

22. Как намерили пролеза в неприятелската позиция?

23. През какво трябвало да пропълзят те?

24. Къде се намирало блатото?

25. Защо разузнавачите били много кални и мръсни?

26. Защо двамата войници били гладни като вълци?

27. Какво каза дежурният офицер на двамата разузнавачи, след като свърши разпита?

28. Какво им заповяда той след това?

29. На кого трябваше да докладват те лично?

30. Какво трябваше да докладват те на командира на батальона?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

ДОМАШНА РАБОТА

Част I

Отговорете на следните въпроси:

4, 5, 7, 12, 15, 16, 18, 26, 30.

Част II

Упражнение на магнитофон.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 88

РЕЧНИК

ба́вно adv.	slowly
бла́то n. pl. блата́	swamp, marsh
безшу́мно adv.	noiselessly
бо́йни при́паси	ammunition
вода́ч m.	leader
вода́ч на патру́л	leader of a patrol
докла́двам	to report
докъде́ adv.	how far
дости́гам	to reach
дости́гна,е,ах	
зада́ча f.	task, mission
закъсне́ние n.	tardiness
замаски́рвам	to mask
замаски́рам	
зара́двам се /от:ра́двам се/	to be pleased (glad),to rejoice
ка́лен, ка́лна,о,и	muddy
муниципо́нен, нна,нно,нни	(of) ammunition
мъчноти́я f.	difficulty
наза́д	behind
нахра́нвам се	to eat enough
нахра́ня се, и се, их се	
отвъ́д	beyond, across
подро́бност f.	detail
преобли́чам се	to change someones clothes
преоблека́ се, преоблече́ се	
преобля́кох се, преобле́че се	
приключе́ние n.	adventure
прикри́вам	to hide
прикри́я, е, их	
продово́лствен, а,о,и	(for) food supplies
продово́лствен склад	food supply depot
про́лез m.	pass
промъ́квам се	to slip (through)
промъ́кна се, е,ах	
пропълзя́вам	to crawl
пропълзя́,и́,я́х	
ра́зпит m.	questioning, interrogation
това́ря,и,их	to load
натова́ря	
тру́дно adv.	with difficulty
тъмнина́ f.	darkness
успе́шно adv.	successfully

More DLI courses on LivëLingua - Online Language School

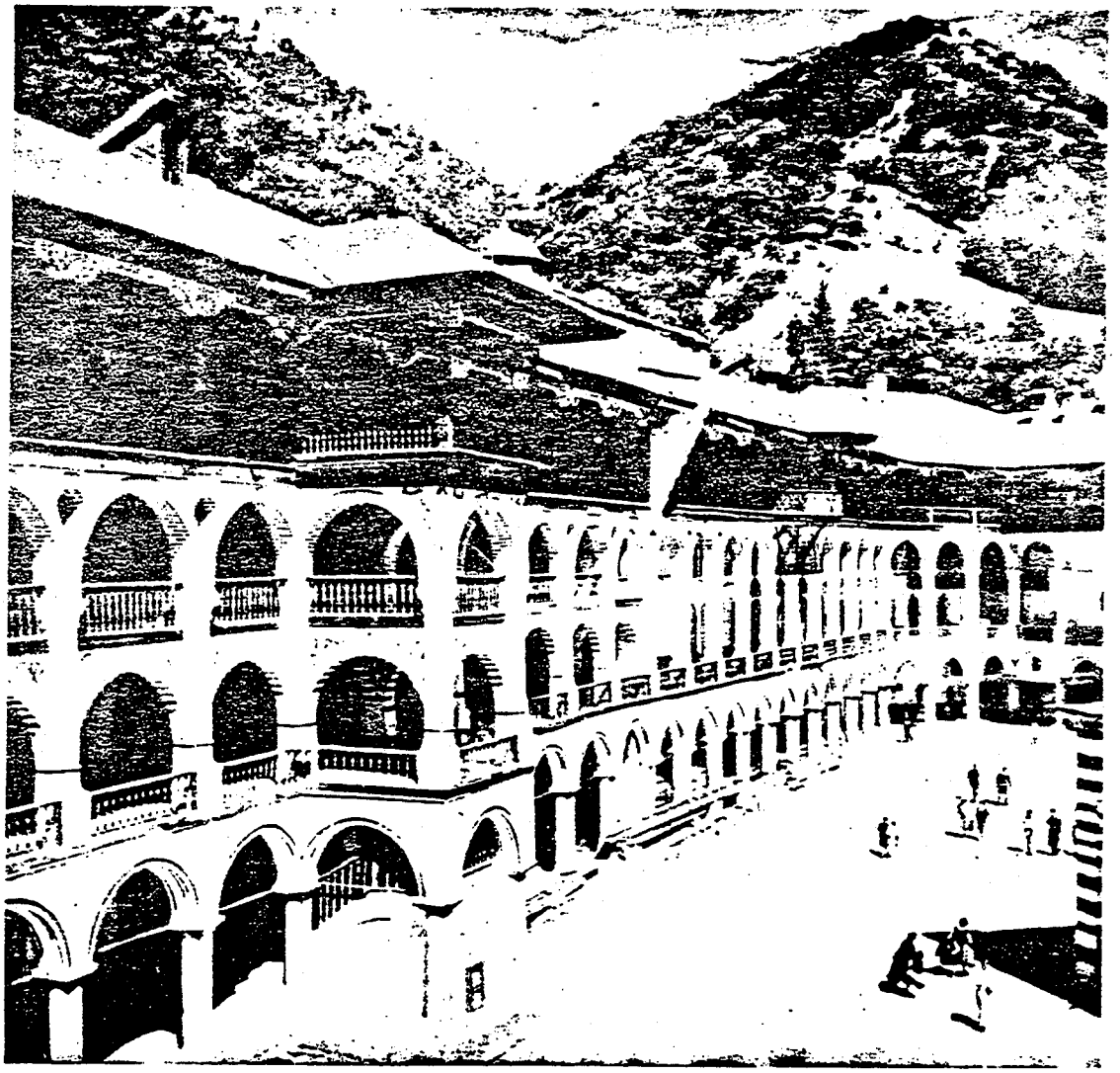

Рилският монастир

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ОСЕМДЕСЕТ И ДЕВЕТИ УРОК

LESSON 89

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 89

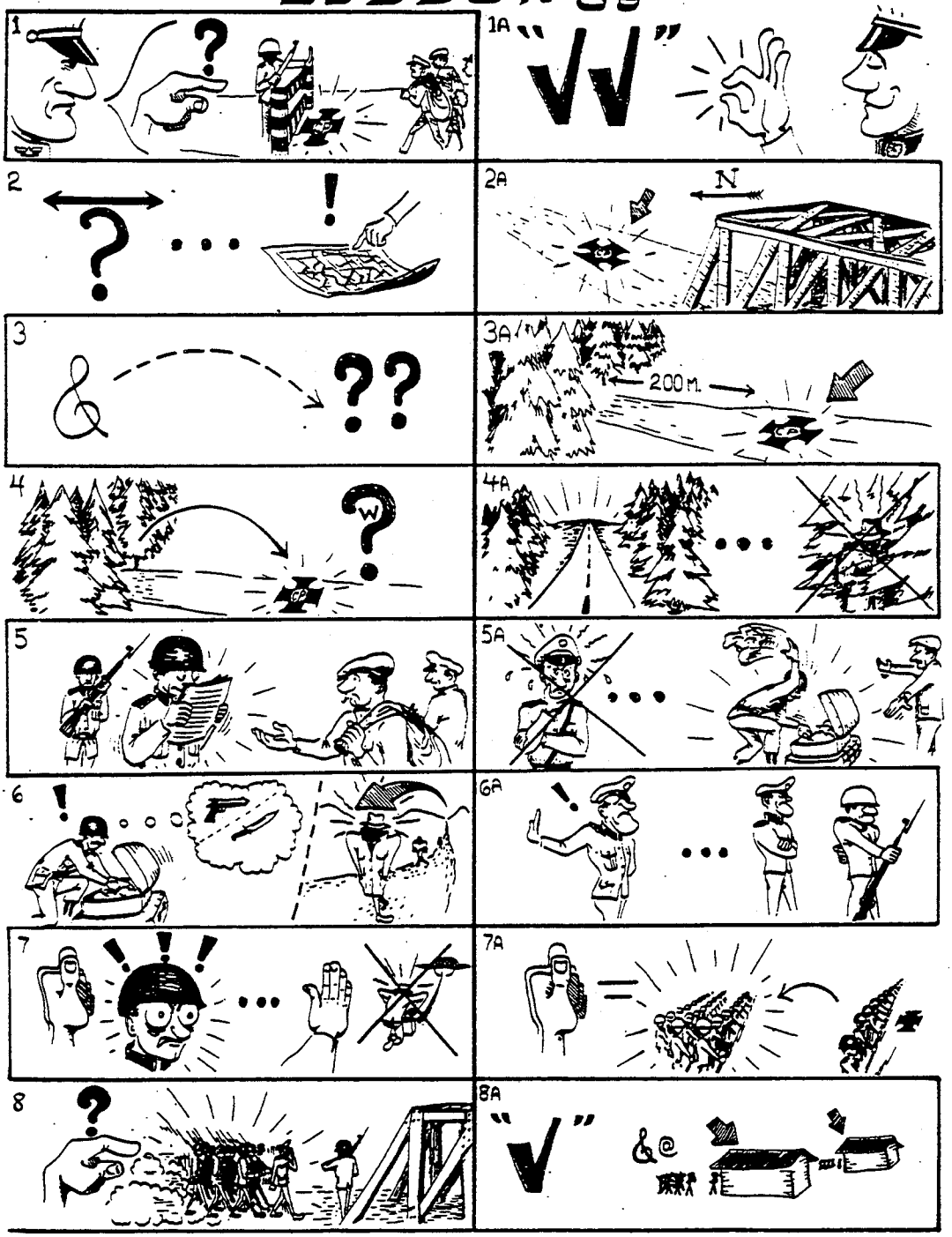

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

УРОК 89 - РАЗГОВОР

БЕЖАНЦИ, САБОТЬОРИ И ПАРТИЗАНСКИ ДЕЙСТВИЯ

/На фронта. В палатката на командира на полка. Полковник Янев, командир на полка, и майор Христов са пред една военна карта./

Полковникът:
Майорът:

- Организи́рахте ли́ пропуска́телни пу́нктове за бежанци́те?
- Организи́рахме, другарю́ полко́вник!

- Къде́ са те́зи пу́нктове? Покаже́те ми ги на ка́ртата!
- Еди́ният е на гла́вното шосе́. Ето тук, на се́вер от мо́ста.

- А дру́гият?
- На че́рния път. На 200 ме́тра пред гори́чката.

- Защо́ пред гори́чката?
- Тере́нът там е откри́т. Ня́ма опа́сност съмни́телни лица́ да се укри́ят в гори́чката.

- Войни́ците да проверя́ват добре́ докуме́нтите на бежанци́те!
- Слу́шам, друга́рю полко́вник! Те претъ́рсват най-внима́телно и бага́жа им.

- Да внима́ват мно́го за оръ́жие! Неприя́телят си́гурно ще изпра́ти саботьо́ри и шпио́ни между́ бежанци́те.
- Взе́ли сме вси́чки ме́рки за това́.

- Тря́бва да си отва́ряме очи́те добре́! Да не позволи́м ни́какви партиза́нски де́йствия и саботажи!
- Ще засили́м контро́ла и в тила́, друга́рю полко́вник!

- Подсили́хте ли охра́ната на мо́стовете?
- Подсили́хме и не́я и та́зи на снабди́телните и муниционните скла́дове.

---

25. Трябва да си отваряме очите добре! = We have to keep our eyes open. We have to be very alert.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ЧЕТИВО

През време на война се случва бежанци да бягат от неприятеля и да се оттеглят в тила на войските ни.

Тези бежанци трябва да бъдат проверявани от военни полицаи. Това се прави, за да не се допусне неприятелски саботьори и шпиони да минават като бежанци. Проверките стават обикновено на пропускателни постове /пунктове/ по пътищата, по които се движат бежанците. Там военни полицаи проверяват документите на бежанците, като претърсват и багажа им. Те търсят скрито оръжие.

След като са проверени и претърсени, бежанците се изпращат в лагери за бежанци. Там те се настаняват в палатки. Храната за бежанците се готви в походни военни кухни. За да получат храна, те се нареждат на опашки. За болните има специални болнични палатки.

Въпреки проверката на бежанците, често между тях минават и неприятелски войници облечени като цивилни. Понякога те успяват да пренесат и оръжие: пушки, автомати, бомби, адски машини и пр., за да правят саботажи. Те минират и хвърлят във въздуха мостове и железопътни линии, когато по тях минават камиони и влакове.

Партизанските отряди представляват друга голяма опасност. Те правят засади, нападат камионни колони, снабдителни и муниционни складове и села. За това във военно време охраната на тези места се засилва много.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 89

ВЪПРОСИ

1. Какво се случва с наши бежанци през време на война?
2. Защо бежанците се оттеглят в тила на войските си?
3. Какво става с бежанците, когато се оттеглят в тила на войските?
4. От кого се проверяват бежанците?
5. Защо военни органи проверяват бежанците?
6. Къде стават обикновено проверките на бежанците?
7. Какво проверяват военните полицаи на бежанците?
8. Защо военните полицаи претърсват багажа на бежанците?
9. Защо пропускателните пунктове се организират на открити места?
10. Какво става с бежанците, след като те са проверени и претърсени?
11. В какво се настаняват те в лагерите?
12. Къде се изпращат болните бежанци?
13. В какво се готви храната за бежанците?
14. Как получават бежанците храната си?
15. Какво може да изпрати неприятелят между бежанците?
16. Какво успяват да пренесат войниците-саботьори?
17. Какви саботажи правят неприятелските саботьори?
18. Как хвърлят те мостове във въздуха?
19. Кога обикновено минират и хвърлят във въздуха мостове и железопътни линии?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

20. Каква дейност развиват партизанските отреди?

21. Как трябва да се охраняват мостовете и ж.п. линии през време на война?

22. Защо през време на война се засилва охраната и на снабдителни и на муниционни складове?

Бежанци

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 89

ДОМАШНА РАБОТА

Част I

Опишете какво правят партизаните в тила на неприятеля.

Част II

Упражнение на магнитофон.

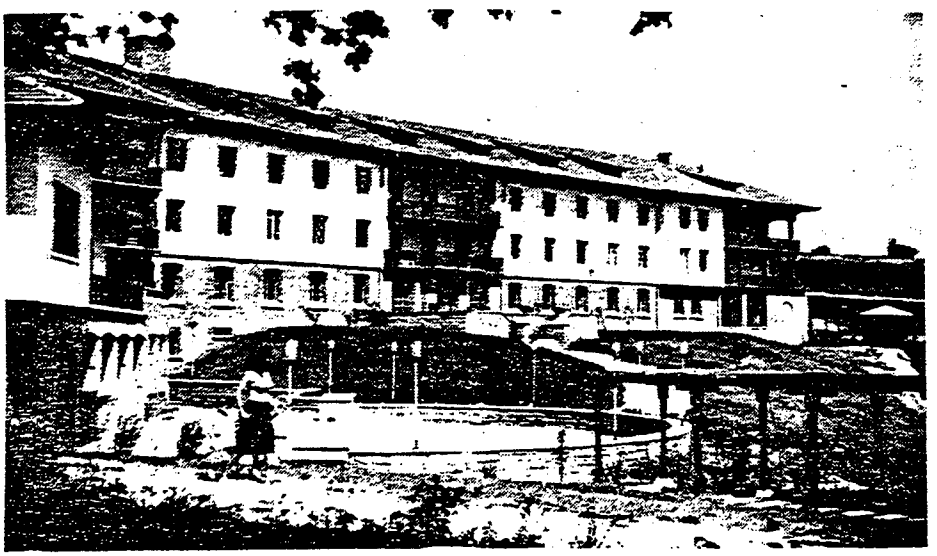

Почивна станция в местността „Люлиците“ край Габрово

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 89

РАЗПИТ

1. Who arrested you?
2. Ваши военни полицаи.

3. Where did they arrest you?
4. На пропускателния Ви пункт за бежанци в гората до с. Ботево.

5. Were you traveling alone?
6. Не. Бях в една колона за бежанци.

7. Why were you traveling with this column?
8. Защото съм бежанец.

9. And why were you carrying a pistol and a booby trap?
10. На този въпрос няма да отговоря.

11. I know you are a saboteur. If you want to help yourself, answer my questions.
12. Добре. Какво обичате?

13. Are you a saboteur?
14. Да, саботьор съм.

15. What was your mission?
16. Да разруша моста при село Иваново, но аз не мислех да направя това.

17. I believe that. Did they train you only in sabotage activity?
18. Да. Определените войници за партизански действия бяха обучавани отделно.

19. In what did they train them?
20. Да минират и хвърлят във въздуха мостове и железопътни линии.

21. I heard they were trained to ambush also.
22. Да, обучаваха ги да правят засади, да атакуват камионни колони, снабдителни складове и малки населени места.
23. I will again call you for interrogation tomorrow. Take these cigarettes.
24. Благодаря.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 89

РАЗПИТ

1. Кой Ви арестува?
2. Your military policemen.

3. Къде Ви арестуваха?
4. At your refugee control point in the forest next to the village of Botevo.

5. Сам ли пътувахте?
6. No. I was in a column with refugees.

7. Защо пътувахте с тази колона?
8. Because I am a refugee.

9. А защо носехте пистолет и адска машина?
10. I won't answer this question.

11. Аз знам, че Вие сте саботьор. Ако искате да си
12. помогнете, отговаряйте на въпросите ми.
12. Fine. What do you want?

13. Саботьор ли сте?
14. Yes, I am a saboteur.

15. Каква беше задачата Ви?
16. To destroy the bridge at the village of Ivanovo, but I didn't intend to do that.

17. Вярвам това. Само в саботажни действия ли Ви обучаваха?
18. Yes. The soldiers assigned for guerilla activity were trained separately.

19. В какво ти обучаваха?
20. To mine and blow up bridges and railroad tracks.

21. Аз чух, че ги обучавали да правят и засади.
22. Yes. They trained them to ambush and to attack truck columns, supply depots (storages) and small, populated settlements.

23. Ще Ви извикам пак за разпит утре. Вземете тези цигари.
24. Thank you.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 89

РЕЧНИК

а́дска ма́шина	booby trap
бежане́ц m.pl.бежанци́	refugee
го́твя, и,их сго́твя	to cook
де́йствие n.	activity
железопъ́тен, тна,тно,тни железопъ́тна ли́ния	(of) railroad railroad line, RR
контро́л m.	control
кри́я, е,их скри́я	to hide, to conceal
мя́рка f.pl. ме́рки взе́ли сме вси́чки ме́рки за това́	measure we have taken all measures about that
наблюде́ние n.	observation
наре́ждам се наредя́ се, и́ се, и́х се	to arrange one's self
опа́сност f.	danger
опа́шка f. наре́ждам се на опа́шка	tail to line up, to queue up
организи́рам	to organize
откри́т, а,о,и откри́т тере́н	open open terrain
отря́д m.	detachment
отте́глям се отте́гля се, и се, их се	to withdraw
охра́на f.	guard
охраня́вам	to guard
партиза́нски,а,о,и	(of) guerilla
подси́лвам /наси́лвам/ подси́ля /наси́ля/, и,их наси́лвам контро́л	to strengthen, to reinforce to strengthen control
полица́й m. полица́и	policeman
попре́чвам /на/ попре́ча, и,их	to prevent, to hinder
претъ́рсвам претъ́рся, и,их	to search
пропуска́телен, лна,лно,лни пропуска́телен пункт пропуска́телен пункт за бе́жанци	(of) control control point refugee control point
пункт m. пу́нктове	point
сабота́ж m.	sabotage
саботьо́р m.	saboteur

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 89

РЕЧНИК

заса́да f.	ambush
ла́гер	camp
мини́рам	to lay mines, to mine
определе́н,а, о, и	definite
опреде́лям	define
определя́, и, их	
разруша́вам	to destroy, to demolish
разруша́, и, их	
свъ́рзвам	to join
свъ́ржа, е, свързах	
снабди́телен, лна, лно, лни	(of) supply
съмни́телен, лна, лно, лни	suspicious (looking)
съмни́телно лице́	suspicious (looking) person
терен́ m.	terrain
откри́т терен́	open terrain
укри́вам се	to hide
укри́я се, е, се, их се	
фронт	front
на фро́нта	at the front
хвъ́рлям	to throw
хвъ́рля, и, их	
хвъ́рлям въ́в въ́здуха	to blow up
шосе́ n. pl. шосе́та	highway
чер път pl. че́рни пъ́тища	dirt road
шпио́нин m. pl. шпио́ни	spy
юг	south

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Д Е В Е Т Д Е С Е Т И У Р О К

L E S S O N 90

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

ВСТЪПИТЕЛНИ ГРАМАТИЧНИ УПРАЖНЕНИЯ

Grammar: Future in the Past - Passive Voice

Повтаряйте!

Автомобилът щеше да ме удари.
  Аз щях да бъда ударен от автомобила.
Автомобилът щеше да те удари.
  Ти щеше да бъдеш ударен от автомобила.
Автомобилът щеше да го удари.
  Той щеше да бъде ударен от автомобила.
Автомобилът щеше да я удари.
  Тя щеше да бъде ударена от автомобила.
Автомобила щеше да го удари.
  То щеше да бъде ударено от автомобила.
Автомобилът щеше да ни удари.
  Ние щяхме да бъдеме ударени от автомобила.
Автомобилът щеше да ви удари.
  Вие щяхте да бъдете ударени от автомобила.
Автомобилът щеше да ги удари.
  Те щяха да бъдат ударени от автомобила.
Капитанът щеше да ме накаже.
  Аз щях да бъда наказан от капитана.
Учителят щеше да го накаже.
  Той щеше да бъде наказан от учителя.
Сержантът щеше да те накаже.
  Ти щеше да бъдеш наказан от сержанта.
Офицерът щеше да ни накаже.
  Ние щяхме да бъдеме наказани от офицера.
Учителката щеше да я накаже.
  Тя щеше да бъде наказана от учителката.
Сержантът щеше да ги накаже.
  Те щяха да бъдат наказани от сержанта.
Учителят щеше да ви накаже.
  Вие щяхте да бъдете наказани от учителя.
Учителката щеше да накаже детето.
  Детето щеше да бъде наказано от учителката.
Сержантът щеше да накаже войниците.
  Войниците щяха да бъдат наказани от сержанта.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

Повтаряйте!

Аз щях да изнеса стоката.
   Стоката щеше да бъде изнесена от мен.
Той щеше да купи къщата.
   Къщата щеше да бъде купена от него.
Вие щяхте да повикате нас.
   Ние щяхме да бъдеме повикани от вас.
Тя щеше да накаже детето.
   Детето щеше да бъде наказано от нея.
Ние щяхме да прочетеме списанията.
   Списанията щяха да бъдат прочетени от нас.
Ти щеше да накажеш войника.
   Войникът щеше да бъде наказан от теб.
Те щяха да изпият виното.
   Виното щеше да бъде изпито от тях.
То щеше да счупи прозореца.
   Прозорецът щеше да бъде счупен от него.
Аз щях да ударя теб.
   Ти щеше да бъдеш ударен от мен.
Те щяха да накажат нея.
   Тя щеше да бъде наказана от тях.

Той щеше да бъде повикан от мен.
теб Той щеше да бъде повикан от теб.

тях Той щеше да бъде повикан от тях.
нас Той щеше да бъде повикан от нас.
нея Той щеше да бъде повикан от нея.
него Той щеше да бъде повикан от него.
вас Той щеше да бъде повикан от вас.
мен Той щеше да бъде повикан от мен.
теб Той щеше да бъде повикан от теб.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

Аз щях ли да бъда наказан?	Да,ти щеше да бъдеш наказан.
Те щяха ли да бъдат оперирани?	Да,те щяха да бъдат оперирани.
Тя щеше ли да бъде ударена?	Да,тя щеше да бъде ударена.
Ние щяхме ли да бъдеме наказани?	Да,вие щяхте да бъдете наказани.
Той щеше ли да бъде изпратен в затвора?	Да,той щеше да бъде изпратен в затвора.
Вие щяхте ли да бъдете поканени на гости?	Да,ние щяхме да бъдеме поканени на гости.
Аз щях ли да бъда арестуван?	Да,ти щеше да бъдеш арестуван.
То щеше ли да бъде ударено?	Да,то щеше да бъде ударено.
Войникът щеше ли да бъде наказан?	Да,войникът щеше да бъде наказан.
Списанията щяха ли да бъдат прочетени?	Да,списанията щяха да бъдат прочетени.
Автомобилът щеше ли да бъде поправен?	Да,автомобилът щеше да бъде поправен.
Болният щеше ли да бъде опериран?	Да,болният щеше да бъде опериран.
Децата щяха ли да бъдат умити от майката?	Да,децата щяха да бъдат умити от майката.
Дърветата щяха ли да бъдат изкоренени?	Да,дърветата щяха да бъдат изкоренени.
Къщата щеше ли да бъде измазана от него?	Да,къщата щеше да бъде измазана от него.
Виното щеше ли да бъде изпито от тях?	Да,виното щеше да бъде изпито от тях.
Стоката щеше ли да бъде превозена с влак?	Да,стоката щеше да бъде превозена с влак.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

Повтаряйте!

От кого шеше да бъде ударен той?
От кого щяхме да бъдеме повикани ние?
От кого шеше да бъде купена стоката?
От кого щяха да бъдат наказани те?
От кого щяхте да бъдете ударени вие?
От кого шеше да бъде изпито виното?
От кого шеше да бъде повикана тя?
От кого щях да бъда опериран аз?
От кого щяха да бъдат наказани войниците?
От кого шеше да бъде изнесена стоката?
На какво шеше да бъде натоварена стоката?
С какво шеше да бъде пренесена стоката?

Повтаряйте!

Аз нямаше да бъда ударен от автомобила.
Ти нямаше да бъдеш ударен от автомобила.
Той нямаше да бъде ударен от автомобила.
Тя нямаше да бъде ударена от автомобила.
То нямаше да бъде ударено от автомобила.
Ние нямаше да бъдеме ударени от автомобила.
Вие нямаше да бъдете ударени от автомобила.
Те нямаше да бъдат ударени от автомобила.

	Аз нямаше да бъда наказан.
те	Те нямаше да бъдат наказани.
ние	Ние нямаше да бъдеме наказани.
той	Той нямаше да бъде наказан.
вие	Вие нямаше да бъдете наказани.
ти	Ти нямаше да бъдеш наказан.
те	Те нямаше да бъдат наказани.
аз	Аз нямаше да бъда наказан.
тя	Тя нямаше да бъде наказана.
то	То нямаше да бъде наказано.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

Повтаряйте!

Аз щях да бъда ударен,ако не бях внимавал.
Ти щеше да бъдеш ударен,ако не беше внимавал.
Той щеше да бъде ударен,ако не беше внимавал.
Тя щеше да бъде ударена,ако не беше внимавала.
То щеше да бъде ударено,ако не беше внимавало.
Ние щяхме да бъдеме ударени,ако не бяхме внимавали.
Вие щяхте да бъдете ударени,ако не бяхте внимавали.
Те щяха да бъдат ударени,ако не бяха внимавали.

Аз щях да бъда ударен,ако не бях се пазил.
той Той щеше да бъде ударен,ако не беше се пазил.

ти Ти щеше да бъдеш ударен,ако не беше се пазил.
те Те щяха да бъдат ударени,ако не бяха се пазили.
ние Ние щяхме да бъдеме ударени,ако не бяхме се пазили.
тя Тя щеше да бъде ударена,ако не беше се пазила.
аз Аз щях да бъда ударен,ако не бях се пазил.
той Той щеше да бъде ударен,ако не беше се пазил.
вие Вие щяхте да бъдете ударени,ако не бяхте се пазили.
то То щеше да бъде ударено,ако не беше се пазило.

Автомобилът щеше да ме удари, ако не бях внимавал.

Аз щях да бъда ударен от автомобила,ако не бях внимавал.

Иван щеше да ме удари,ако не бях внимавал.

Аз щях да бъда ударен от Иван,ако не бях внимавал.

Капитанът щеше да те накаже,ако не беше внимавал.

Ти щеше да бъдеш наказан от капитана,ако не беше....

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

Милиционерът щеше да арестува студентите,ако те не бяха спряли пред светлофара.	Студентите щяха да бъдат арестувани от милиционера, ако не бяха спряли пред светлофара.
Учителят щеше да накаже Иван,ако той не беше написал домашната работа.	Иван щеше да бъде наказан от учителя,ако не беше написал домашната работа.
Сержантът щеше да накаже войника,ако той беше закъснял.	Войникът щеше да бъде наказан от сержанта,ако беше закъснял.

Повтаряйте!

Аз нямаше да бъда ударен,ако бях внимавал.
Ти нямаше да бъдеш наказан,ако беше внимавал.
Той нямаше да бъде арестуван,ако не беше убил човека.
Ние нямаше да бъдеме наказани,ако бяхме внимавали.
Те нямаше да бъдат наказани,ако бяха научили урока.
Вие нямаше да бъдете изпратени в Европа,ако не бяхте искали.
То нямаше да бъде наказано,ако беше написало домашната работа.
Тя нямаше да бъде наказана от майка си,ако беше зашила роклята си.

Аз нямаше да бъда ударен,ако бях внимавал.
те Те нямаше да бъдат ударени,ако бяха .....

ние Ние нямаше да бъдеме ударени,ако бяхме внимавали.
ти Ти нямаше да бъдеш ударен,ако беше внимавал.
той Той нямаше да бъде ударен,ако беше внимавал.
вие Вие нямаше да бъдете ударени,ако бяхте внимавали.
тя Тя нямаше да бъде ударена,ако беше внимавала.
аз Аз нямаше да бъда ударен,ако бях внимавал.
то То нямаше да бъде ударено,ако беше внимавало.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

Те щяха ли да бъдат ударени, яко бяха внимавали?	Не,те нямаше да бъдат ударени,ако бяха внимавали.
Ти щеше ли да бъдеш ударен, ако беше внимавал?	Не,аз нямаше да бъда ударена,ако бях внимавал.
Той щеше ли да бъде арестуван,ако не беше убил човека?	Не,той нямаше да бъде арестуван,ако не беше убил човека.
Те щяха ли да бъдат наказани,ако бяха научили урока?	Не,те нямаше да бъдат наказани,ако бяха научили урока.
Аз щях ли да бъда опериран, ако не бях искал?	Не,ти нямаше да бъдеш опериран,ако не беше искал.
Тя щеше ли да бъде наказана,ако не беше внимавала?	Не,тя нямаше да бъде наказана,ако не беше внимавала.
Ние щяхме ли да бъдеме ударени,ако бяхме внимавали?	Не,вие нямаше да бъдете наказани,ако бяхте внимавали?

Повтаряйте!

Аз щях да бъда ударен от Иван,ако не внимавах.
Ти щеше да бъдеш ударен от Иван,ако не внимаваше.
Той щеше да бъде ударен от Иван,ако не внимаваше.
Тя щеше да бъде ударена от Иван,ако не внимаваше.
То щеше да бъде ударено от Иван,ако не внимаваше.
Ние щяхме да бъдеме ударени,ако не внимавахме.
Вие щяхте да бъдете ударени,ако не внимавахте.
Те щяха да бъдат ударени,ако не внимаваха.
Той щеше да бъде наказан,ако не внимаваше.
То щеше да бъде наказоно,ако не учеше.
Те щяха да бъдат изпратени в Европа,ако искаха.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

Аз щях да бъда ударен,ако не внимавах.
те Те щяха да бъдат ударени,ако не внимавах.

той Той щеше да бъде ударен,ако не внимаваше.
вие Вие щяхте да бъдете ударени,ако не внимавахте.
тя Тя щеше да бъде ударена,ако не внимаваше.
ние Ние щяхме да бъдеме ударени,ако не внимавахме.
ти Ти щеше да бъдеш ударен,ако не внимаваше.
то То щеше да бъде ударено,ако не внимаваше.
те Те щяха да бъдат ударени,ако не внимаваха.
аз Аз щях да бъда ударен,ако не внимавах.

Аз щях да бъда опериран, ако бях искал.

Аз щях да бъда опериран, ако исках.

Той щеше да бъде опериран, ако беше искал.
Той щеше да бъде опериран, ако искаше.
Те щяха да бъдат оперирани, ако бяха искали.
Те щяха да бъдат оперирани, ако искаха.
Тя щеше да бъде оперирана, ако беше искала.
Тя щеше да бъде оперирана, ако искаше.
Ние щяхме да бъдеме оперирани,ако бяхме искали.
Ние щяхме да бъдеме оперирани,ако искахме.
Вие щяхте да бъдете оперирани,ако бяхте искали.
Вие щяхте да бъдете оперирани,ако искахте.
Той нямаше да бъде опериран, ако не беше искал.
Той нямаше да бъде опериран,ако не искаше.
Аз нямаше да бъда опериран, ако не бях искал.
Аз нямаше да бъда опериран, ако не исках.
Тя нямаше да бъде оперирана,ако не беше искала.
Тя нямаше да бъде оперирана,ако не искаше.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

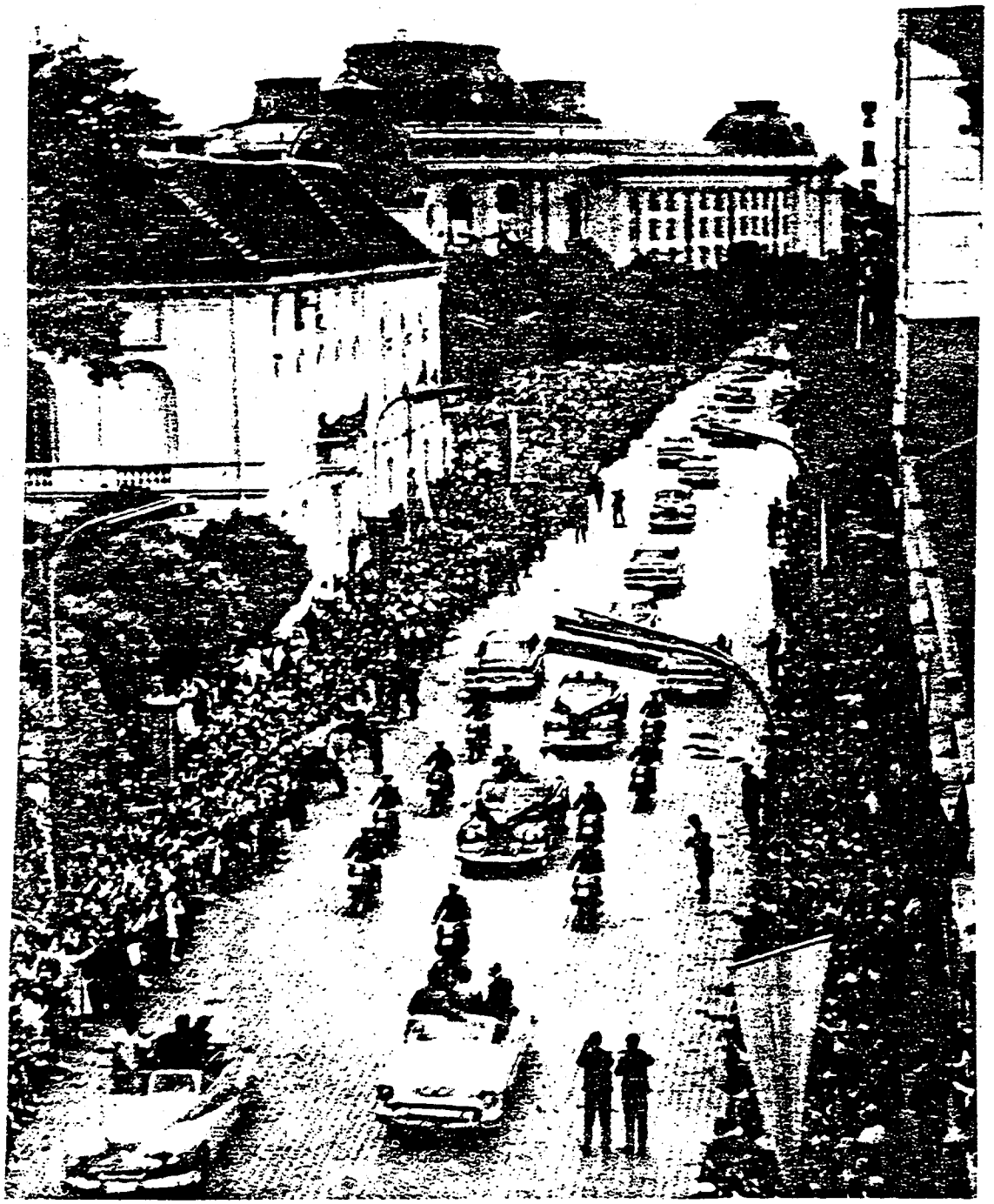

Посещение на чуждестранен държавник в София

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 80

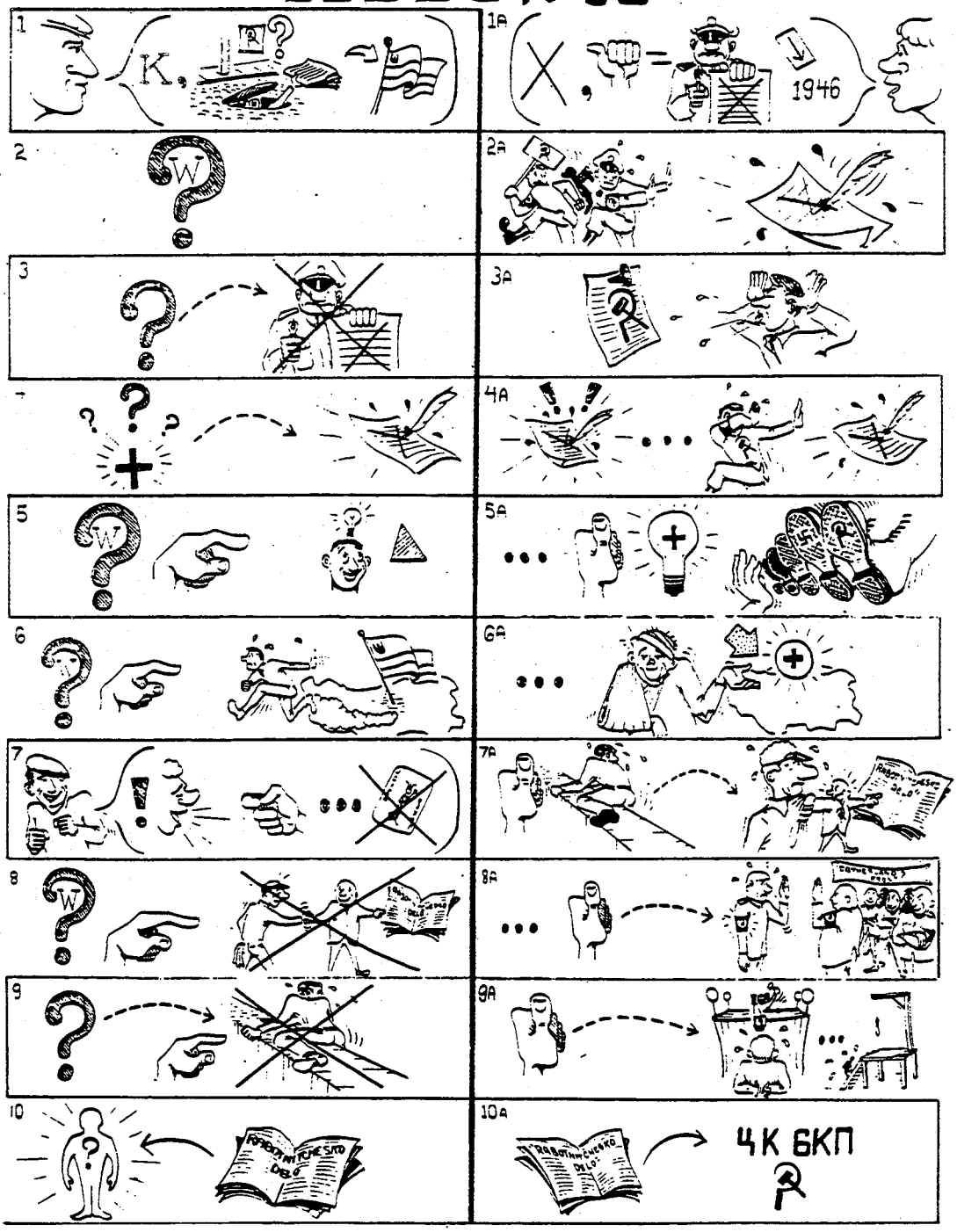

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

УРОК 90 - РАЗГОВОР

ВЕСТНИЦИ

Асен:
Крум:

- Кру́ме, съществу́ват ли о́ще опозицио́нни ве́стници в Българ́ия?
- Не, те бя́ха забране́ни в 1946 годи́на от прави́телството.

- Каква́ бе́ше причи́ната за това́?
- Комуни́стите се страху́ваха от кри́тиките на те́зи ве́стници.

- Какво́ ще́ше да ста́не, ако те́зи ве́стници не бя́ха забране́ни?
- Мно́го све́дения на прави́телството ща́ха да бъ́дат опровергава́ни.

- Ня́маше ли да бъ́дат пости́гнати по́-добри́ резулта́ти, ако́ и́маше кри́тика?
- Кри́тика! Комуни́стите не търпя́т ни́каква кри́тика.

- Защо́ ми́слиш така́?
- Защо́то зна́я какво́ е тоталитари́зъм.

- Ти защо́ избя́га от Българ́ия?
- Защо́то там бе́ше много ху́баво!

- Кажи́ де! Не се шегу́вай!
- Избя́гах, защо́то рабо́тех в еди́н опозицио́нен вестник.

- Какво́ ще́ше да ста́не с теб, ако́ не бе́ше избя́гал?
- Щях да бъ́да нака́зан или съ́ден.

- Чий о́рган е в. "Рабо́тническо де́ло"?
- На Централния комите́т на Бъ́лгарската комунисти́ческа па́ртия.

---

6. те бя́ха забране́ни = they were banned

13. Мно́го све́дания на прави́телството = many of the government announcements

22. Кажи́ де! = come on, tell me

29. съ́ден = tried

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

ГРАМАТИКА

FUTURE IN THE PAST - PASSIVE VOICE

1. The Participial Passive

It is made up of щях да бъда, щеше да бъдеш, etc. (see Vol. IX,pp.81,82) and the past passive participle (see Vol. VIII, L.70,p.92).

Много сведения на правителството щяха да бъдат опровергани.	Much of the government information would have been refuted.
Вестникът щеше да бъде четен от всички.	The newspaper would have been read by all.

2. The Reflexive Passive

It is formed with щях да, щеше да , etc., the reflexive particle СЕ + a transitive verb (see VolVIII, L.70,p.93).

Вестникът щеше да се чете от всички.	The newspaper would have been read by all.
Много сведения на правителството щяха да се опровергаят.	Much of the government information would have been refuted.

3. The Negative

Нямаше да бъдат постигнати по-добри резултати. Нямаше да се постигнат по-добри резултати.	Better results wouldn't have been achieved.

4. Past Unreal Conditions (see Vol. IX,pp.133).

Той нямаше да бъде наказан, ако беше останал в града.	He would not have been punished if he had stayed in the city.
Щях да бъда съден, ако не бях избягъл.	I would have been tried if I had not escaped.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

РАЖНЕНИЯ

re in the Past - Passive Voice

да бъда наказан.
да бъдеш наказан.

да бъдат наказани.
ме да бъдеме наказани.
е да бъде наказан.
те да бъдете наказани.
да бъде наказана.
да бъда наказан.
да бъде наказано.
да бъдеш наказан.

е да бъде съден.
да бъдат съдени.

да бъдеш съден.
ме да бъдеме съдени.
да бъде съдена.
те да бъдете съдени.
да бъда съден.
да бъдат съдени.
е да бъде съден.

да бъдат изпратени в затвора.
ме да бъдеме изпратени в затвора.

да бъда изпратен в затвора.
да бъде изпратена в затвора.

е да бъдете на-
от комунистите,
бяхте избягали.
да бъде наказана
унистите,ако не
збягала.
да бъдеш наказан
унистите,ако не
збягал.
да бъда наказан
унистите,ако не
бягал.

ни.

ни.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

Той нямаше да бъде изпратен в затвора.
вие Вие нямаше да бъдете изпратени в затвора.

ние Ние нямаше да бъдеме изпратени в затвора.
те Те нямаше да бъдат изпратени в затвора.
ти Ти нямаше да бъдеш изпратен в затвора.
аз Аз няваше да бъда изпратен в затвора.
вие Вие нямаше да бъдете изпратени в затвора.
тя Тя нямаше да бъде изпратена в затвора.
той Той нямаше да бъде изпратен в затвора.

Учителят нямаше да ме накаже,ако бях учил.	Аз нямаше да бъда наказан от учителя,ако бях учил.
Сержантът нямаше да го накаже,ако той беше внимавал.	Той нямаше да бъде наказан от сержанта,ако беше внимавал.
Учителката нямаше да я накаже,ако тя беше научила урока.	Тя нямаше да бъде наказана от учителката,ако беше научила урока.
Автомобилът нямаше да ни удари,ако бяхме внимавали.	Ние нямаше да бъдеме ударени от автомобила,ако бяхме внимавали.
Мотоциклетът нямаше да те блъсне,ако ти беше внимавал.	Ти нямаше да бъдеш блъснат от мотоциклета,ако беше внимавал.
Автомобилът нямаше да го прегази,ако то беше внимавало.	То нямаше да бъде прегазено от автомобила,ако то беше внимавало.
Учителят нямаше да ви накаже, ако вие бяхте научили урока.	Вие нямаше да бъдете наказани от учителя,ако бяхте научили урока.
Автомобилът нямаше да ме блъсне,ако се бях пазил.	Аз нямаше да бъда блъснат от автомобила,ако се бях пазил.
Майката нямаше да накаже детето,ако то беше изпило млякото си.	Детето нямаше да бъде наказано от майката,ако то бе изпило млякото си.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

	Той щеше да бъде блъснат от мен.
тях	Той щеше да бъде блъснат от тях.
теб	Той щеше да бъде блъснат от теб.
нас	Той щеше да бъде блъснат от нас.
тях	Той щеше да бъде блъснат от тях.
нея	Той щеше да бъде блъснат от нея.
вас	Той щеше да бъде блъснат от вас.
мен	Той щеше да бъде блъснат от мен.

Повтаряйте!

Аз щях ли да бъда ударен,ако бях внимавал?
Ти щеше ли да бъдеш наказан,ако беше научил урока?
Тя щеше ли да бъде наказана,ако беше научила урока?
То щеше ли да бъде наказано,ако беше внимавало в клас?
Ние щяхме ли да бъдеме съдени,ако не бяхме избягали?
Той щеше ли да бъде блъснат,ако беше внимавал?
Те щяха ли да бъдат наказани,ако бяха счупили пушките?
Вие щяхте ли да бъдете съдени,ако не бяхте избягали?

Аз щях ли да бъда ударен, ако бях внимавал?	Не,ти нямаше да бъдеш ударен,ако беше внимавал.
Той щеше ли да бъде наказан,ако беше научил урока?	Не,той нямаше да бъде наказан,ако беше научил урака.
Те щяха ли да бъдат ударени,ако бяха внимавали?	Не,те нямаше да бъдат ударени,ако бяха внимавали?
Тя щеше ли да бъде арестувана,ако беше спряла пред светлофара?	Не,тя нямаше да бъде арестувана,ако беше спряла пред светлофара.
Ние щяхме ли да бъдеме наказани,ако не бяхме счупили карабините си?	Не,вие нямаше да бъдете наказани,ако не бяхте счупили карабините си.
Ти щеше ли да бъдеш блъснат от автомобила,ако се беше пазил?	Не,аз нямаше да бъда блъснат от автомобила,ако се бях пазил.
То щеше ли да бъде наказано,ако беше изпило млякото си?	Не,то нямаше да бъде наказано,ако беше изпило млякото си.
Вие щяхте ли да бъдете наказани,ако бяхте написали домашната си работа?	Не,ние нямаше да бъдеме наказани,ако бяхме написали домашната си работа.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

Аз щях да бъда ударен,
ако не бях внимавал.

Аз щях да бъда ударен,
ако не внимавах.

Те щяха да бъдат ударени,
ако не бяха внимавали.
Той щеше да бъде наказан,
ако не беше внимавал.
Ние щяхме да бъдем наказани,ако не бяхме внимавали.
Тя щеше да бъде блъсната,
ако не беше се пазила.
Ти щеше да бъдеш изпратен в Европа,ако беше искал.
Ние щяхме да бъдем оперирани,ако бяхме искали.

Те щяха да бъдат ударени,
ако не внимаваха.
Той щеше да бъде наказан,
ако не внимаваше.
Ние щяхме да бъдем наказани,ако не внимавахме.
Тя щеше да бъде блъсната,
ако не се пазеше.
Ти щеше да бъдеш изпратен в Европа,ако искаше.
Ние щяхме да бъдем оперирани,ако искахме.

Те щяха ли да бъдат наказани,ако не бяха избягали от България? / да /
Ти щеше ли да бъдеш опериран,ако не беше отишъл на време при лекаря?/не/
Кой щеше да бъде съден,
ако не беше избягал от България? / те /
Щеше ли да бъде наказана тя,ако беше научила урока си? / не /
Вие щяхте ли да бъдете ударени от автомобила,
ако внимавахте? / не /
Той щеше ли да бъде изпратен в Европа,ако искаше? / да /
Кой щеше да бъде наказан от учителя,ако не беше научил урока? / ти /
От кого щеше да бъде наказано детето,ако не беше изпило млякото?
/ майка си/

Да,те щяха да бъдат наказани,ако не бяха избягали от България.
Не,аз нямаше да бъда опериран,ако не бях отишъл на време при лекаря.
Те щяха да бъдат съдени,
ако не бяха избягали от България.
Не,тя нямаше да бъде наказана,ако беше научила урока си.
Не,ние нямаше да бъдем ударени от автомобила,ако внимавахме.
Да,той щеше да бъде изпратен в Европа,ако искаше.

Ти щеше да бъдеш наказан от учителя,ако не беше научил урока.
Детето щеше да бъде наказано от майка си,ако не беше изпило млякото.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

Стоката шеше ли да бъде внесена от него,ако той имаше пари? / да /	Да,стоката шеше да бъде внесена от него,ако той имаше пари.
Шяха ли да бъдат постигнати по-добри резултати, ако имаше критика в България? / да /	Да,щяха да бъдат постигнати по-добри резултати, ако имаше критика в България.
Кой шеше да бъде наказан дисциплинарно,ако не беше избягал? / Иван /	Иван шеше да бъде наказан дисциплинарно,ако не беше избягал.
Изборите щяха ли да бъдат спечелени от опозицията,ако опозиционните вестници не бяха спряни? / да /	Да,изборите щяха да бъдат спечелени от опозицията, ако опозиционните вестници не бяха спряни.
Ако опозиционните вестници в България не бяха спряни,много сведения на правителството щяха ли да бъдат опровергавани? / да /	Да,ако опозиционните вестници в България не бяха спряни,много сведения на правителството щяха да бъдат опровергавани.
Опозиционните вестници щяха ли да бъдат забранени,ако не пишеха срещу правителството?/не/	Не,опозиционните вестници нямаше да бъдат забранени, ако не пишеха срещу правителството.

Селска сцена

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ЧЕТИВО I

На 9 септември 1944г. в България дойде на власт така наречения "Отечествен фронт".[1] Той бе образуван от комунистите, левите земеделци, социалистите, групата "Звено"[2] и някои независими. "Отечественият фронт" дойде на власт с помощта на съветските войски, които бяха влезли вече в България.

Старото законно правителство престана да съществува. Всички други политически партии, които не участвуваха в Отечествения фронт, бяха разтурени. Техните вестници бяха спряни и на тяхно място се появиха нови, принадлежащи на Отечествения фронт.

През 1945 г. обаче, част от земеделците и социалистите напуснаха Отечествения фронт, Те се обявиха в опозиция. Към тях скоро се присъединиха и партиите на демократи и либерали.

В скоро време опозиционният фронт стана голяма сила. Това плашеше правителството. Вестниците на опозицията се четяха с голям интерес от народа. Комунистите никак не харесваха това.

По това време трябваше да бъдат произведени избори. Страхувайки се да не изгуби изборите, правителството започна да спира временно някои от опозиционните вестници. Като видя, че и това не помага, то спря напълно всички вестници на опозицията. Така българският народ не можа да се радва дълго на свободата на печата. Изборите бяха спечелени от Отечествения фронт. Ако вестниците на опозицията не бяха спряни и ако нямаше външна намеса, изборите нямаше да бъдат спечелени от правителството на Отечествения фронт.

---

1. Отечествен фронт = Fatherland Front - a political coalition, established in 1942 on the initiative of G. Dimitrov, leader of the Bulgarian Communist Party in exile, in the USSR.

2. Група "Звено" = "Link" - a political organization of leftist and pro-Russian officers in the Bulgarian Army before and shortly after 1944.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ЧЕТИВО II

Днес в България има само правителствени вестници. По-важните от тях са:

Отечествен фронт - орган на Националния съвет на Отечествения фронт.

Работническо дело - орган на Централния комитет на Българската комунистическа партия.

Вечерни новини - орган на Софийския градски комитет на Българската комунистическа партия.

Народна армия - орган на Министерството на Народната отбрана.

Земеделско знаме - орган на Българския земеделски съюз-лявата група.

Труд - орган на Централния съвет на професионалните съюзи.

Народна младеж - орган на Централния комитет на Димитровския комунистически младежки съюз.

Патриот - орган на Централния комитет на Доброволната организация за съдействие на отбраната.

Всички гореизброени вестници се издават в София. Освен тях има много провинциални вестници, които са органи на градските комитети на комунистическата партия или на Отечествения фронт.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

ВЪПРОСИ

1. Кога дойде на власт в България Отечественият фронт?
2. От кои партии бе образуван този фронт?
3. С чия помощ дойде на власт Отечественият фронт?
4. Какво стана на 9 септември с законното правителство на България?
5. Кои партии бяха разтурени на 9 септември?
6. Какво стана с вестниците на тези разтурени партии?
7. Какви вестници се появиха на тяхно място?
8. Какво стана през 1945 година?
9. Кои партии напуснаха Отечествения фронт и се обявиха в опозиция през 1945 г.?
10. Кой се присъедини към партиите, напуснали фронта?
11. Защо опозиционният фронт плашеше правителството?
12. Кои вестници бяха започнали да излизат пак?
13. Как бяха четени от българския народ вестниците на опозицията?
14. Комунистите харесваха ли интереса на народа към опозиционните вестници?
15. Какво трябваше да бъде произведено по това време?
16. Защо правителството започна да спира някои от опозиционните вестници?
17. Кога правителството спря напълно опозиционните вестници?
18. На какво не можа да се радва дълго българският народ?
19. От кого бяха спечелени изборите?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

20. Защо изборите бяха спечелени от Отечествения фронт?

21. Какви вестници има днес в България?

22. Кои са по-важните от тези вестници?

Градска сцена

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

ДОМАШНА РАБОТА

Част I

Change to Past Unreal Conditions!

1. Аз няма да бъда наказан от учителя, ако уча.
2. Той ще бъде изпратен в затвора, ако направи това.
3. Те няма да бъдат съдени, ако избягат.
4. Вие ще бъдете поканен да работите за този вестник, ако искате.

Част II.

Упражнения на магнитофон.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

РЕЧНИК

болшинство́ n.	majority
болшинства́	
власт f.	power
дохо́ждам на власт	to come to power
	to take over the power
вре́менно adv.	temporarily
гла́вно adv.	mainly
де́ло n.	affairs, work, deed
Рабо́тническо де́ло	Worker's affairs
демокра́т m.	democrat
Димитро́вски, а, о, и	of Dimitrov
доброво́лен, лна, лно, лни	voluntary
друг, дру́га, о, и; и др.	other; etc.
загу́бвам	to lose
загу́бя, и, их	
зако́нен, нна, нно, нни	lawful
звено́	link
гру́пата "Звено"	the group "Link"
земеде́лец m. pl. земеде́лци	left (wing) agrarian
и́збор m.	election
произвеждам и́збори	to hold elections
избя́гвам от	to flee, to escape
избя́гам, а, ах	
изда́вам	to publish, to issue
изда́м, издаде́, изда́дох	
изключе́ние n.	exception
интере́с m.	interest
комите́т m.	committee
Централен комите́т /Ц.К./ на Б.К.П.	Central Committee of the Bulgarian Communist Party
кри́тика f.	criticism
либера́л m.	liberal
ляв, а, о, pl. ле́ви	left(wing), leftist
младе́жки, а, и	(of) youth, youthful
назнача́вам	to appoint
назнача́, и, их	
наме́са	interference
наре́чен, а, о, и	called
така́ наре́чен, а, о, и	so called
национален, лна, лно, лни	national
незави́сим, а, о, и	independent
образу́ван,	formed
обявя́вам се	to declare oneself
обявя́ се, и се, их се	

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 90

опозицио́нен, нна,нно,нни	(of) opposition
опози́ция f.	opposition
опроверга́вам	to refute
опроверга́я,е,опроверга́х	
опроверга́ван,а,о,и	refuted
о́рган m.	organ
организа́ция f.	organization
оте́чествен,а,о,и	fatherland
Оте́чествен фронт	Fatherland's Front
па́ртия f.	party
патрио́т m.	patriot
печа́т m.	press
прави́телствен,а,о,и	government
превра́т m.	coup d'etat, overthrow
прези́диум m.	presidium
присъединя́вам се,/към/	to join to, to attach to
присъединя́ се, и, их	
провинциа́лен, лна,лно,лни	provincial
професиона́лен, лна,лно,лни	professional
радика́л m.	radical
разту́рвам	to dissolve
разту́ря, и,их	
разту́рвам на́ртия	to dissolve a party
си́ла f.	power, strength
социали́ст m.	socialist
ляв социали́ст	left (wing) socialist
спече́лвам	to win
спече́ля, и,их	
спече́лвам и́збор	to win election
сто́личен, чна,чно,чни	(of) capital
събра́ние n.	assembly, meeting
Наро́дно събра́ние	National (People's) Assembly
съве́т m.	council
Национа́лен съве́т на Оте́чествения фронт	National Council of the Fatherland's Front
съде́йствие n.	cooperation
съюз m.	union
професио́нален съюз	trade union
тоталитари́зъм m.	totalitarianism
търпя́, и,ях	to stand
потърпя́, и,ях	
фронт m.pl. фро́нтове	front
Оте́чествен фронт	Fatherland's Front
член m.pl. чле́нове	member

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ДЕВЕТДЕСЕТ И ПЪРВИ УРОК

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 91

ВСТЪПИТЕЛНИ ГРАМАТИЧНИ УПРАЖНЕНИЯ

Grammar: Conditional Sentences (continued)
I. Potential Present (or Future)
II. Contrary to Fact - Present

I.

Повтаряйте!

Аз бих купил къщата,ако имам пари.
Те биха купили къщата,ако имат пари.
Ние бихме купили къщата,ако имаме пари.
Той би отишъл на кино,ако има време.
Тя би заминала веднага,ако има пари.
Вие бихте си купили нови дрехи,ако имате пари.
То би написало домашната работа,ако има писалка.
Ти би покрил покрива с керемиди,ако имаш керемиди.

	Аз бих купил къщата,ако имам пари.
ти	Ти би купил къщата,ако имаш пари.
те	Те биха купили къщата,ако имат пари.
ние	Ние бихме купили къщата,ако имаме пари.
той	Той би купил къщата,ако има пари.
тя	Тя би купила къщата,ако има пари.
аз	Аз бих купил къщата,ако имам пари.
вие	Вие бихте купили къщата,ако имате пари.

Повтаряйте!

Аз бих купил къщата сега,ако имах достатъчно пари.
Те биха купили къщата сега,ако имаха достатъчно пари.
Ние бихме купили къщата сега,ако имахме достатъчно пари.
Ти би купил къщата сега,ако имаше достатъчно пари.
Вие бихте купили къщата сега,ако имахте достатъчно пари.
Той би купил къщата сега,ако имаше достатъчно пари.
Тя би купила къщата сега,ако имаше достатъчно пари.
Учителят би купил автомобила сега,ако имаше пари.
Баща ми би купил нова къща,ако имаше пари.
Той би ял пиле сега,ако имаше пиле.
Ние бихме отишли на кино сега,ако имахме пари.
Аз бих дал пари на брат си,ако имах.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 91

	Ти би купил автомобила сега,ако имаше пари.
ние	Ние бихме купили автомобила сега,ако имахме пари.
аз	Аз бих купил автомобила сега,ако имах пари.
те	Те биха купили автомобила сега,ако имаха пари.
той	Той би купил автомобила сега,ако имаше пари.
ти	Ти би купил автомобила сега,ако имаше пари.
вие	Вие бихте купили автомобила сега,ако имахте пари.
тя	Тя би купила автомобила сега,ако имаше пари.

Аз бих отишъл на кино,ако имах време.
театър

Ние
концерт

Те
излет

Тя
село

Вие
мач

Ти
черква

То
кино

Учителят
театър

Студентите
мач

Повтаряйте!

Ти би ли купил къщата сега,ако имаше пари?
Те биха ли купили къщата сега,ако имаха пари?
Ние бихме ли купили къщата сега,ако имахме пари?
Той би ли купил къщата сега,ако имаше пари?
Вие бихте ли купили къщата сега,ако имахте пари?
Тя би ли купила къщата сега,ако имаше пари?
Аз бих ли купил къщата сега,ако имах пари?
Баща ти би ли купил къщата сега,ако имаше пари?
Ти би ли купил автомобил сега,ако имаше пари?
Той би ли отишъл на кино сега,ако имаше време?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 91

	Ти би ли купил вилата,ако имаше пари сега?
те	Те биха ли купили вилата,ако имаха пари сега?
ние	Ние бихме ли купили вилата,ако имахме пари сега?
той	Той би ли купил вилата,ако имаше пари сега?
вие	Вие бихте ли купили вилата,ако имахте пари сега?
тя	Тя би ли купила вилата,ако имаше пари сега?
ти	Ти би ли купил вилата,ако имаше пари сега?
аз	Аз бих ли купил вилата,ако имах пари сега?

1.

Ти би ли отишъл на кино сега,ако имаше време?	Да,аз бих отишъл на кино сега,ако имах време.
Той би ли заминал сега, ако имаше време?	Да,той би заминал сега, ако имаше време.
Те биха ли купили къщата, ако имаха пари сега?	Да,те биха купили къщата, ако имаха пари сега.
Ние бихме ли отишли на излет,ако имахме време сега?	Да,вие бихте отишли на излет,ако имахте време сега.
Аз бих ли написал писмото, ако имах време сега?	Да,ти би написал писмото, ако имаше време сега.
Вие бихте ли отишли на излет сега,ако имахте време?	Да,аз бих отишъл на излет сега,ако имах време.

2. Те биха ли купили вилата,ако имаха пари?

Учител	1-ви студент	2-ри студент
ти	Ти би ли купил вилата, ако имаше пари?	Да,аз бих купил вилата,ако имах пари.
те	Те биха ли купили вилата,ако имаха пари?	Да,те биха купили вилата,ако имаха пари.
ние	Ние бихме ли купили вилата,ако	Да,вие бихте купили вилата,ако.....
Иван	Иван би ли купил вилата,ако.....	Да,Иван би купил вилата,ако.....
аз	Аз бих ли купил вилата,ако	Да, ти би купил вилата,ако .....
вие	Вие бихте ли купили вилата,ако	Да,ние бихме купили вилата,ако .....

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 91

II.

Повтаряйте!

Аз щях да си купя нов автомобил сега,ако имах пари.
Те щяха да си купят нов автомобил сега,ако имаха пари.
Ние щяхме да си купиме нов автомобил сега,ако имахме пари.
Той щеше да си купи нов автомобил сега,ако имаше пари.
Ти щеше да си купиш нов автомобил сега,ако имаше пари.
Вие щяхте да си купите нов автомобил сега,ако имахте пари.
Тя щеше да си купи нов автомобил сега,ако имаше пари.

	Аз щях да отида на кино сега,ако имах пари.
той	Той щеше да отиде на кино сега,ако имаше пари.
ние	Ние щяхме да отидеме на кино сега,ако имахме пари.
те	Те щяха да отидат на кино сега,ако имаха пари.
тя	Тя щеше да отиде на кино сега,ако имаше пари.
вие	Вие щяхте да отидете на кино сега,ако имахте пари.
то	То щеше да отиде на кино сега,ако имаше пари.
аз	Аз щях да отида на кино сега,ако имах пари.
ти	Ти щеше да отидеш на кино сега,ако имаше пари.

Аз бих отишъл на излет,ако имах време.	Аз щях да отида на излет, ако имах време.
Те биха си купили автомобил, ако имаха пари.	Те щяха да си купят автомобил,ако имаха пари.
Ти би отишъл на кино,ако имаше пари.	Ти щеше да отидеш на кино, ако имаше пари.
Ние бихме купили къщата, ако имахме пари.	Ние щяхме да купиме къщата, ако имахме пари.
Тя би отишла на гости,ако имаше нова рокля.	Тя щеше да отиде на гости, акс имаше нова рокля.
Вие бихте заминали с тях, ако имахте време.	Вие щяхте да заминете с тях, ако имахте време.
То би написало домашната си работа,ако имаше писалка.	То щеше да напише домашната си работа,ако имаше писалка.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 91

Аз щях да отида на	кино сега,ако имах време.
	театър
Ние	
	концерт
Те	
	излет
Вие	
	село
Тя	
	гости
Ти	
	мач
То	
	кино
Ученикът	
	свадба
Учителите	
	разходка
Децата	

1.

Аз щях ли да си купя нови дрехи сега,ако имах пари?	Да,ти щеше да си купиш нови дрехи сага,ако имаше пари.
Те щяха ли да отидат на кино,ако имаха време?	Да,те щяха да отидат на кино, ако имаха време.
Ние щяхме ли да си купиме къща сега,ако имахме пари?	Да,вие щяхте да си купите къща сега,ако имахте пари.
Тя щеше ли да отиде на гости сега,ако имаше нова шапка?	Да,тя щеше да отиде на гости сега,ако имаше нова шапка.
Вие щяхте ли да пиете вино сега,ако имахте вино?	Да,ние щяхме да пиеме вино сега,ако имахме вино.
Ти щеше ли да стреляш сега, ако имаше пушка?	Да,аз щях да стрелям сега, ако имах пушка.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

2. Те щяха ли да отидат на кино сега,ако имаха време?

Учител	1-ви студент	2-ри студент
ние	Ние щяхме ли да отидеме на кино сега,ако имахме време?	Да,вие щяхте да отидете на кино сега,ако имахте време.
той	Той щеше ли да отиде на кино сега,ако имаше време?	Да,той щеше да отиде на кино сега,ако имаше време.
вие	Вие щяхте ли да отидете на кино сега,ако имахте време?	Да,ние щяхме да отидеме на кино сега,ако имахме време.
аз	Аз щях ли да отида на кино сега,ако имах време?	Да,ти щеше да отидеш на кино сега,ако имаше време.
ти	Ти щеше ли да отидеш на кино сега,ако имаше време?	Да,аз щях да отида на кино сега,ако имах време.
те	Те щяха ли да отидат на кино сега,ако имаха време?	Да,те щяха да отидат на кино сега,ако имаха време.
тя	Тя щеше ли да отиде на кино сега,ако имаше време?	Да,тя щеше да отиде на кино сега,ако имаше време.

Кой щеше да отиде на кино сега,ако имаше време? /те/	Те щяха да отидат на кино сега,ако имаха време.
Къде щеше да отиде той сега, ако имаше време? /на излет/	Той щеше да отиде на излет сега,ако имаше време.
Какво щеше да купи тя сега, ако имаше пари? /автомобил/	Тя щеше да купи автомобил сега,ако имаше пари.
Кой щеше да купи цигари сега, ако имаше пари? / ние /	Ние щяхме да купиме цигари сега,ако имахме пари.
Кой щеше да яде пиле сега, ако имаше пиле? / вие /	Вие щяхте да ядете пиле сега,ако имахте пиле.
Какво щеше да прави Иван,ако имаше пушка? /да стреля/	Иван щеше да стреля,ако имаше пушка.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

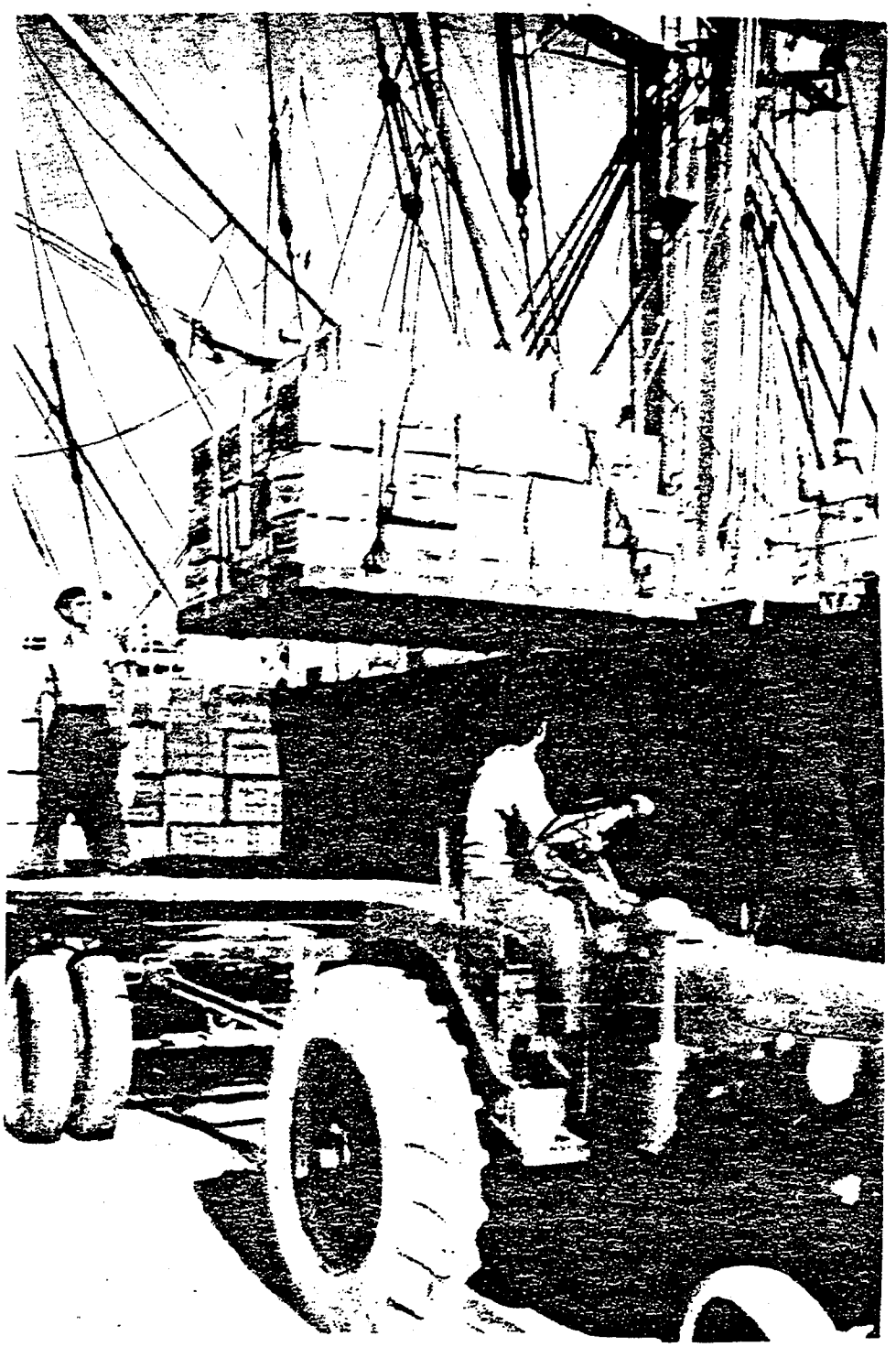

На бургаското пристанище

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

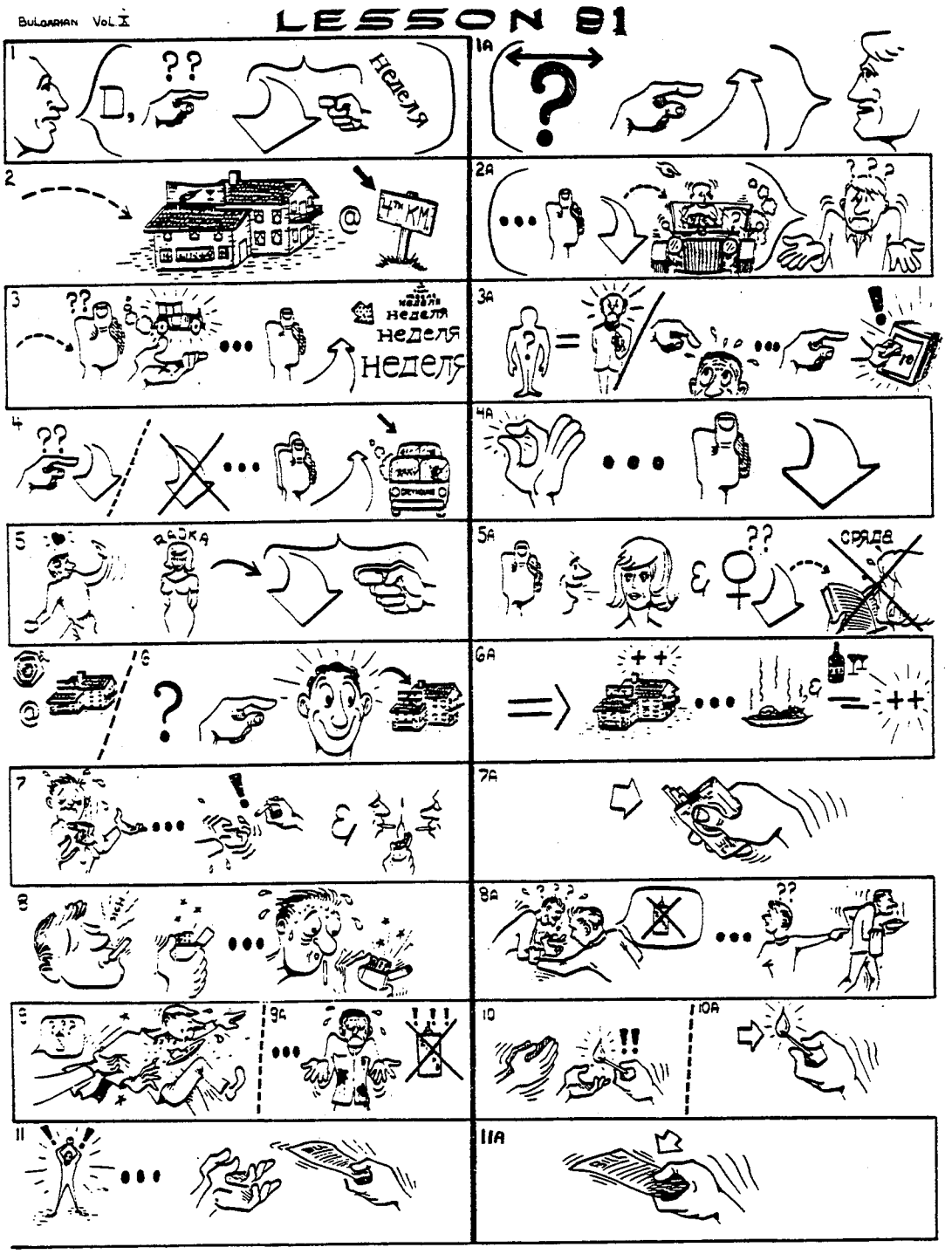

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

УРОК 91 - РАЗГОВОР

НА РАЗХОДКА ДО ХАНЧЕТО НА 16-ти КИЛОМЕТЪР

Васил:
Добри:
Сервитьорът:

- Дóбри, úскаш ли да дóйдеш с мен в недéля?
- Къдé ще хóдиш?

- До хáнчето на 16-ти киломéтър.
- Бих дошъ́л, ако úмаш колá.

- Акó имах колá щях да отúвам вся́ка недéля там.
- Кой ти е крив? Да си пестúл!

- Ще дóйдеш ли или не? Ще отúдеме с автобýса.
- Добрé, де! Ще дóйда.

- Поканú приятелката си Рáйна, да дóйде с нас!
- Бих я покáнил и тя би дошлá, акó нямаше úзпит в сря́да.

/В ханчето. Двамата приятели са си хапнали и пийнали вече./

- Как ти харéсва хáнчето?
- Великолéпно заведéние е стáнало. И храната и напúтките им са отлúчни.

- Свъ́ршил съм си цигáрите. Я дай да запáлиме по еднá!
- Заповя́дай!

- /Опúтва се да запáли цигáрата със запáлката си/. Запáлката ми не пáли.

- /Към сервитьóра/ Мóжете ли да ми услýжите с кибрúт?
- Заповя́дайте!

- Благодаря́! Дáйте ни смéтката!
- Заповя́дайте!

---

1. 16-ти киломéтър = A place along the main highway to Plovdiv.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 91

10. Кой ти е крив? = Who is to blame but you.
19. И храна́та и напи́тките им = both their food and drinks
21. Я да запа́лим по една́! = Come on, let's light up a/cigarette....
22. Запа́лката ми не па́ли. = My lighter does not work.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 91

ГРАМАТИКА

CONDITIONAL SENTENCES (continued)

I. Potential - Present or Future

In Bulgarian it is expressed by the present (see Vol.IX pp 114-115) or imperfect tense in the condition and the conditional mood in the the conclusion (the main clause).

Тя би дошла, ако нямаше изпит в сряда.	She might (maybe she would) come if she didn't have a test on Wednesday.
Тя би дошла, ако няма изпит в сряда.	She may (might) (maybe she will) come if she doesn't have a test on Wednesday.
Ако имах кола, бих ходил всяка неделя там.	If I had a car, I might (maybe I would) go there every Sunday.
Ако имам кола, бих отишел там.	If I have a car I may (might) (maybe I will) go there.

II. Contrary to Fact - Present

It is formed with "щях да.. щеше да"..in the main clause and the imperfect tense in the "if" clause.

Щях да Ви услужа с удоволствие, ако имахме.	I would oblige you (do you the favor) with pleasure if we had.
Ако той имаше пари, щеше да си купи кола.	If he had money, he would buy a car.
Ако имах кола, щях да ходя всяка неделя там.	If I had a car, I would go there every Sunday.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 91

ГРАМАТИЧНИ УПРАЖНЕНИЯ

Grammar: Conditional Sentences (continued)
1. Potential Present
2. Contrary to Fact - Present

I.

Ако имах кола,аз бих ходил на излет всяка неделя.
Ако имаше кола,ти би ходил на излет всяка неделя.
Ако имахме кола,ние бихме ходили на излет всяка неделя.
Ако имаше кола,тя би ходила на излет всяка неделя.
Ако имаха кола,те биха ходили на излет всяка неделя.
Ако имахте кола,вие бихте ходили на излет всяка неделя.
Ако имаше кола,той би ходил на излет всяка неделя.
Ако син ми имаше кола,той би ходил на излет всяка неделя.

Ако имаха пари,те биха ходили на кино всеки ден.

ние Ако имахме пари,ние бихме ходили на кино всеки ден.
ти Ако имаше пари,ти би ходил на кино всеки ден.
аз Ако имах пари,аз бих ходил на кино всеки ден.
вие Ако имахте пари,вие бихте ходили на кино всеки ден.
той Ако имаше пари,той би ходил на кино всеки ден.
те Ако имаха пари,те биха ходили на кино всеки ден.
то Ако имаше пари,то би ходило на кино всеки ден.
тя Ако имаше пари,тя би ходила на кино всеки ден.

Ако имах време,аз бих ходил на театър всяка неделя.

	излет
ние	
	кино
те	
	черква
тя	
	концерт
вие	
	мач

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 91

1.

Ти би ли ходил на излет всяка неделя,ако имаше кола?	Да,аз бих ходил на излет всяка неделя,ако имах кола.
Те биха ли ходили на кино,ако имаха пари?	Да,те биха ходили на кино, ако имаха пари.
Ние бихме ли ходили често на гости,ако имахме време?	Да,вие бихте ходили често на гости,ако имахте време.
Тя би ли ходила на театър,ако имаше пари?	Да,тя би ходила на театър, ако имаше пари.
Аз бих ли ходил често на излет,ако имах време?	Да,ти би ходил често на излет,ако имаше време.
Вие бихте ли ходили на кино всеки ден,ако имахте пари?	Да,ние бихме ходили на на кино всеки ден,ако имахме пари.
Той би ли ходил на гости,ако имаше време?	Да,той би ходил на гости, ако имаше време.
То би ли ходило на кино всяка неделя,ако имаше пари?	Да,то би ходило на кино всяка неделя,ако имаше пари.

2. Те биха ли ходили често на излет,ако имаха кола?

Учител	1-ви студент	2-ри студент
ние	Ние бихме ли ходили често на излет,ако имахме кола?	Да,вие бихте ходили често на излет,ако имахте кола.
ти	Ти би ли ходил често на излет,ако имаше кола?	Да,аз бих ходил често на излет,ако имах кола.
той	Той би ли ходил често на излет,ако имаше кола?	Да,той би ходил често на излет,ако имаше кола.
вие	Вие бихте ли ходили често на излет,ако имахте кола?	Да,ние бихме ходили често на излет,ако имахме кола.
аз	Аз бих ли ходил често на излет,ако имах кола?	Да,ти би ходил често на излет,ако имаше кола.
те	Те биха ли ходили често на излет,ако имаха кола?	Да,те биха ходили често на излет,ако имаха кола.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 91

II.

Повтаряйте!

Ако имах кола,аз щях да ходя на излет всяка неделя.
Ако имахме кола,ние щяхме да ходиме на излет всяка неделя.
Ако имаше кола,ти щеше да ходиш на излет всяка неделя.
Ако имахте пари,вие щяхте да ходите на кино всяка вечер.
Ако имаше време,той щеше да ходи често на театър.
Ако имаха пушки,те щяха да стрелят всеки ден.
Ако имаше време,тя щеше да ходи на плажа всеки ден.
Ако имаше пари,то щеше да си купува бонбони често.

Ако имах кола,аз щях да ходя на излет всяка неделя.
те Ако имаха кола,те щяха да ходят на излет всяка неделя.
той Ако имаше кола,той щеше да ходи на излет всяка неделя.
ние Ако имахме кола,щяхме да ходиме на излет всяка неделя.
ти Ако имаше кола,ти щеше да ходиш на излет всяка неделя.
вие Ако имахте кола,щяхте да ходите на излет всяка неделя.
тя Ако имаше кола,тя щеше да ходи на излет всяка неделя.
аз Ако имах кола,аз щях да ходя на излет всяка неделя.

Ако имах време,аз бих ходил на излет често.
Ако имаше пари,то би ходило на кино всеки ден.
Ако имахме време,ние бихме ходили на гости често.
Ако имаха пари,те биха ходили на театър всяка неделя.

Ако имахте време,вие бихте ходили често на концерт.
Ако имаше пушка,ти би стрелял всеки ден.
Ако внимаваше в клас,той би учил по-добре.

Ако имах време,аз щях да ходя на излет често.
Ако имаше пари,то щеше да ходи на кино всеки ден.
Ако имахме време,ние щяхме да ходим на гости често.
Ако имаха пари,те щяха да ходят на театър всяка неделя.
Ако имахте време,вие щяхте да ходите често на концерт.
Ако имаше пушка,ти щеше да стреляш всеки ден.
Ако внимаваше в клас,той щеше да учи по-добре.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 91

Ако имах кола,аз щях да ходя често на излет.

те	село
ние	плажа
ти	разходка
тя	гости
вие	море
той	екскурзия
студентите	кино
войникът	

1.

Ако имах кола,аз щях ли да ходя често на излет?	Да,ако имаше кола,ти щеше да ходиш често на излет.
Ако имахте пари,щяхте ли да ходите често на театър?	Да,ако имахме пари,щяхме да ходиме често на театър.
Ако имаше време,той щеше ли да ходи на кино често?	Да,ако имаше пари,той щеше да ходи на кино често.
Ако имахме пари сега,щяхме ли да купиме автомобила?	Да,ако имахте пари сега, вие щяхте да купите автомобила.
Ако имаше нова рокля сега, тя щеше ли да отиде на гости.	Да,ако имаше нова рокля сега,тя щеше да отиде на гости.
Ако имаше пушка,ти щеше ли да стреляш сега?	Да,ако имах пушка,аз щях да стрелям сега.
Ако имаше пари,то щеше ли да си купи бонбони сега?	Да,ако имаше пари,то щеше да си купи бонбони сега.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

2. Ако имаха кола,те щяха ли да ходят на излет всяка неделя?

Учител	1-ви студент	2-ри студент
ние	Ако имахме кола,ние щяхме ли да ходиме всяка неделя на излет?	Да,ако имахте кола,вие щяхте да ходите всяка неделя на излет.
ти	Ако имаше кола,ти щеше ли да ходиш всяка неделя на излет?	Да,ако имах кола,аз щях да ходя всяка неделя на излет.
вие	Ако имахте кола,вие щяхте ли да ходите всяка неделя на излет?	Да,ако имахме кола,ние щяхме да ходиме всяка неделя на излет.
тя	Ако имаше кола,тя щеше ли да ходи на излет всяка неделя?	Да,ако имаше кола,тя щеше да ходи на излет всяка неделя.
аз	Ако имах кола,аз щях ли да ходя на излет всяка неделя?	Да,ако имаше кола,ти щеше да ходиш на излет всяка неделя.
той	Ако имаше кола,той щеше ли да ходи на излет всяка неделя?	Да,ако имаше кола,той щеше да ходи на излет всяка неделя.
те	Ако имаха кола,те щяха ли да ходят на излет всяка неделя?	Да,ако имаха кола,те щяха да ходят на излет всяка неделя.
Иван	Ако имаше кола,Иван щеше ли да ходи на излет всяка неделя?	Да,ако имаше кола,Иван щеше да ходи на излет всяка неделя.
баща ти	Ако имаше кола,баща ти щеше ли да ходи на излет всяка неделя?	Да,ако имаше кола,баща ми щеше да ходи на излет всяка неделя.
брат ми	Ако имаше кола,брат ми щеше ли да ходи на излет всяка неделя?	Да,ако имаше кола,брат ти щеше да ходи на излет всяка неделя.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 91

Кой щеше да ходи на излет всяка неделя,ако имаше кола? / аз /	Аз щях да ходя на излет всяка неделя,ако имах кола.
Къде щеше да отиде той сега,ако имаше пари? / кино/	Той щеше да отиде на кино сега,ако имаше пари.
Къде щяхме да отидеме ние сега,ако имахме пари? / концерт /	Ние щяхме да отидеме на концерт сега,ако имахме пари.
Къде щяха да отидат те сега,ако имаха време?/излет/	Те щяха да отидат на излет сега,ако имаха време.
Какво щяха да правят войниците сега,ако имаха пушки? /да стрелят /	Вой ниците щяха да стрелят сега,ако имаха пушки.
Кой щеше да купи къщата сега,ако имаше пари? / вие /	Вие щяхте да купите къщата сега,ако имахте пари.
Кой щеше да яде пиле сега, ако имаше пиле? / тя /	Тя щеше да яде пиле сага, ако имаше пиле.
Кой щеше да го прегледа сега,ако имаше време? /лекарят /	Лекарят щеше да го прегледа сега,ако имаше време.
Какво щяха да внесат те,ако имаха пари? /лекарства /	Те щяха да внесат лекарства,ако имаха пари.
Откъде щяха да внесат те лекарства сега,ако имаха пари? / от Германия /	Те щяха да внесат лекарства от Германия сега,ако имаха пари.
Кой щеше да отиде на гости сега,ако имаше нова шапка? / тя /	Тя щеше да отиде на гости сега,ако имаше нова шапка.
Кой щеше да заведе детето на кино сега,ако имаше време? / учителят /	Учителят щеше да заведе детето на кино сега,ако имаше време.
Вие щяхте ли да отидете на излет сега,ако имахте автомобил? / да /	Да,ние щяхме да отидеме на излет сега,ако имахме автомобил.
Тя щеше ли да си купи нова рокля сега,ако имаше пари? / да /	Да,тя щеше да си купи нова рокля сега,ако имаше пари.
Какво щяха да научат те сега, ако имаха време? /уроците/	Те щяха да научат уроците сега,ако имаха време.
Ти щеше ли да изпиеш едно вино сега,ако имаше вино? / да /	Да,аз щях да изпия едно вино сега,ако имаше вино.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 91

ЧЕТИВО

Добри и Васил са добри приятели от години. И двамата живеят в София. Почти всеки ден те са заедно.

Миналия четвъртък двамата се срещнаха в сладкарница "България". Изпиха по едно кафе и си поговориха. Васил искаше да се разходи в неделя до ханчето на 16-ти километър. Той не искаше да отиде сам и затова покани Добри. Добри каза на шега,[1] че той би отишъл, ако Васил имал кола. Но според него Васил нямал кола, защото не си пестял парите. Много харчел.

После Добри се съгласи и двамата решиха да отидат до ханчето с автобуса. Васил каза на Добри да покани приятелката си Райна да отиде с тях. Райна била много заета. Учела за изпита, който щяла да държи в сряда.

В неделя към 10 часа сутринта те отидоха на автобусната спирка. Купиха си билети и се качиха на автобуса. След двайсет минути те бяха на ханчето. Слязоха от автобуса и тръгнаха да се разходят из хубавите околности.

След два часа, уморени и гладни, те се върнаха в ханчето. Добри, който не беше ходил там от дълго време, не можа да познае[2] старото заведение. Ханчето беше станало наистина великолепно. Храната и питиетата бяха отлични.

След като хапнаха и пийнаха,Васил поиска да запуши цигара. Видя, че беше свършил цигарите си и поиска от Добри. След това извади запалка от джоба си, за да запали цигарата. Запалката му не палеше. Тогава повика сервитьора и поиска кибрит . Сервитьорът му даде една кутия кибрит. След това Васил поиска сметката, плати и двамата приятели отидоха на спирката.

---

1. каза на шега = said jokingly

2. не можа да познае = he couldn't recognize

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ВЪПРОСИ

1. От кога са приятели Добри и Васил?
2. Къде живеят двамата приятели?
3. Къде се срещнаха двамата приятели миналия четвъртък?
4. Какво направиха те в сладкарницата?
5. Какво запита Васил?
6. Къде искаша да отиде Васил в неделя?
7. В какъв случай Добри би отишъл до ханчето с Васил?
8. Какво би правил Васил всяка неделя, ако имал кола?
9. Кой му бил крив на Васил, че нямал кола?
10. Защо Васил не пестял пари?
11. С какво решиха да отидат двамата приятели до ханчето?
12. Кого искаха да поканят те да отиде с тях?
13. В какъв случай Райна би отишла с двамата приятели?
14. Къде отидоха Васил и Добри в неделя сутринта в 10 ч.?
15. Какво направиха те на автобусната спирка?
16. Колко време пътуваха те до ханчето?
17. Какво направиха те, след като слязоха от автобуса?
18. След колко време се върнаха те в ханчето?
19. Какви бяха те, когато се прибраха в ханчето?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

20. Добри можа ли да познае старото заведение?

21. Какво заведение беше станало ханчето?

22. Какви бяха питиетата и храната в заведението?

23. Какво поиска да направи Васил, след като те си хапнаха и пийнаха?

24. Имаше ли цигари Васил?

25. От кого поиска цигари Васил?

26. Защо извади Васил запалката си от джоба си?

27. Защо Васил повика сервитьора?

28. Какво поиска Васил?

29. Кой поиска сметката от сервитьора?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 91

ДОМАШНА РАБОТА

Част I

Change to contrary to fact:

1. Ако имам пари, ще Ви дам.
2. Ако той е тук, ще й телефонира.
3. Ако те внимават в клас, ще учат по-добре.
4. Ти ще отидеш на гости, ако имаш костюм.

Част II

Упражнения на магнитофон.

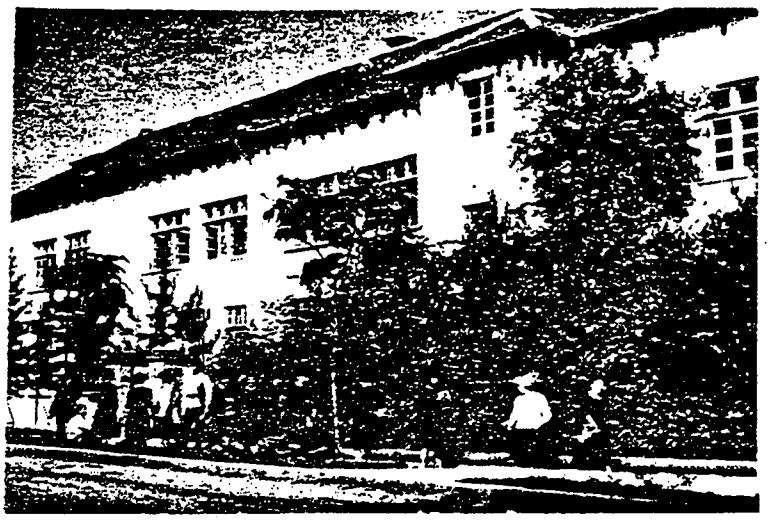

Училището в Полски Тръмбеж

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 91

РЕЧНИК

автобу́с	a bus
автобу́сен, сна, сно	(of) bus
весел**я́** се, **и́** се, **и́х** се	to enjoy oneself
повесел**я́** се	to have fun
годи́на	year
те са добр**и́** прия́тели от годи́ни	They have been good friends for years.
джоб m. pl. джо́бове	pocket
заведе́ние n.	establishment
запа́лка f.	lighter
заповя́дайте!	Here you are!
и ... и	both ... and
крив, кри́ва, о, и	wrong, crooked
Кой ти е крив?	It is your own fault, you only yourself to blame.
модерниз**и́**рам	to modernize
общи́нски, а, о, и	municipal
око́лност f.	vicinity, surroundings
отли́чен, чна, чно, чни	excellent
пестя́, **и́**, **и́х** /пар**и́**/	to save (money)
спестя́	
пи́йвам	to drink (a little)
пи́йна, е, ах	
съжале́ние n.	regret
за съжале́ние	unfortunately
хан m. ха́нче dim.	inn
ха́рча, и, их /пари/	to spend
поха́рча	
я	used for emphasis

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Д Е В Е Т Д Е С Е Т И В Т О Р И У Р О К

L E S S O N 9 2

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

ВСТЪПИТЕЛНИ ГРАМАТИЧНИ УПРАЖНЕНИЯ

Grammar: The Descriptive Imperative - Passive Voice

Повтаряйте!

Стаята да бъде почистена от Иван!
Автомобилът да бъде поправен от майстора!
Писмото да бъде написано от него!
Оръжията да бъдат почистени от войниците!
Ротата да бъде прегледана от лейтенанта!
Стоката да бъде изнесена от тях!
Раненият да бъде прегледан от доктора!
Болният да бъде опериран от доктор Иванов!
Пушките да бъдат поставени на пирамида!
Детето да бъде облечено от майка си!
Стоките да бъдат натоварени на шлепове!
Роклята да бъде изгладена от нея!
Четивото да бъде прочетено от студентите!
Домашната работа да бъде написана с мастило!

Стаята да бъде почистена от Иван!	Стаята да бъде почистена от Иван!
огледало	Огледалото да бъде почистено от Иван!
автомобил	
стаи	
оръжие	
под	
маси	
Раненият да бъде прегледан от доктора!	Раненият да бъде прегледан от доктора!
жена	
дете	
войници	
офицер	
деца	

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

Роклята да бъде изгладена от нея!
сако

панталон
блуза
костюм
риза
палто
рокли
палта

Роклята да бъде изгладена от нея!
Сакото да бъде изгладено от нея!

Четивото да бъде прочетено от студентите!
роман

книга
писмо
списание
урок
четива
вестник
книги

Четивото да бъде прочетено от студентите!
Романът да бъде прочетен от студентите!

Стоките да бъдат натоварени на влак!
грозде

автомобил
танкове
стока
вино
оръдия
минохвъргачки

Стоките да бъдат натоварени на влак!
Гроздето да бъде натоварено на влак!

Прозорецът да бъде измит от войниците!
маса

под
стена
огледало

Прозорецът да бъде измит от войниците!
Масата да бъде измита от войниците!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

Повтаряйте!

Нека стаята бъде почистена от Стоян!
Нека моторът бъде поправен от майстора!
Нека писмото бъде написано от него!
Нека стоката бъде натоварена на шлеп!
Нека ротата бъде прегледана от сержанта!
Нека четивата бъдат прочетени от студентите!
Нека ранените бъдат закарани в лазарета!
Нека пушките бъдат почистени добре!

Нека стаята бъде почистена от Стоян!
оръжие

маса
стаи
под
прозорец
огледала

Нека стаята бъде почистена от Стоян!
Нека оръжието бъде почистено от Стоян!

Нека ротата бъде прегледана от сержанта!
взвод

отделение
разряд
група
поделение
рота

Нека ротата бъде прегледана от сержанта!
Нека взводът бъде прегледан от сержанта!

Нека моторът бъде поправен от майстора!
къща

покрив
стълба
мазе
ограда
маси

Нека моторът бъде поправен от майстора!
Нека къщата бъде поправена от майстора!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

Повтаряйте!

Нека масата да бъде сложена от Радка!
Нека автомобилът да бъде поправен от майстора!
Нека писмото да бъде написано от него!
Нека оръжията да бъдат почистени от войниците!
Нека децата да бъдат измити от майките си!
Нека стоката да бъде натоварена на параход!
Нека четивото да бъде прочетено от всички студенти!
Нека домашните работи да бъдат написани с мастило!

Нека романът да бъде прочетен от всички студенти!

книга

списание
вестник
книги
четиво
романи

Нека романът да бъде прочетен от всички студенти!
Нека книгата да бъде прочетена от всички студенти!

Нека стоката да бъде натоварена на параход!

оръдие

стоки
месо
зеленчуци
автомобил
трактори

Нека стоката да бъде натоварена на параход!
Нека оръдието да бъде натоварено на параход!

Нека жената да бъде оперирана от доктор Вазов!

дете

войник
момиче
баба

Нека жената да бъде оперирана от доктор Вазов!
Нека детето да бъде оперирано от доктор Вазов!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

Повтаряйте!

Нека стаята да се почисти добре!
Нека пленниците да се разпитат утре!
Нека прозорците да се измият добре от студентите!
Нека автомобилът да се вкара в гаража!
Нека стоките да се внесат навреме!
Нека урокът да се научи добре от студентите!
Нека раненият да се закара веднага в болницата!
Нека масата да се сложи за 8 души!
Нека тракторите да се натоварят на вагони!
Нека да се дадат нови книги на студентите!
Нека болният да се оперира веднага от доктор Крусев!
Нека казармата да бъде държана чиста!

Нека стаята да се почисти добре!
къща

стълби
мазе
прозорец
огледала
маса

Нека стаята да се почисти добре!
Нека къщата да се почисти добре!

Нека стоките да се внесат на време!
грозде

трактори
автомобил
платове
захар
оръжие

Нека стоките да се внесат на време!
Нека гроздето да се внесе на време!

Нека урокът да се научи добре!
четиво

разговор
четива
уроци

Нека урокът да се научи добре!
Нека четивото да се научи добре!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

Нека Иван да почисти стаята добре!
Нека стаята да бъде почистена добре от Иван!

Нека Радка да сложи масата за 8 души!
Нека масата да бъде сложена за 8 души от Радка!

Нека майсторът да поправи автомобила!
Нека автомобилът да бъде поправен от майстора!

Нека те да изнесат стоките за Германия!

Нека войниците да облекат новите униформи!

Нека студентите да научат новия урок добре!

Нека войниците натоварят танковете на вагони!

Нека Иван да напълни пушката!

Нека хирургът да оперира ранения веднага!

Нека студентите да напишат дом.работа с мастило!

Нека детето да прочете четивото два пъти!

Нека учителят да провери домашната работа!
Нека домашната работа да се провери от учителя!

Нека майката да измие детето с топла вода!
Нека детето да се измие от майката с топла вода!

Нека Ирина да сготви ядето с масло!

Нека войниците почистят оръжието добре!

Нека студентите да пишат дом.работи с мастило!

Нека работниците натоварят доматите на камион!

Нека доктор Христов да опе-
рира детето!

Нека лейтенантът да разпита пленника!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

Повтаряйте!

Нека стаята да бъде почистена от мен!
Нека стаята да бъде почистена от тях!
Нека стаята да бъде почистена от нея!
Нека стаята да бъде почистена от нас!
Нека стаята да бъде почистена от теб!
Нека стаята да бъде почистена от него!
Нека стаята да бъде почистена от вас!

Нека аз да прочета четивото!	Нека четивото да бъде прочетено от мен!
Нека те да прочетат четивото!	Нека четивото да бъде прочетено от тях!
Нека ние да измиеме масата!	Нека масата да бъде измита от нас!
Нека ти да напишеш писмото!	Нека писмото да бъде написано от тебе!
Нека вие да внесете стоката!	Нека стоката да бъде внесена от вас!
Нека той да купи месото!	Нека месото да бъде купено от него!
Нека тя да сготви гювеча!	Нека гювечът да бъде сготвен от нея!

Нека те да сложат масата!	Нека масата да се сложи от тях!
Нека тя да приготви обяда!	Нека обядът да се приготви от нея!
Нека той да поправи колата!	Нека колата да се поправи от него!
Нека ние да прочетем романа!	Нека романът да се прочете от нас!
Нека той да оперира детето!	Нека детето да се оперира от него!
Нека вие да напишете писмата!	Нека писмата да се напишат от вас!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

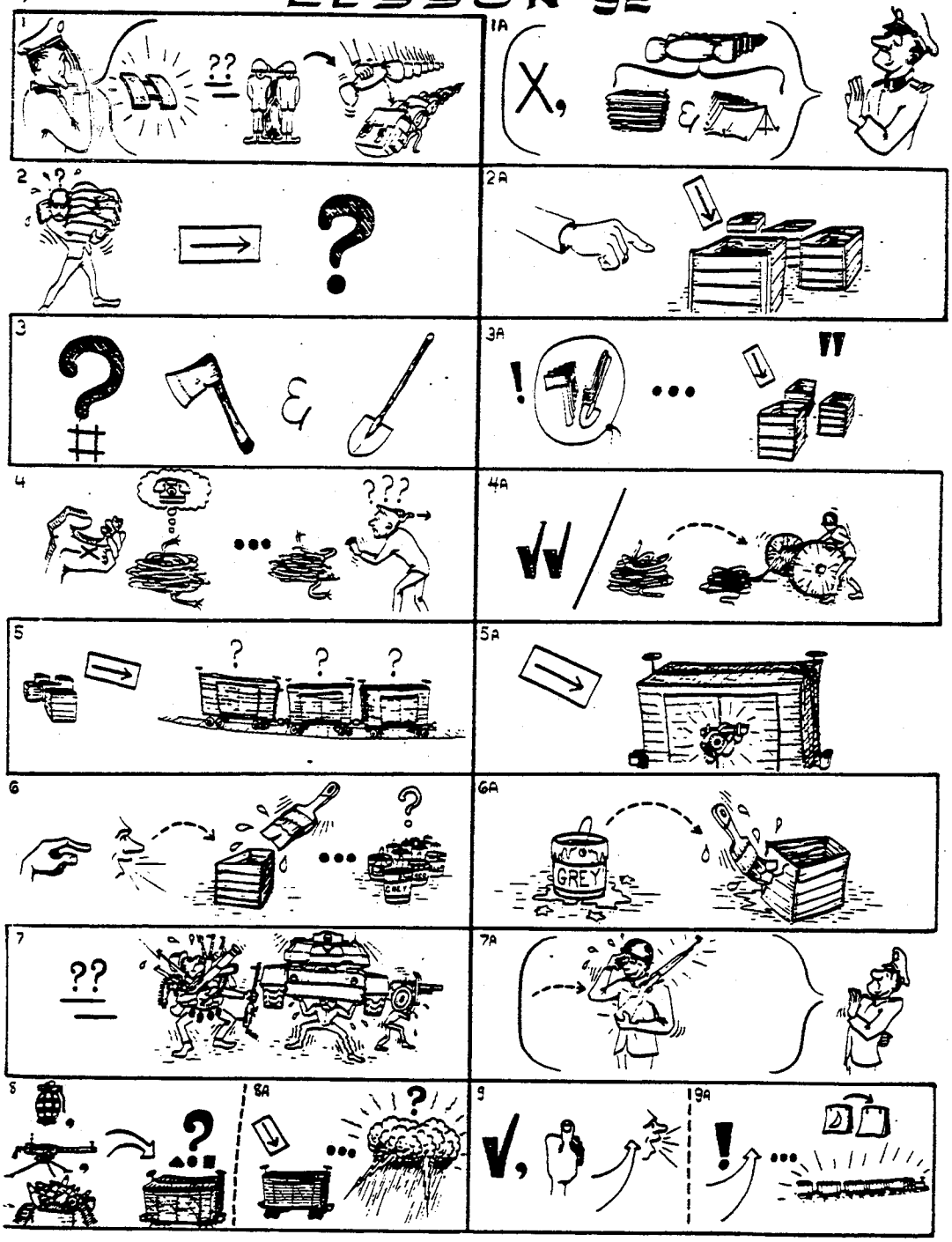

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

УРОК 92 - РАЗГОВОР

ПОДГОТОВКА ЗА МАНЕВРИ

/Полкът заминава на маневри. Ротите се приготвят за пътуването. Те подготвят багажа, вещите, оръжието и снаряжението си, както и бойните припаси и материали. В първа рота се води разговор между ротния командир и старши летенант Иванов./

Старши лейтенант Иванов:
Ротният-командир капитан Робев:

- Другáрю капитáн, войни́ците да постáвят ли одеалáта си на рáниците?
- Не. Одеалáта да бъ́дат опакóвани заéдно със слáмениците и палáтките.

- В какво́ да ги постáвиме?
- Нéка да бъ́дат постáвени в сандъ́ци!

- Кóлко брáдви и лопáти да взéмеме?
- Вземéте вси́чките! Нéка и те да бъдáт наредени́ в сандъ́ци.

- Имаме дóста отви́т телефóнен кáбел. Ще го взéмеме ли?
- Разби́ра се! Но нéка бъ́де нави́т на макари́!

- На каква́ вагóни ще натовáрим сандъ́ците!
- Нéка бъ́дат натовáрени в закри́ти товáрни вагóни!

- Кáзахте да боядúсаме сандъ́ците. Какъ́в цвят и́скате?
- Нéка да се боядúсат сúво!

- Войни́ците да нóсят ли оръ́жието със себе си?
- Сáмо пу́шките си.

- В какъ́в вагóн да натовáриме ръ́чните бóмби, картéчниците и боеприпáсите?
Нéка и те да се натовáрят в закри́т вагóн. Мóже да вали́.

- Слу́шам, другáрю капитáн! Оти́вам да предáм нарéждането Ви.
- Вървéте! Искам всúчко да бъ́де приготвено до у́тре вéчер.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

ГРАМАТИКА

THE DESCRIPTIVE IMPERATIVE FORM - PASSIVE VOICE

The descriptive imperative of the passive voice is formed with НЕКА , ДА or with НЕКА ДА ,the present tense of the auxiliary verb "to be" (БЪДА or СЪМ) and the past passive participle.

Positive Form

Imperfect Aspect	Perfective Aspect
нека /да/ бъда покриван	нека /да/ бъда покрит
I should be covered	I should be covered
нека /да/ бъдеш покриван	нека /да/ бъдеш покрит
нека /да/ бъде покриван	нека /да/ бъде покрит
нека /да/ бъде покривана	нека /да/ бъде покрита
нека /да/ бъде покривано	нека /да/ бъде покрито
нека /да/ бъдем покривани	нека /да/ бъдем покрити
нека /да/ бъдете покривани	нека /да/ бъдете покрити
нека /да/ бъдат покривани	нека /да/ бъдат покрити
or:	
нека /да/ съм покриван	нека /да/ съм покрит
I should be covered	I should be covered
нека /да/ си покриван	нека /да/ си покрит
нека /да/ е покриван	нека /да/ е покрит
нека /да/ е покривана	нека /да/ е покрита
нека /да/ е покривано	нека /да/ е покрито
нека /да/ сме покривани	нека /да/ сме покрити
нека /да/ сте покривани	нека /да/ сте покрити
нека /да/ са покривани	нека /да/ са покрити

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

Negative Form

Imperfect Aspect	Perfective Aspect
нека /да/ не бъда /съм/ покриван	нека /да/ не бъда /съм/ покрит
I should not be covered	I should not be covered
нека /да/ не бъдеш /си/ покриван	нека /да/ не бъдеш /си/ покрит
нека /да/ не бъде /е/ покриван	нека /да/ не бъде /е/ покрит
нека /да/ не бъде /е/ покривана	нека /да/ не бъде /е/ покрита
нека /да/ не бъде /е/ покривано	нека /да/ не бъде /е/ покрито
нека /да/ не бъдем /сме/ покривани	нека /да/ не бъдем /сме/ покрити
нека /да/ не бъдете /сте/ покривани	нека /да/ не бъдете /сте/ покрити
нека /да/ не бъдат /са/ покривани	нека /да/ не бъдат /са/ покрити

Examples:

Одеалата нека да бъдат опаковени заедно с сламениците.	The blankets are to be packed together with the mattresses.
Нека да бъдат поставени в сандъци!	Have them placed in boxes (crates).
Нека и те да бъдат наредени в сандъци!	Have them also arranged in crates.
Но нека да бъде навит на макари!	But have it rolled on reels.
Нека да бъдат натоварени на закрити товарни вагони!	Have them loaded in closed freight cars.
Пиперките и доматите да бъдат донесени веднага.	The peppers and the tomatoes should be brought immediately.
Нека войникът бъде разпитан от офицера.	The soldier should be questioned by the officer.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

Да бъдеш облечен, когато дойда.	You should be dressed when I come.
Уроците да бъдат научени до утре.	The lessons should be learned by tomorrow.
Домашната работа да бъде писана вечер.	The homework should be written in the evening.

The same form may be expressed with the particle "СЕ", and the present tense of the verb.

Нека да се боядисат сиво!	Have them painted grey.
Нека те да се натоварят в закрит вагон.	Have them loaded in a box-car.
Нека краставиците и марулите се продадат веднага!	The cucumbers and the lettuce should be sold immediately.
Да не се пише домашната работа довечера.	The homework should not be written in the evening.
Уроците да се научат до утре!	The lessons should be learned by tomorrow.
Нека войникът се разпита веднага!	The soldier should be questioned immediately.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

ГРАМАТИЧНИ УПРАЖНЕНИЯ

Grammar: Descriptive Imperative - Passive Voice

Повтаряйте!

Нека одеалата бъдат опаковани добре!
Нека одеалата да бъдат опаковани добре!
Одеалата да бъдат опаковани добре!

Нека бойните припаси бъдат поставени в сандъци!
Нека бойните припаси да бъдат поставени в сандъци!
Бойните припаси да бъдат поставени в сандъци!

Нека телефонният кабел бъде навит на макари!
Нека телефонният кабел да бъде навит на макари!
Телефонният кабел да бъде навит на макари!

Нека сандъците бъдат натоварени на товарни вагони!
Нека сандъците да бъдат натоварени на товарни вагони!
Сандъците да бъдат натоварени на товарни вагони!

Нека камионите се боядисат сиво!
Нека камионите да се боядисат сиво!
Нека одеалата да се опаковат добре!
Нека лопатите и брадвите да се наредат в сандъци!
Нека боеприпасите да се натоварят в закрит вагон!
Нека всичко да се приготви до утре!

Нека одеалата да бъдат натоварени в закрит вагон!	Нека одеалата да бъдат натоварени в закрит вагон!
сандъци	Нека сандъците да бъдат натоварени в закрит вагон!
оръжие	
кабел	
боеприпаси	

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

Нека одеалата да бъдат опаковани добре!
сламеници

палатки
лопати
брадви
дрехи
униформи
одеало

Нека одеалата да бъдат опаковани добре!
Нека сламениците да бъдат опаковани добре!

Нека брадвите да бъдат наредени в сандъци!
лопати

оръжие
картечници
одеала
сламеници
униформи

Нека брадвите да бъдат наредени в сандъци!
Нека лопатите да бъдат наредени в сандъци!

Нека сандъците да бъдат поставени в закрити вагони!

бомби

картечници
гаубица
оръжие
храна
боеприпаси

Нека сандъците да бъдат поставени в закрити вагони!
Нека бомбите да бъдат поставени в закрити вагони!

Нека камионите да бъдат боядисани сиво!
гаубица

коли
вагони

Нека камионите да бъдат боядисани сиво!
Нека гаубицата да бъде боядисана сиво!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

Нека одеалата да се опаковат добре!
сламеници

книга
униформи
дрехи
храна
оръжие

Нека одеалата да се опаковат добре!
Нека сламениците да се опаковат добре!

Нека брадвите да се наредят в сандъци!
лопати

оръжие
одеала
сламеници
униформи
боеприпаси

Нека брадвите да се наредят в сандъци!
Нека лопатите да се наредят в сандъци!

Нека гаубицата да се боядиса сиво!
коли

вагони
камион
оръдие
вагон
оръдия
кола

Нека гаубицата да се боядиса сиво!
Нека колите да се боядисат сиво!

Нека сандъците да се натоварят на товарни вагони!
оръдие
коли
оръжие
одеала
боеприпаси

Нека сандъците да се натоварят на товарен вагон!
Нека оръдието да се натовари на товарен вагон!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

Нека аз да опаковам одеалата!
Нека одеалата да бъдат опаковани от мен!

Нека той да нареди брадвите в сандъци!
Нека брадвите да бъдат наредени в сандъци от него!

Нека ние да боядисаме оръдието!
Нека оръдието да бъде боядисано от нас!

Нека тя да огради сакото!
Нека сакото да бъде огладено от нея!

Нека те да натоварят колата!
Нека колата да бъде натоварена от тях!

Нека вие да навиете кабела на макари!
Нека кабелът да бъде навит на макари от вас!

Нека ти да поправиш камиона!
Нека камионът да бъде поправен от теб!

Нека войниците да почистят оръжието!
Нека оръжието да бъде почистено от войниците!

Нека сержантът да прегледа ротата!
Нека ротата да бъде прегледана от сержанта!

Нека оръжието да бъде почистено веднага!
Нека оръжието да се почисти веднага!

Нека колите да бъдат боядисани сиво!
Нека колите да се боядисат сиво!

Нека брадвите и лопатите да бъдат наредени в сандъци!
Нека брадвите и лопатите да се наредят в сандъци!

Нека сандъците да бъдат натоварени на закрити вагони!
Нека сандъците да се натоварят на закрити вагони!

Нека да бъде сготвена храна за 8 души!
Нека храна да бъде сготвена за 8 души!

Нека да бъде дадена домашна работа на студентите!
Нека домашна работа да се даде на студентите!

Нека вагоните да бъдат натоварени до довечера!
Нека вагоните да се натоварят до довечера!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ЧЕТИВО

1-ва Софийска дивизия трябваше да замине на маневри. Всички части на дивизията се подготвяха за маневрите, както и за пътуването. Поделенията на 6-ти пехотен полк от 1-ва дивизия също така бързаха да се приготвят за път. Те подготвяха багажа си, вещите, оръжието, снаряжението, както и припаси и материали.

Два дена преди заминаването на полка, в канцеларията на ротния командир на 1-ва рота, капитан Робев, се водеше разговор между него и старши лейтенант Иванов.

Лейтенантът искаше да знае дали одеалата на войниците трябва да бъдат поставени на раниците им. Ротният командир нареди одеалата да бъдат опаковани заедно със сламениците и палатките и поставени в сандъци. Всичките брадви и лопати на ротата трябваше да бъдат наредени също така в сандъци.

Старши лейтенантът доложи на командира, че в ротата им имало отвит телефонен кабел. Той запита дали трябва да го вземат със себе си. Ротният командир заповяда кабелът да бъде навит на макари и да се натовари заедно със сандъците в закрити товарни вагони. Той даде нареждане сандъците да бъдат боядисани сиво, преди да се натоварят на влака. Освен това заповяда войниците да носят със себе си само пушките си, а ръчните бомби, картечниците и бойните припаси да бъдат сложени в закрити товарни вагони. Той се страхуваше, че може да вали дъжд.

След като свърши нарежданията си, ротният командир каза на лейтенанта, че иска всичко да бъде приготвено до следната вечер. След това той освободи лейтенанта, който отиде да предаде нарежданията на командирите на взводовете.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

ВЪПРОСИ:

1. За къде трябваше да замине 1-ва Софийска дивизия?
2. Какво правеха всички части на дивизията, преди да заминат за маневри?
3. Какво подготовяха поделенията на 6-ти пехотен полк?
4. Какво ставаше в канцеларията на 1-а рота два дена преди да замине полкът?
5. Трябваше ли одеалата на войниците да бъдат поставени на раниците им?
6. Какво трябваше да бъде опаковано и поставено в сандъци?
7. Къде трябваше да бъдат наредени брадвите и лопатите на ротата?
8. Какво трябваше да бъде направено с отвития телефонен кабел на ротата?
9. В какви вагони щяха да бъдат натоварени сандъците и кабелът?
10. Какво трябваше да натоварят в закрити товарни вагони?
11. Кога трябваше да бъдат боядисани сандъците?
12. Какво трябваше да бъде направено със сандъците, преди да бъдат натоварени на вагоните?
13. Какво трябваше да носят войниците със себе си?
14. В какви вагони щяха да бъдат сложени картечниците?
15. Защо оръжията и бойните припаси се товарят обикновено в закрити вагони?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

16. Вие ходил ли сте някога на маневри?

17. Пътували ли сте в товарен вагон?

18. Какви видове товарни вагони има?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

ДОМАШНА РАБОТА

Част I

Change the following sentences according to example:

Нека да се натоварят. - Нека бъдат натоварени.

1. Нека се боядиса сиво колата!
2. Брадвите да се наредят в сандъци!
3. Нека книгите да се опаковат добре!
4. Нека кабелът да се навие на макари!
5. Нека оръжието да се почисти добре!

Част II

Упражнения на магнитофон.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 92

РЕЧНИК

бра́два	axe
боепри́паси pl.	ammunition
бояди́свам	to paint
бояди́сам	
во́дя, и, их	to lead
во́дя ра́зговор	to have, conduct a conversation
закри́вам	to cover
закри́я, е, и́х	
закри́т, а, о, и	covered
закри́т вагóн	box car
замина́ване n.	departure
ка́бел m.	cable
канцела́рия f.	office
ка́кто и	as well as
макара́ f.	reel, spool
нави́вам	to roll, to wind
нави́я, е, нави́х	
наре́ждам,	to stack; to give an order
наредя́	
наре́ждане n. pl. -ния	instruction, directive
опако́вам	to pack, to wrap up
освобожда́вам	to free, to release
освободя́, и, и́х	
отви́вам	to unroll
отвия,е, их	
поделе́ние n.	unit
приготовле́ние n.	preparation
сандъ́к m. pl.-ци	crate, large wooden box
сла́меник m. pl.-ци	mattress (with straw)
снаряже́ние n.	equipment
телефо́нен, нна, о, и	telephone
това́рен,рна, о, и	cargo, freight
това́рен вагóн	freight car
част f. pl. ча́сти	unit

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Д Е В Е Т Д Е С Е Т И Т Р Е Т И У Р О К

L È S S O N 9 3

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 93

В свободните от вахта минути. Старшина II степен Борис Аксентиев (долу) и матрос Руси Бончев имат приятелски разговор в кубрика

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

BULGARIAN VOL I

LESSON 83

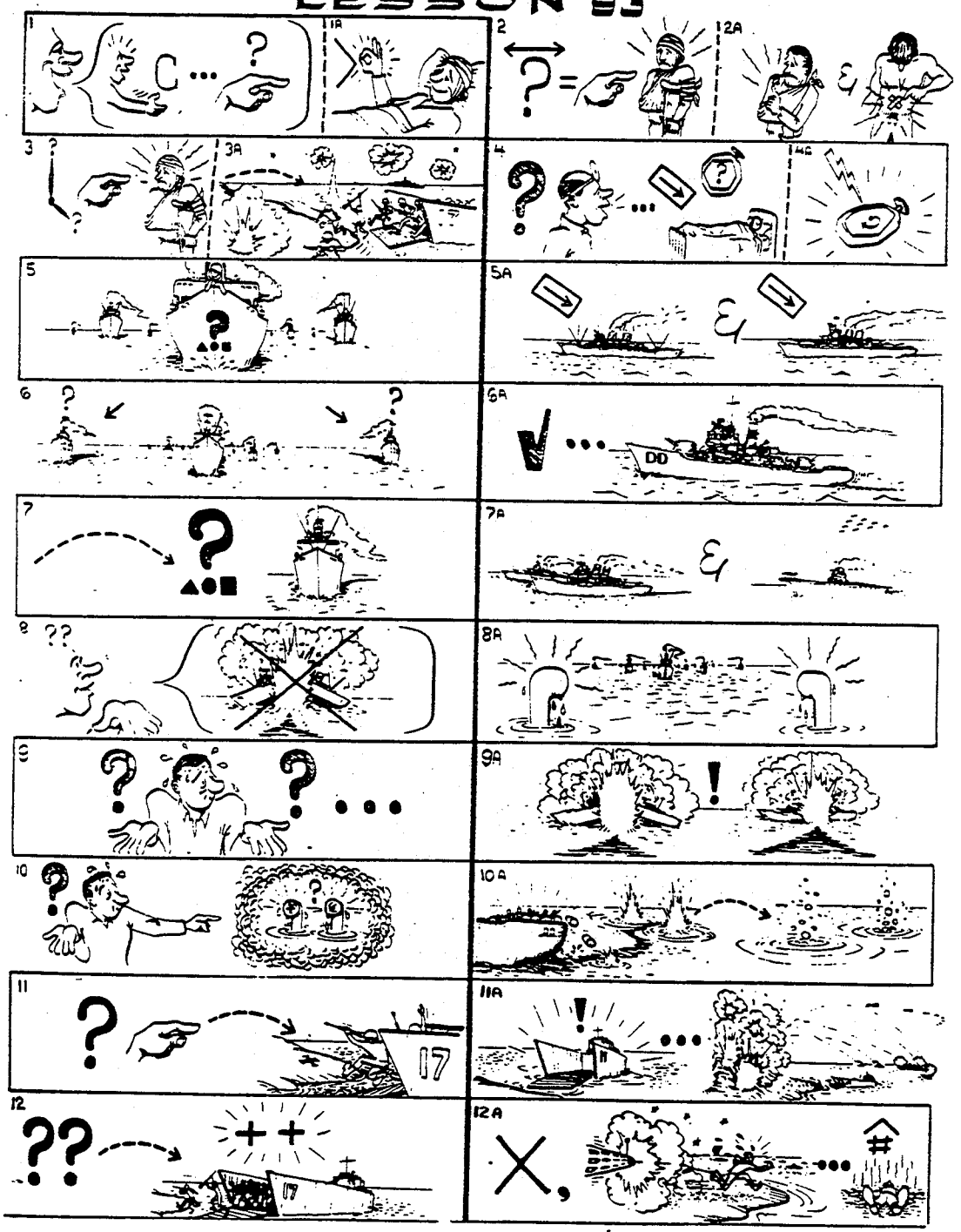

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

УРОК 93 - РАЗГОВОР

НЕУСПЕШЕН МОРСКИ ДЕСАНТ

/В една военна болница. Редник Христо Георгиев е на посещение при ранения си другар ефрейтор Стоян Бъчваров./

Христо:
Стоян:

- Здравей́, Хри́сто! Как се чу́вствуваш?
- Благодаря́, сега́ съм по-добре́.

- Къ́де си ране́н?
- В дя́сното ра́мо и в кръ́ста.

- Кога́ те рани́ха?
- По вре́ме на мо́рския деса́нт.

- Какво́ ка́зват до́кторите? До кога́ ще лежи́ш?
- Ра́ните ми се затва́рят ве́че. Ско́ро ще ме изпи́шат.

- С какви́ ко́раби пъ́тувахте?
- С транспо́ртни и бо́йни ко́раби.

- Конво́ят ви и́маше ли охра́на?
- Бе́ше охраня́ван от разруши́тели.

- Какви́ други ко́раби взе́ха уча́стие в деса́нта?
- Кръстосва́чи и еди́н голя́м самолетоноса́ч.

- Ня́махте ли неприя́тности по пъ́тя?
- Бя́хме напа́днати от две неприя́телски подво́дници.

- Какво́ ста́на?
- Два на́ши ко́раба бя́ха торпили́рани.

- Какво́ ста́на с подво́дниците?
- И две́те бя́ха унищоже́ни с во́дни бо́мби от еди́н наш разруши́тел.

- Как слязохте на брега́?
- С щурмови́ ло́дки. На́ши самоле́ти и ко́рабни оръ́дия ни подкрепи́ха с о́гъня си.

- Сполучли́во ли ми́на деса́нтът?
- Несполучли́во. Неприя́телят ни отби́. Да́дохме голе́ми же́ртви.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

2. Георгиев е на посеще́ние = Georgiev is visiting
12. До кога́ ще лежи́ш? = How long are you going to stay in bed?
14. С какви́ ко́рабите пъту́вахте? = On what kind of ships did you travel?
20. по пъ́тя = on the way
24. Какво́ ста́на с ... = What happened to....
30. Сполучли́во ли ми́на деса́нтът? = Was the landing successful?

Командирът на взвода лейтенант Иван Узунов в разговор с комсомолския секретар матрос Барбоев

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ЧЕТИВО

Ефрейторът Стоян Ръчваров лежи на едно болнично легло във военната болница. Той бил ранен през време на един морски десант. Другарят му, редник Христо Георгиев, отива на посещение в болницата. Той пита ранения си другар как се чувствува. Стоян му казва, че се чувствува добре. Той бил ранен в дясното рамо и в кръста. Раните му се били почти затворили вече. Скоро щели да го изпишат от болницата. Христо иска да знае как е минал десантът. Стоян му разправя одисеята си.

Те пътували до мястото на десанта с траспортни и бойни кораби. Конвоят им бил охраняван от разрушители. В десанта взели участие различни бойни кораби: кръстосвачи и един голям самолетоносач.

През време на пътуването те били нападнати от две неприятелски подводници. Два кораба били торпилирани. Единият бил напълно разрушен и потънал. Другият бил доста повреден, но успял да се завърне в базата си. Двете подводници били разрушени с водни бомби, хвърлени от един разрушител.

Когато стигнали до мястото на десанта, войниците се качили на щурмови лодки и се отправили към брега. По време на десанта войниците били подкрепяни с огън от самолети и корабни оръдия. След като слезли на брега, те се отправили към неприятелските позиции. Последните били много добре укрепени. Неприятелят ги посрещнал със силен огън. Те опитали да пробият позициите му, но не успели. Неприятелят ги спрял, контраатакувал ги и ги отбил. Те трябвало да се оттеглят на корабите си. Така десантът минал несполучливо. Те дали много жертви. Успели да приберат само част от ранените си другари. Те изоставили и много оръжие. Много от корабите им били повредени от стрелбата на бреговата артилерия на противника.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 93

ВЪПРОСИ

1. При кого отива на посещение редникът Христо Георгиев?
2. В каква болница се намира раненият приятел на Георгиев?
3. Кога е бил ранен ефрейторът Стоян Бъчваров?
4. Къде бил ранен той?
5. Как се чувствувал ефрейтор Бъчваров?
6. Какво станало с раните му?
7. Какво му казали лекарите му?
8. С какво пътували Стоян и другарите му до мястото на десанта?
9. Кой охранява конвоя им?
10. Какви кораби участвували в десанта?
11. От какво били нападнати корабите им през време на пътуването?
12. Какво станало с два от корабите им?
13. И двата кораби ли били разрушени?
14. С какво били унищожени двете подводници?
15. На какво се качили войниците, когато стигнали до брега?
16. От какво били охранявани журмовите лодки?
17. Какво направили войниците, след като слезли на брега?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

18. Какви били позициите на неприятеля?
19. Какво се помъчили да направят десантните войски?
20. Какво направил неприятелят?
21. Какво изоставили десантните войски?
22. Какво станало с много от корабите на конвоя?

Преди да се разпръснат по корабите матросите от взвода на лейтенант Узунов се събраха за последен път заедно да изпеят любимите си песни

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 93

ДОМАШНА РАБОТА

Част I

Опишете един морски десант.

Част II

Упражнения на магнитофон.

Първенецът на радиовзвода по специална подготовка матрос Иван Александров ◀

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 93

РАЗПИТ

1. When were you captured?
2. По време на морския десант на острова.

3. What kind of ships did your convoy consist of?
4. Товарни, пътнически и бойни кораби.

5. What kind of warships?
6. Кръстосвачи и един самолетоносач.

7. What kind of escort protection did you have?
8. Разрушители ни охраняваха.

9. Where were you spotted?
10. Три Ваши подводници ни откриха на около 30 морски мили от острова.

11. What happened then?
12. Подводниците Ви ни атакуваха.

13. Did they succeed in torpedoing some of your ships?
14. Два от корабите ни бяха торпилирани.

15. What did your destroyers do then?
16. Те хвърлиха много водни бомби и успяха да унищожат две от подводниците Ви.

17. How did you land on the island?
18. С щурмови лодки, като бомбардировачите ни от самолетоносача ни дадоха голяма подкрепа.

19. Did you land easily?
20. Да, защото бяхме подкрепяни и с огън от нашите корабни оръдия.

21. Why did your convoy retreat in this situation?
22. Защото Вашите части ни посрещнаха със силен огън, спряха ни, контраатакуваха ни и ни отбиха.

23. I noticed that you moved with difficulty. Are you wounded?
24. Да. В лявото рамо и в кръста.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 93

РАЗПИТ

1. Кога бяхте пленен?
2. At the time of the landing on the island.

3. От какви кораби се състоеше конвоят Ви?
4. Cargo, passenger and warships.

5. Какви бяха бойните Ви кораби?
6. Cruisers and an aircraft carrier.

7. Каква охрана имахте?
8. We were escorted by destroyers.

9. Къде бяхте открити?
10. Three of your submarines spotted us about 30 nautical miles from the island.

11. Какво стана тогава?
12. Your submarines attacked us.

13. Успяха ли те да торпилират някои от параходите Ви?
14. Two of our ships were torpedoed. The first was completely destroyed and sunk. The other was damaged slightly but remained in the convoy.

15. Какво правиха разрушителите Ви в това време?
16. They threw many ashcans and succeeded in destroying two of your submarines.

17. Как десантирахте на острова?
18. With assault boats, as the bombers of the aircraft carrier gave us strong support.

19. Лесно ли десантирахте?
20. Yes, because we were supported also with fire of our warships' guns.

21. Защо отстъпи конвоя Ви при това положение?
22. Because your units met us with heavy fire, stopped us, counterattacked and repelled us.

23. Видях, че се движехте трудно. Ранен ли сте?
24. Yes. In my left shoulder and waist.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

РЕЧНИК

ба́за f.	base
бо́ен, бо́йна, о, и	(of) battle
бо́ен ко́раб	battleship, warship
бо́лничен, чна, о, и	(of) hospital
бреговй́, а́, о́, й́	coastal
бряг m. with art. брегъ́т	coast, bank, beach
во́ден, во́дна, о, и	water
во́дна бо́мба	depth charge
вре́ме n. pl. времена́	time, weather
по вре́ме	during
деса́нт m.	landing
мо́рски деса́нт	beach lnading
же́ртва f.	victim, casualty
да́вам голе́ми же́ртви	suffer many casualties
затва́рям се	to close
затво́ря се, и се, их се	
изпи́свам /от бо́лница/	to release (from a hospital)
изпи́ша, е, изпи́сах	
конво́й m.with art.конво́ят,я	convoy
контраатаку́вам	to counterattack
ко́раб m.	ship
ко́рабен, бна, о, и	(of) ship
кръстосва́ч m.	cruiser
легло́ n. pl. легла́	bed
мина́вам, ми́на	to pass,
мина́вам сполучли́во /деса́нт, опера́ция и т.н./	to be successful (landing, operation, etc.)
неприя́тност f.	difficulty; trouble, unpleasantness
несполучли́во	unsuccessfully
неуспе́шен, -шна, о, и	unsucessful
одисе́я f.	Odyssey
отби́вам	to drive (beat) back (the enemy)
отби́я, е, отби́х	to repulse, to repel
отпра́вям се към	to head (start) toward
отпра́вя се, и се, их се	
охра́на	escort, guard, protection
охраня́вам	to guard, to protect
подво́дница f.	submarine
подкре́пя́м	to support
подкрепя́, и́, и́х	
посеще́ние	visit
съм на посеще́ние	to be visiting
оти́вам на посеще́ние	to go visiting

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 93

после́дният, -ната, -нато -ите	the latter
пот́вам	to sink
пот́на, е,ах	
проби́вам	to make (drive) a hole,
проби́я,е,и́х	to penetrate
ра́мо n.pl.	shoulder
рамена́	
ра́на f.	wound
ране́н, а,о,и	wounded
разруши́тел m.	destroyer
самолетоноса́ч m.	aircraft carrier
сли́зам	to descend, to get (come)
сля́за, сле́зе, сля́зох,сле́зе	down (downstairs)
сли́зам на бре́га	to land on the beach
сполучли́в,а,о,и	successful
сполучли́во	successfully
стрелба́ f.	gunfire; firing
торпили́рам	to torpedo
транспо́ртен, тна,о,и	transport
укрепя́вам	to fortify
укрепя́,и,и́х	
унищожа́вам	to destroy
унищожа́,и́,и́х	
щурмови́,а́,о́,и	attack,assault
щурмови́ ло́дки	landing craft

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 93

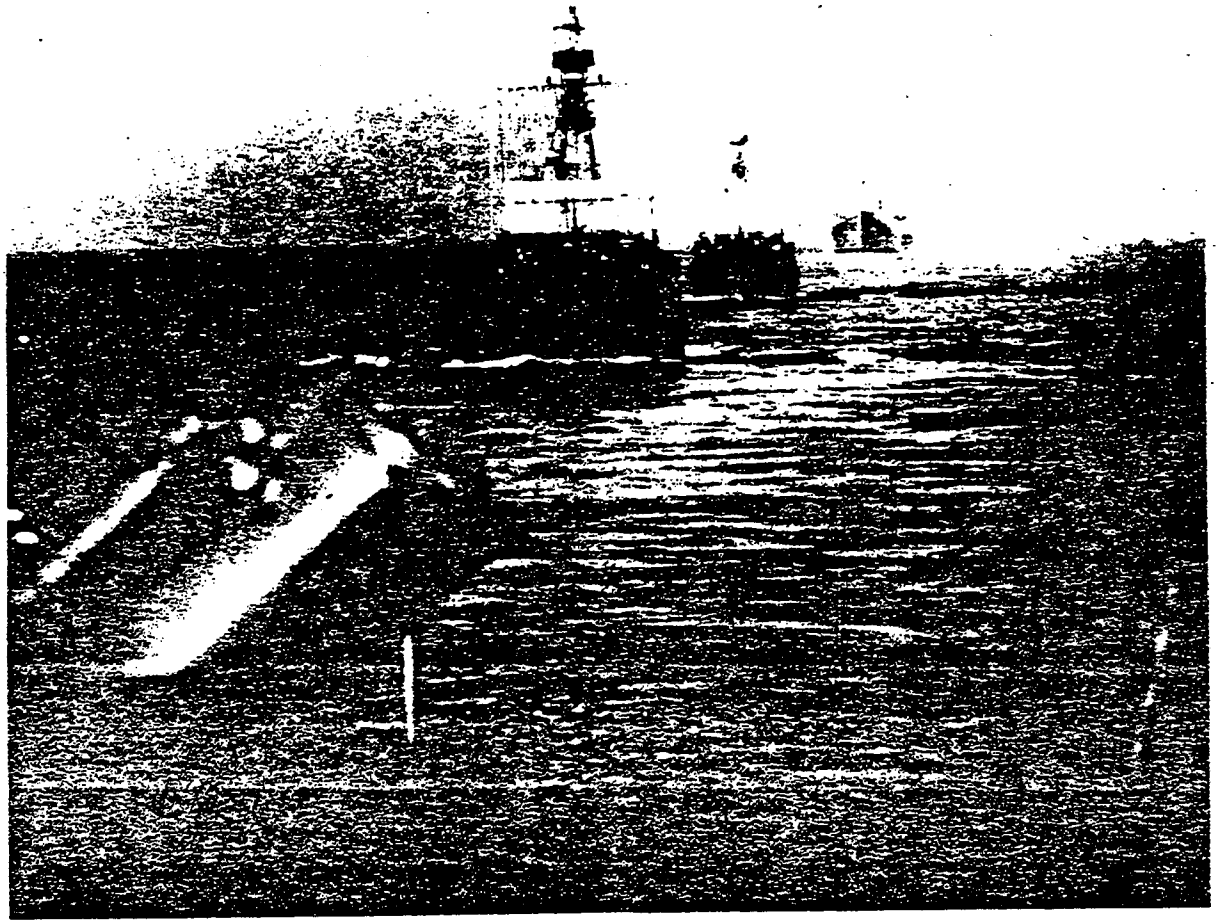

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Д Е В Е Т Д Е С Е Т И Ч Е Т В Ъ Р Т И У Р О К

L E S S O N 9 4

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

ВСТЪПИТЕЛНИ ГРАМАТИЧНИ УПРАЖНЕНИЯ

Grammar: Usage of the Perfective Aspect in Subordinate Clauses

Повтаряйте!

Винаги, когато отида на кино, аз сядам назад.
Отида ли на кино, аз сядам назад.
Винаги, когато отидеш на кино, ти заспиваш.
Отидеш ли на кино, ти заспиваш.
Винаги, когато отидеме на кино, ние сядаме назад.
Отидеме ли на кино, ние сядаме назад.
Винаги, когато отиде на кино, той заспива.
Отиде ли на кино, той заспива.
Винаги, когато отидете на кино, вие сядате назад.
Отидете ли на кино, вие сядате назад.
Винаги, когато отидат на кино, те сядат напред.
Отидат ли на кино, те сядат напред.
Винаги, когато отиде на кино, то заспива.
Отиде ли на кино, то заспива.
Винаги, когато отиде на кино, тя се радва много.
Отиде ли на кино, тя се радва много.

Отида ли на кино, аз заспивам.
те
ние
той
ти
вие
аз
то
тя

Отида ли на кино, заспивам.
Отидат ли на кино, те заспиват.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

Уморя ли се,аз лягам да спя.
ти

те
ние
то
вие
тя
аз
той

Уморя ли се,лягам да спя.
Умориш ли се,ти лягаш да спиш.

Видя ли учителя,аз го поздравявам.
те

ние
ти
той
вие
то
аз
тя

Видя ли учителя,аз го поздравявам.
Видят ли учителя,те го поздравяват.

Тръгне ли за училище,то забравя книгите си.
ние

те
аз
той
вие
тя
ти

Тръгне ли за училище,то забравя книгите си.
Тръгнеме ли за училище, ние забравяме книгите си.

Седна ли да ям,ям много.
ти

ние
тя,те,то,вие и т.н.

Седна ли да ям,ям много.
Седнеш ли да ядеш,ядеш много.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

Върна ли се от училище,почвам да пиша дом.работа.

те

ние
той
вие
тя
ти
то

Върна ли се от училище, почвам да пиша дом. работа.
Върнат ли се от училище, те почват да пишат домашната работа.

Научиме ли уроците си,ние отиваме на кино.

той

те
вие
тя
ти
аз
то
ние

Научиме ли уроците си, ние отиваме на кино.
Научи ли уроците си,той отива на кино.

Когато отида на гости,аз обличам новите си дрехи.
Когато отиде на кино,той заспива.
Когато се умориме,ние си лягаме.
Когато видят учителката,те я поздравяват.
Когато тръгне за училище,тя забравя книгите си.
Когато седнат да ядат,те ядат много.

Отида ли на гости,аз обличам новите си дрехи.
Отиде ли на кино,той заспива.
Умориме ли се,ние си лягаме.
Видят ли учителката,те я поздравяват.
Тръгне ли за училище,тя забравя книгите си.
Седнат ли да ядат,те ядат много.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

Когато се върне от работа в къщи,той се окъпва.
Когато дойде у нас,той все ни носи подаръци.
Като изпие няколко чаши вино,той почва да пее.
Когато се разболеят,те викат доктор.
Като види убит,става ѝ лошо.
След като научат урока си, те отиват на кино.
След като се измиеме,ние се обличаме.
Като сготвят нещо хубаво,те канят гости.
Като заминеме за странство, ние пътуваме със самолет.
Като го заболи зъб,той отива при зъболекар.
Когато отидат на поход,те се умарят много.
Когато хапна повече,заболява ме стомах.

Върне ли се от работа в къщи,той се окъпва.
Дойде ли у нас,той все ни носи подаръци.
Изпие ли няколко чаши вино,той почва да пее.
Разболеят ли се,те викат доктор.
Види ли убит,става ѝ лошо.
Научат ли урока си,те отиват на кино.
Измиеме ли се,ние се обличаме.
Сготвят ли нещо хубаво,те канят гости.
Заминеме ли за странство, пътуваме със самолет.
Заболи ли го зъб,той отива при зъболекар.
Отидат ли на поход,те се умарят много.
Хапна ли повече,заболява ме стомах.

2.

Повтаряйте!

Преди когато отидех на кино, аз сядах назад.
Преди когато отидеше на кино, ти сядаше назад.
Когато тръгнеха на училище, те забравяха книгите си.
Когато се умореше,той си почиваше.
Когато видехте учителя,вие го поздравявахте.

Отидех ли на кино,аз сядах назад.
Отидеше ли на кино,ти сядаше назад.
Тръгнеха ли на училище,те забравяха книгите си.
Умореше ли се,той си почиваше.
Видехте ли учителя,вие го поздравявахте.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

Повтаряйте!

Когато седнехме да ядеме,ние започвахме със супа.
Когато дойдеше в къщи,той ни носеше подаръци.
Когато виждеше убит,лошо ѝ ставаше.
Когато отидеше на кино,то се радваше много.
Когато написвахме домашната работа,отивахме на кино.
Когато влезнеше в стаята, учителят ни поздравяваше.

Седнехме ли да ядеме,ние започвахме със супа.
Дойдеше ли в къщи,той ни носеше подаръци.
Видеше ли убит,лошо ѝ ставаше.
Отидеше ли на кино,то се радваше много.
Написвахме ли домашната работа,отивахме на кино.
Влезнеше ли в стаята,учителят ни поздравяваше.

Отидех ли на кино,аз заспивах.
те
ние
той
вие
ти
аз
тя

Отидех ли на кино,заспивах.
Отидеха ли на кино,те заспиваха.

Умореше ли се,той си почиваше.
те
ние
ти
вие
аз
тя
той
то

Умореше ли се той си почиваше.
Умореха ли се,те си почиваха.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

Видехме ли владиката,ние го поздравявахме.
те

ти
ние
тя
вие
той
аз
то

Видехме ли владиката,ние го поздравявахме.
Видеха ли владиката,те го поздравяваха.

Тръгнеше ли за училище,то забравяше учебниците си.
ти

ние
тя
вие
аз
те
тя

Тръгнеше ли за училище,то забравяше учебниците си.
Тръгнеше ли за училище,ти забравяше учебниците си.

Отидехме ли на излет,уморявахме се много.
тя

ние
те
той
вие
аз
то
ти

Отидехме ли на излет,уморявахме се много.
Отидеше ли на излет,тя се уморяваше много.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

Когато се разболееха,те викаха лекар.
Когато отидех на поход,аз се уморявах много.
Когато дойдеше в къщи,той ни носеше подаръци.
След като научехме уроците, ние отивахме на кино.
Като я заболеше зъб,тя отиваше при зъболекар.
След като се обръснехме,ние се умивахме.
След като се окъпеха в морето, те лягаха на пясъка.
Като се намажеше с крем,тя не изгаряше от слънцето.
Като счупеше нещо,той го поправяше веднага.
След като прочетех вестника, аз го хвърлях.
След като напишехме домашната работа,ние я давахме на учителя.
Като изпиеха по няколко ракии, те се напиваха.
Когато изнесеше стоки,той ги застраховаше.
Когато се качеше на лодка, ставаше ѝ лошо.
Ако закъснеех вечер,жена ми се сърдеше.
Като си купеха нови костюми, те ги показваха на приятелите си.
Като отидехме на излет,ние се чувствувахме добре.

Разболееха ли се,те викаха лекар.
Отидех ли на поход,аз се уморявах много.
Дойдеше ли в къщи,той ни носеше подаръци.
Научехме ли уроците,ние отивахме на кино.
Заболеше ли я зъб,тя отиваше при зъболекар.
Обръснехме ли се,ние се умивахме.
Окъпеха ли се в морето,те лягаха на пясъка.
Намажеше ли се с крем,тя не изгаряше от слънцето.
Счупеше ли нещо,той го поправяше веднага.
Прочетех ли вестника,аз го хвърлях.
Напишехме ли домашната работа,ние я давахме на учителя.
Изпиеха ли по няколко ракии,те се напиваха.
Изнесеше ли стоки,той ги застраховаше.
Качеше ли се на лодка, ставаше ѝ лошо.
Закъснеех ли вечер,жена ми се сърдеше.
Купеха ли си нови костюми, те ги показваха на приятелите си.
Отидехме ли на излет,ние се чувствувахме добре.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

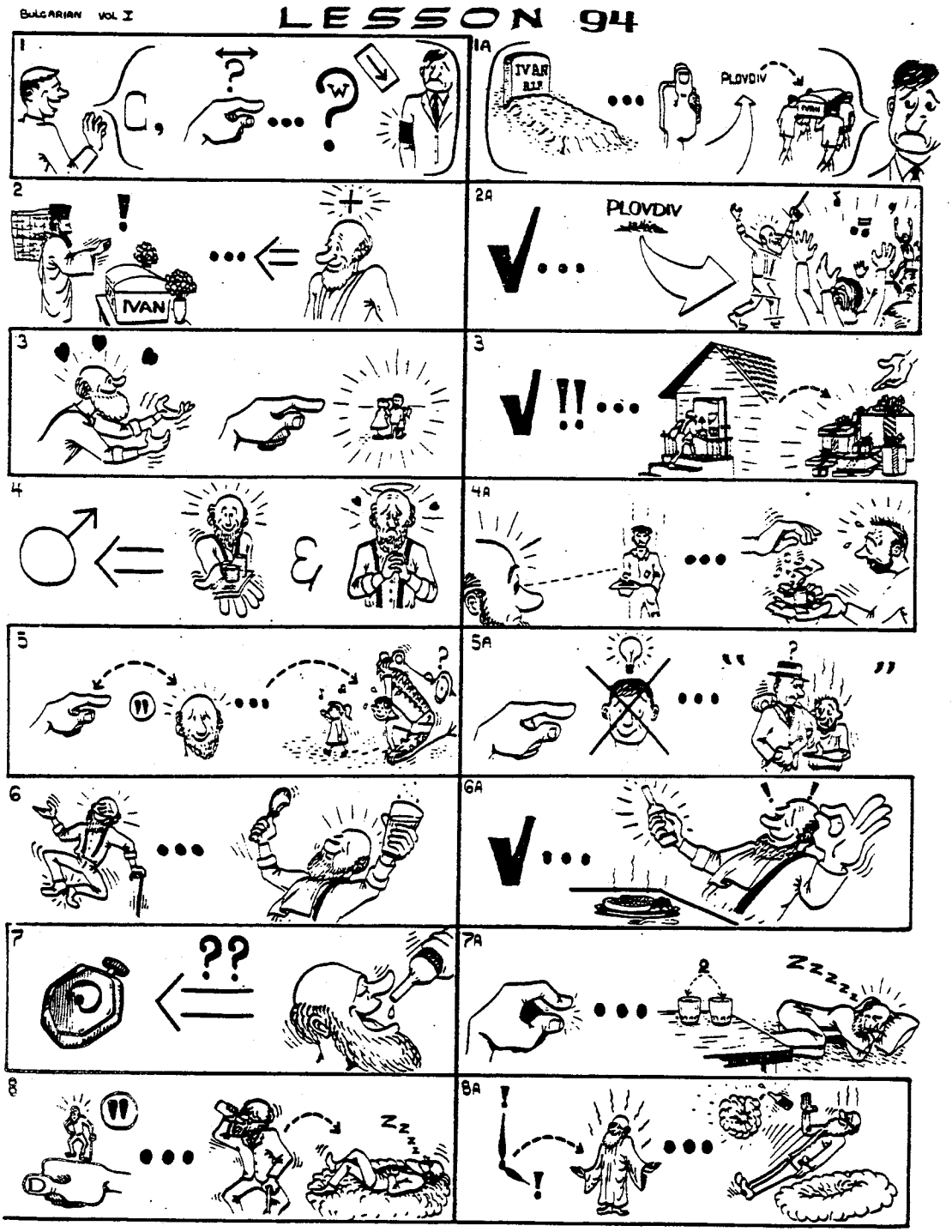

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

УРОК 94 - РАЗГОВОР

В ТРА́УР

Я́нко:
Хри́сто:

- Здраве́й, Хри́сто! Къде́ се гу́биш?[1] Защо́ си в тра́ур?
- Да́до ми Ива́н почи́на. Хо́дихме в Пло́вдив на погребе́ние.

- Бог да го прости́![2] Отли́чен челове́к бе́ше.
- Ва́рно е. До́йдеше ли от Пло́вдив, пра́зник ста́ваше в къ́щи.

- Вас, вну́ците, той оби́чаше мно́го.
- И о́ще как! Вле́зеше ли в къ́щи, все пода́ръци ни но́сеше.

- Мно́го ще́дър и милости́в бе́ше.
- Ви́деше ли бе́ден челове́к на у́лицата, спи́раше се и му да́ваше ня́кой лев.

- И ти си като не́го. Ви́диш ли ня́кого в ну́жда, все пома́гаш.
- Нали́ зна́еш, челове́к в ну́жда се позна́ва.

- Весел я́к бе́ше да́до ти. Оби́чаше да си ха́пва и да си пи́йва.
- Такъ́в си бе́ше. Се́днеше ли да се хра́ни, без ви́но не мо́жеше.

- Напосле́дък пи́еше ли?
- Мно́го ма́лко. Изпи́еше ли една́-две ча́ши, доспи́ваше му се.

- Като́ да́до ми. Пи́йне ли си ма́лко раки́я, ля́га да спи.
- Като́ остаре́е челове́к, не издъ́ржа мно́го.

---

1. Къде́ се гу́биш? = Where have you been?

2. Бог да го прости́! = God bless his soul!

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

ГРАМАТИКА

USAGE OF THE PERFECTIVE ASPECT IN SUBORDINATE CLAUSES

The perfective aspect of a verb can be used to express a series of completed actions. In such a case the verb is usually followed by "ЛИ ".

Present Tense

Видиш ли някого в нужда, все помагаш.	Whenever you see someone in need, you always help.
Пийне ли малко ракия,ляга да спи.	Everytime he drinks a little whisky, he lies down to sleep.
Дойде ли,празник става в къщи.	Whenever he comes, it becomes a holiday at home.
Влезе ли в къщи, все подаръци ни носи.	Everytime he enters our home, he always brings us gifts.

Imperfect Tense

The imperfect tense is used to express a series of completed actions in the past.

Дойдеше ли от Пловдив, празник ставаше в къщи.	Whenever he came from Plovdiv, it became a holiday at home.
Влезеше ли в къщи, все подаръци ни носеше.	Everytime he entered our home, he always brought us gifts.
Видеше ли беден човек на улицата, спираше и му даваше някой лев.	Whenever he saw a poor man on the street, he would stop and give him some money.
Седнеше ли да се храни, без вино не можеше.	Whenever he sat down to eat, he couldn't do without wine.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

ГРАМАТИЧНИ УПРАЖНЕНИЯ

Grammar: Use of the Perfective Aspect in Subordinate Clauses

Повтаряйте!

Отида ли на кино,купувам евтини билети.
Отидеме ли на концерт,сядаме напред.
Уморя ли се,сядам да почина.
Умори ли се,сяда да почине.
Седна ли да уча,уча много.
Седнеме ли да ядеме,ядеме с апетит.
Дойде ли на гости,носи ни подарък.
Дойдат ли на гости,носят ни подарък.
Научи ли урока,отива да играе.
Научите ли урока,отивате да играете.
Тръгне ли за работа,отбива се в кръчмата.
Тръгна ли за работа,отбивам се в кръчмата.
Отиде ли на излет,разболява се.
Отидат ли на излет,разболяват се.
Прочетеме ли вестниците,хвърляме ги.
Прочета ли вестниците,хвърля ги.
Легнеме ли,заспиваме веднага.
Легнеш ли,заспиваш веднага.

Отида ли на театър,купувам скъпи билети.

те
ние
той
ти
вие
тя
аз

Отида ли на театър,купувам скъпи билети.
Отидат ли на театър,купуват скъпи билети.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

Уморя ли се,почивам си.
той
ние
той
вие
те
тя
аз
то

Уморя ли се,почивам си.
Умори ли се,почива си.

Седнеме ли да ядеме,ядеме с апетит.
ти

вие
той
те
аз
ние
то
тя

Седнеме ли да ядеме,ядеме с апетит.
Седнеш ли да ядеш,ядеш с апетит.

Научат ли уроците,отиват на разходка.
ние

той
те
вие
ти
то
аз
тя

Научат ли уроците,отиват на разходка.
Научиме ли уроците,отиваме на разходка.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

Прочетат ли вестниците,хвър-
лят ги.
ние

той
ти
вие
аз
тя
то

Прочетат ли вестниците,
хвърлят ги.
Прочетеме ли вестниците,
хвърляме ги.

Легнеме ли,заспиваме веднага.

той
ние
тя
вие
ти
аз
то
те

Легнеме ли,заспиваме вед-
нага.
Легне ли,заспива веднага.

Отида ли на кино,заспивам.
те
ти
ние
той
аз
вие
тя
то

Отида ли на кино,заспивам.
Отидат ли на кино,заспиват.

Умори ли се,почива си.
ние
вие
тя
те
аз
ти

Умори ли се,почива си.
Умориме ли се,почиваме си.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

Научa ли урока,отивам на кино.
те
ние
той
ти
вие
тя
то
аз

Научa ли урока,отивам на кино.
Научат ли урока,отиват на кино.

Легна ли,чета.
ти
той
ние
тя
те
вие
то
аз

Легна ли,чета.
Легнеш ли, четеш.

Видя ли учителката,поздравявам я.
ние
те
той
ти
вие
то
аз
тя

Видя ли учителката,поздравявам я.
Видиме ли учителката,поздравяваме я.

Отида ли на излет,разболявам се.
ти
тя,той,ние,те,вие

Отида ли на излет,разболявам се.
Отидеш ли на излет,разболяваш се.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

Повтаряйте!

Отидох ли на концерт,сядах на първия ред.
Умореха ли се,сядаха да починат.
Седнеха ли да пият,пиеха много.
Дойдеше ли на гости,носеше ни подаръци.
Научехме ли уроците си,отивахме да играеме.
Тръгнеше ли за работа,отбиваше се в кръчма.
Отидехте ли на излет,разболявахте се.
Прочетях ли вестника,хвърлях го.
Легнехме ли,заспивахме веднага.
Удареше ли се,викаше.

Отидох ли на концерт,сядах на първия ред.
те

ние
тя
вие
той
ти

Отидох ли на концерт,сядах на първия ред.
Отидеха ли на концерт,сядаха на първия ред.

Умореше ли се,лягаше да си почине.

ние

той
ти
вие.
аз
тя
то
те

Умореше ли се,лягаше да си почине.

Уморехме ли се,лягахме да си починеме.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

Седнехме ли да пием, пиехме много.
ти
вие
той
те
аз
ние

Седнехме ли да пием, пиехме много.
Седнеше ли да пие, пиеше много.

Отидех ли на излет, разболявах се.
те
ние
той
вие
тя
ти
то
аз

Отидех ли на излет, разболявах се.
Отидеха ли на излет, разболяваха се.

Прочетеше ли вестниците, хвърляше ги.
те
ние
то
вие
тя
ти

Прочетеше ли вестниците, хвърляше ги.

Легнехме ли, заспивахме веднага.
той
вие
ти
аз
ние
тя

Легнехме ли, заспивахме веднага.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

ЧЕТИВО

Двамата приятели Янко и Христо се срещнаха на улицата. Те не бяха се виждали от десетина дена.[1] Христо беше облечен в тъмен костюм. На левия си ръкав носеше траурна лента. Изненадан, Янко попита приятеля си защо е в траур.

Христо беше в траур, понеже дядо му Иван починал колко дена преди това. Христо ходил със семейството си на погребението на дядо си в гр. Пловдив.

Дядото на Христо, Бог да го прости, беше отличен човек. Той живееше в град Пловдив, но често ходеше да види внуците си в София. Отидеше ли у Христови, празник ставаше в къщи. Дядо Иван обичаше внуците си много. Влезеше ли в къщата на Христо, все подаръци носеше. Беше много щедър и милостив човек. Видеше ли беден човек на улицата, спираше се и му помагаше.

Дядо Иван беше и голям веселяк. Обичаше да си хапва и да си пийва хубаво. Седнеше ли да се храни, без вино не можеше. Напоследък, обаче, дядо Иван пиеше малко. Изпиеше ли една две чаши, доспиваше му се и лягаше на дивана да си почине. Всички обичаха дядо Иван и затова всички съжаляваха за смъртта му.

---

1. от десетина дена = for about ten days

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

ВЪПРОСИ

1. Къде се срещнаха двамата приятели Янко и Христо?
2. От колко време не се бяха виждали те?
3. Как беше облечен Христо?
4. Какво носеше той на левия си ръкав?
5. Защо Христо беше в траур?
6. Защо ходи той със семейството си в гр. Пловдив?
7. Къде стана погребението на дядото на Христо?
8. Какъв човек беше дядото на Христо?
9. Къде живееше дядо Иван?
10. Защо дядо Иван ходеше често в София?
11. Какво ставаше в къщата на Христо, когато дядо Иван отидеше там?
12. Какво носеше обикновено той на внуците си?
13. Какво правеше дядо Иван, когато видеше беден човек?
14. Беше ли веселяк дядо Иван?
15. Какво обичаше да прави той?
16. Без какво не можеше, когато седнеше да се храни?
17. Пиеше ли много напоследък дядо Иван?
18. Какво ставаше напоследък с дядо Иван?
19. Какво правеше той, след като изпиеше две чашки вино?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

20. Защо всички съжаляваха за смъртта на дядо Иван?

21. Вие имате ли дядо?

22. Кога почина дядо Ви?

Боянската църква

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

ДОМАШНА РАБОТА

Част I

Отговорете на въпроси:

11, 13, 15, 16, 18, 19, 20.

Част II

Упражнения на магнитофон.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 94

РЕЧНИК

бе́ден, бе́дна,о,и	poor
Бог да го прости́!	God rest his soul.
весели́як m.pl. весели́щи	jolly fellow
внук m.pl. вну́ци	grandchild
дива́н m.	divan
доспи́ва ми се доспи́ ми се	to become sleepy
и бо́ше как!	and how!
ле́нта f.	armband
милости́в,а,о,и	compassionate
оби́чам да си пи́йвам	to enjoy drinking
оби́чам да си ха́пвам	to enjoy eating
остаря́вам остаре́я,е́е,я́х	to grow old, to age
погребе́ние n.	funeral
почи́на, е,ах (only perf.asp.)	to die,to pass away
ръка́в m.	sleeve
смърт f.	death
тра́ур m.	mourning
тра́урен, тра́урна,о,и	mourning
хра́ня се, и се, их се нахра́ня се	to eat, to have one's meal
чове́к в ну́жда се позна́ва	A friend in need is a friend
ще́дър, ще́дра,о,и	generous /indeed.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Д Е В Е Т Д Е С Е Т И П Е Т И У Р О К

L E S S O N 95

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 95

ВСТЪПИТЕЛНИ ГРАМАТИЧНИ УПРАЖНЕНИЯ

Grammar: Verbal Nouns

спя	-	спане
лежа	-	лежане
ям	-	ядене
играя	-	игране
пея	-	пеене
уча	-	учене
пиша	-	писане
мажа	-	мазане
чета	-	четене
седя	-	седене
вървя	-	вървене
пия	-	пиене
мия	-	миене
стрелям	-	стреляне
пътувам	-	пътуване

спя	-	спане
лежа	-	лежане

и т.н.

спя
уча
лежа
ям
играя
готвя
пиша
чета
мажа
седя
ходя
стрелям
вървя
пия
пътувам

спане
учене
лежане

и т.н.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

Аз се уморявам, защото уча много.
Аз се уморявам от много учене.
Аз се уморявам, защото играя много.
Аз се уморявам от много игране.
Той се уморява , защото тича много.
Той се уморява от много тичане.
Ти се уморяваш, защото ходиш много.
Ти се уморяваш от много ходене.
Те се уморяват, защото работят много.
Те се уморяват от много работене.
Учителят се уморява, защото говори много.
Учителят се уморява от много говорене.

Аз се уморявам, защото уча много.
Аз се уморявам от много учене.

и т.н.

Аз надебелявам, защото лежа много.
Аз надебелявам от много лежане.
Ти надебеляваш, защото ядеш много.
Ти надебеляваш от много ядене.
Тя надебелява, защото спи много.
Тя надебелява от много спане.

Аз надебелявам, защото лежа много.
Аз надебелявам от много лежане.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ходя Аз
мно
играя
и
тичам
говоря
работя
чета
пея
стрелям
уча
пътувам
върви
танцувам
з

уморявам,
ого.
Т надебеляват,
ядат много.
Ти се уморяваш,
играеш мно
То се уморява,
учи много.
Вие дебелеете,
седите мно
Тя се уморява,
много.
Той се уморява,
работи мно
Децата се умор
пишат много.
Иван дебелее за
много.

В.
Аз се уморявам от
четене.
Те дебелеят от
Той се уморява
Ние надебеляваме
Ти се уморяваш
Иван дебелее
Мария се умор

Original Material of this page are destroyed & technically non-reproducible

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

От какво надебелява той, от много ядене или много лежане?
От какво се уморяват те, от много учене или от много игране?
От какво надебеляваме ние, от много спане или от много ядене?
От какво се уморявате вие, от много ходене или много тичане?
От какво надебелява тя, от много лежане или много ядене?
От какво се уморяваш ти, от много тичане или от много пеене?

Той надебелява от много /лежане, ядене/.

и т.н.

Той уморява ли се от много ходене?
Вие надебелявете ли от много ядене?
Ти уморяваш ли се от много тичане
Ние надебеляваме ли от много лежане?
Аз уморявам ли се от много учене?
Тя уморява ли се от много готвене?

Той уморява ли се от много ходене?

и т.н.

А.
Той уморява ли се от много игране?
Той уморява ли се от много четене?
Той уморява ли се от много учене?
Той уморява ли се от много ходене?
Той уморява ли се от много тичене?

Да, той се уморява от много игране.

и т.н.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

В.

учител	1-ви студент	2-ри студент
чета	Той уморява ли се от много четене?	Да, той се уморява от много четене.
пиша	Той уморява ли се от много писане?	Да, той се уморява от много писане.
уча ходя свиря мажа готвя мия чистя играя пътувам стрелям вървя пея	и т.н.	и т.н.

Не се пуши в стаята!
Пушенето в стаята е забранено
Не се пие в стаята!
Пиенето в стаята е забранено!
Не се свири в стаята!
Свиренето в стаята е забранено!
Не се яде в стаята!
Яденето в стаята е забранено!
Не се тича в стаята!
Тиченето в стаята е забранено!
Не се спи в стаята!
Спането в стаята е забранено!
Не се пее в стаята!
Пеенето в стаята е забранено!
Не се ходи по тревата!
Ходенето по тревата е забранено!
Не се лежи по тревата!
Лежането по тревата е забранено!
Не се минава по този мост!
Минаването по този мост е забранено!

Не се пуши в стаята!
Пушенето в стаята е забранено
Не се пие в стаята!
Пиенето в стаята е забранено!

и т.н.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 95

Не се ходи по тревата!

Не се лежи на земята!

Не се спи на масите!
Не се плюе по пода!
Не се влиза в тази стая!
Не се минава по тази улица!
Не се стреля в парка!
Не се яде в класната стая!
Не се говори в черква!
Не се влиза в черква с шапка!
Не се пее тук!
Не се пали огън в гората!

Ходенето по тревата е забранено!

Лежането на земята е забранено!

и т.н.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 95

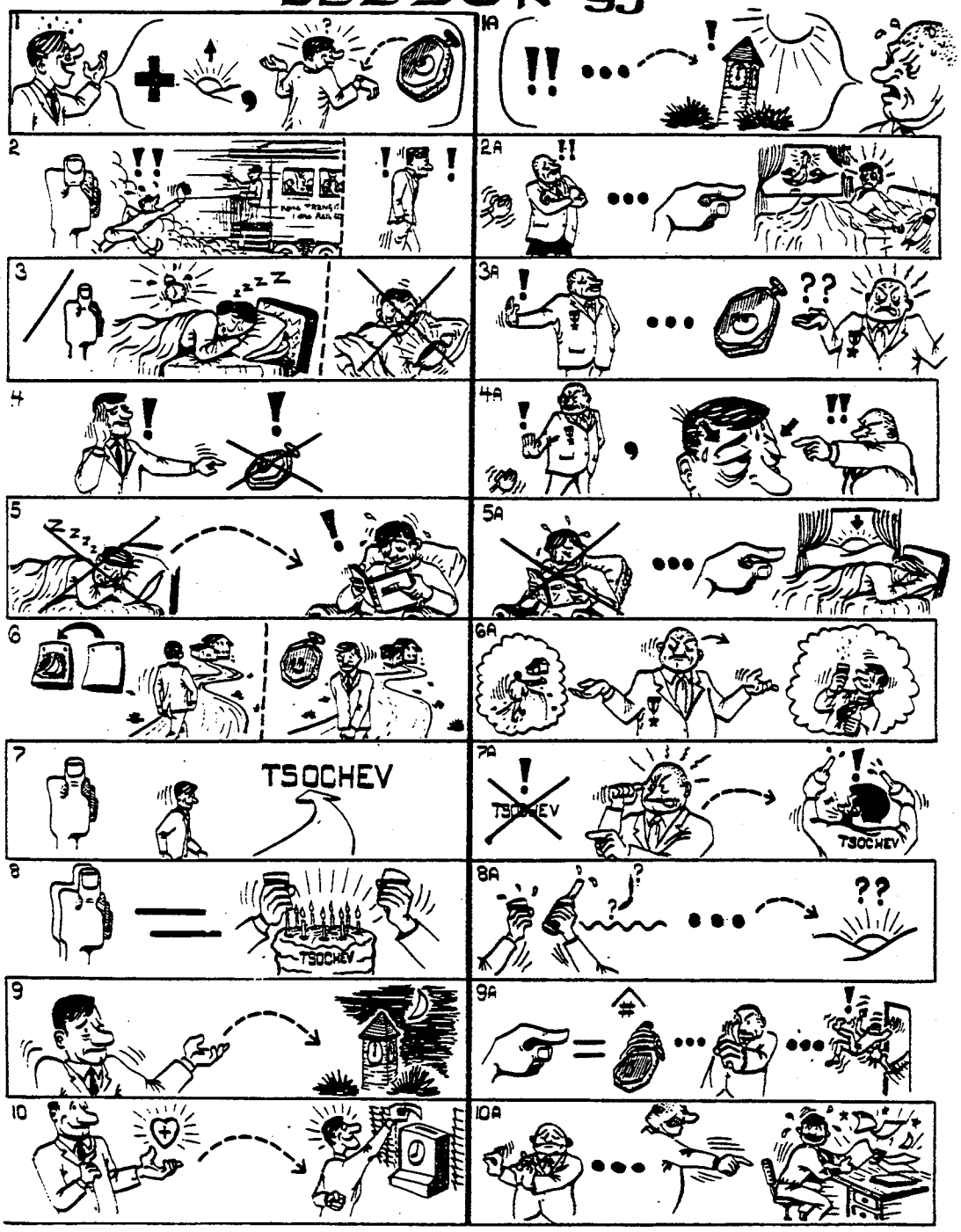

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

УРОК 95 - РАЗГОВОР

В ЕДНО ДЪРЖАВНО УЧРЕЖДЕНИЕ

/Държавният служител Ганчо Маринов винаги закъснява за работа. И тази сутрин той идва на работа пак със закъснение. Началникът му го чака в кабинета си./

Га́нчо:
Нача́лникът:

- Добро́ у́тро, друга́рю Нача́лник! Позакъсня́х ма́лко. Извиня́вайте!
- Ма́лко ли! Ско́ро ще ста́не пла́дне, друга́рю!

- Изпу́снах трамва́я. Тря́бваше да вървя́ пеш.
- Не ме интересу́ва. Ще ста́вате по-ра́но!

- Ама друга́рю Нача́лник, успа́х се. Буди́лникът не ме събу́ди.
- Не ме прекъсвайте! Каквó е това́ че́сто закъсня́ване!

- Това́ ня́ма да се повто́ри ве́че, друга́рю Нача́лник!
- Срамота́ е! Очи́те Ви са се поду́ли от лежа́не и спане́.

- Не е от това́. От че́тене е.
- Че́тенето не е причи́на. Ще си ля́гате по-ра́но!

- Сно́щи бях на го́сти. Върнах се къ́сно.
- На го́сти или на пи́ене в ня́коя кръ́чма?

- Бях на го́сти у коле́гата Цо́чев.
- Ка́зах Ви да ня́мате взе́мане-да́ване с не́го. Той пи́е мно́го.

- Празну́вахме и́мения му ден.
- До кога́ празну́вахте? До зори́?!

- Стоя́хме са́мо до полуно́щ.
- Че́сто закъсня́вате. Внима́вайте! Мо́же да загу́бите ра́ботата си.

- Обеща́вам Ви да и́двам на вре́ме.
- Добре́. Са́дайте и си гле́дайте ра́ботата!

---

1. учреждение = office

3. ... и́два на ра́бота пак със закъсне́ние = He again comes to work late.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 95

ГРАМАТИКА

VERBAL NOUNS

Most verbal nouns are formed by adding -Е to the masculine gender form of the past passive particple, imperfective aspect of the verbs. See Vol VIII L.70.

Verb	Past Passive Participle	Verbal Noun	
чета	четен	четене	reading
говоря	говорен	говорене	talking
пиша	писан	писане	writing
мажа	мазан	мазане	painting
пуша	пушен	пушене	smocking
взимам	взиман	взимане	taking
давам	даван	даване	giving
гледам	гледан	гледане	looking
чистя	чистен	чистене	cleaning

The past passive participle of some monosyllabic verbs ends on -Т. The verbal nouns of these verbs are formed by dropping the -Т and adding -ЕНЕ.

мия	мит	миене	washing
пия	пит	пиене	drinking
плюя	плют	плюене	spitting

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 95

ГРАМАТИЧНИ УПРАЖНЕНИЯ

Grammar: Verbal Nouns

вземам	-	вземане	вземам	-	вземане
спя	-	спане	спя	-	спане
уча	-	учене			
пътувам	-	пътуване		и т.н.	
мажа	-	мазане			
пиша	-	писане			
режа	-	рязане			
пия	-	пиене			

ям	ядене
марширувам	маршируване
лежа	лежане
пея	
уча	и т.н.
пуша	
мия	
шия	
вървя	
играя	
скачам	
слушам	
говоря	
вземам	
давам	
закъснявам	
плувам	
чета	
спя	
мажа	
пиша	
режа	
пия	

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 95

Аз се уморих от много тичане.
Те се разболяха от много ядене.
Ти се умори от много ходене.
Учителят се умори от много говорене.
Ние се разболяхме от много пиене.
Те се умориха от много плуване.
Той умря от много пушене.

Аз се уморих от много тичане.
Те се разболяха от много ядене.

и т.н.

Ние се уморихме от много тичане.
играя
ходя
скачам
маршируваме
пея
мажа
режа
пиша
уча

Ние се уморихме от много тичане.
Ние се уморихме от много игране.

и т.н.

Той надебеля от много ядене.
спя
седя
лежа
пия

Той надебеля от много ядене.
Той надебеля от много спане.

и т.н.

Аз се разболях от много тичане.
пия
ходя
пуша
маршируваме
ям

Аз се разболях от много тичане.
Аз се разболях от много пиене.

и т.н.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 95

А.

Аз се уморих, защото тичах много.
Вие се разболяхте, защото пихте много.
Той надебеля, защото ядеше много.
Ние се уморихме, защото вървяхме много.
Ти се разболя, защото игра много.
Те надебеляха, защото лежаха много.
Тя се разболя, защото работи много.
Той умря, защото пушеше много.
То се умори, защото учи много.

Аз се уморих от много тичане.
Вие се разболяхте от много пиене.
и т.н.

В.

Аз се уморих от много вървене.
Те се разболяха от много ядене.
Той надебеля от много спане.
Вие се уморихте от много тичане.
Ти се разболя от много пиене.
Ние надебеляхме от много лежане.
То се умори от много учене.
Тя се разболя от много танцуване.

Аз се уморих, защото вървях много.
Те се разболяха, защото ядоха много.
и т.н.

Очите ми са се подули от много лежане и спане.
Краката ми са се подули от много ходене.
Главата ме боли от много учене.
Стомахът ме боли то много ядене.
Гърлото ме боли от много пеене.
Очите ме болят от много четене.
Ушите ме болят от много слушане.
Ръката ме боли от много писане.

Очите ми са се подули от много лежане и спане.
и т.н.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 95

Главата го боли от много учене.
чета
пуша
пия
писане
стрелям

Главата го боли от много учене.
Главата го боли от много четене.

От какво са подути очите му? /много спи/ Очите му са подути от много спане.
От какво го болят очите? /много чете/ Очите го болят от много четене.
От какво се разболяха те? /много пиха/ и т.н.
От какво я боли стомахът? /много яде/
От какво надебеля той? /много лежи/
От какво го боли главата? /много пие/
От какво са подути краката му? /много ходи/
От какво са уморени те? /много тичаха/
От какво се разболя то? /много яде/
От какво се умориха те? /много плуваха/

А.
Той умори ли се от много учене? Да, той се умори от много учене.
Той умори ли се от много четене? Да, той се умори от много учене.
Той умори ли се от много тичане?
Той умори ли се от много скачане? и т.н.
Той умори ли се от много плуване?
Той умори ли се от много чистене?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 95

Учител	1-ви студент	2-ри студент
марширувам	Той умори ли се от много маршируване?	Да, той се умори от много маршируване.
пиша	Той умори ли се от много писане?	и т.н.
плувам		
играя	и т.н.	
чета		
уча		
ходя		
греба		
чистя		

Пушенето в стаята е забранено!	Пушенето в стаята е забранено!
ям	Яденето в стаята е забранено!
пия	
свиря	
тичам	
говоря	
готвя	
пея	
спя	
лежа	

Не се ходи по тревата!	Ходенето по тревата е забранено!
Не се минава по тази улица!	Минаването по тази улица е забранено!
Не се влиза през тази врата!	
Не се стреля на това стрелбище!	
Не се спи в парка!	
Не се плува на това място!	
Не се плюе по пода!	
Не се пее в класната стая!	
Не се говори в черква!	
Не се пали огън в гората!	

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

ЧЕТИВО

Ганчо беше държавен служител. Той работеше в едно министерство в София. Ганчо често закъсняваше за работа. Началникът му не беше доволен от него и винаги му правеше забележки.

Една сутрин Ганчо пак дойде на работа късно. Влезе в стаята и видя началника си. Поздрави го и му каза, че бил закъснял малко. Бил изпуснал трамвая и трябвало да върви пеш. Началникът не се интересуваше, че Ганчо бил ходил пеш. Той му каза да става по-рано. Началникът още говореше, когато Ганчо го прекъсна и му каза, че се бил успал. Будилникът му не го събудил. Бил повреден. Началникът се нервира още повече и направи забележка на Ганчо да не го прекъсва.

Понеже очите на Ганчо бяха подути, началникът му помисли,че това се дължи на много спане. Според Ганчо очите му били подути от четене. Обичал да чете вечерно време. Освен това, вечерта бил на гости и се върнал късно. Бил у колегата си Цочев. Последният празнувал имения си ден. Празнували до полунощ.

Началникът не беше доволен, че Ганчо има вземане-даване с Цочев, понеже последният пие много. Началникът мислеше, че от много ходене и пиене Ганчо не можел да си почине. Затова закъснявал често. Той предупреди за последен път Ганчо да внимава, да не закъснява, за да не загуби работата си. Ганчо му обеща да идва на време. Тогава началникът му каза да седне и да си гледа работата.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 95

ВЪПРОСИ

1. Какво работеше Ганчо?
2. Къде работеше той?
3. Защо началникът на Ганчо не беше доволен от него?
4. Какво правеше началникът, когато Ганчо закъсняваше?
5. Кого видя една сутрин Ганчо, когато влезе в канцеларията си?
6. Какво направи Ганчо, като видя началника си?
7. Какво каза той на началника си?
8. Защо закъснял Ганчо?
9. Защо Ганчо трябвало да върви пеш?
10. Началникът интересуваше ли се, че Ганчо бил ходил пеш?
11. Какво му каза началникът тогава?
12. Какво направи Ганчо, когато началникът му говореше?
13. Защо началникът се нервира още повече?
14. Защо се бил успал Ганчо?
15. Защо будилникът не го събудил?
16. Кой каза на Ганчо да не го прекъсва?
17. Какви бяха очите на Ганчо?
18. Според началника от какво били подути очите на Ганчо?
19. Какво обичал да прави вечерно време Ганчо?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 95

20. Къде бил на гости Ганчо предишната вечер?

21. Какво празнувал колегата му Цочев?

22. До кога празнували у Цочеви?

23. От какво не беше доволен началникът?

24. Защо началникът не беше доволен, че Ганчо имаше вземане-даване с Цочев?

25. От какво не можеше да си почине Ганчо?

26. Защо Ганчо закъснявал често?

27. Кой предупреди Ганчо, че може да загуби работата си?

28. Какво трябваше да направи Ганчо, за да не загуби работата си?

29. Какво обеща Ганчо на началника си?

30. Какво каза началникът на Ганчо, след като последният му обеща да идва на време?

31. Вие закъснявате ли често за училище?

32. Бил ли сте държавен чиновник някога?

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 95

ДОМАШНА РАБОТА

Част I

Отговорете на въпроси:

3, 8, 9, 13, 14, 15, 24, 26, 28.

Част II

Упражнения на магнитофон.

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

LESSON 95

РЕЧНИК

ама	but
будѝлник m. pl. будѝлници	alarm clock
взе́мане-да́ване n.	dealings, business
дължѝ се на	it is due to
дължа́т се на	they are due to
забеле́жка f.	remark, reprimand
пра́вя забеле́жки ня́кому	to reprove
закъсня́ване n.	being late, tardiness
лежа́не n.	lying
пи́ене n.	drinking
пла́дне n.	noon
повта́рям се	to repeat one's self
повто́ря се, и се, их се	to recur
поду́т, а, о, и	swollen
поду́вам се	to swell
поду́я се, е, се, у́х се	
позакъсня́вам	to be late a little
позакъсне́я, ее, ях	
прекъ́свам	to interrupt
прекъ́сна, е, ах	
спане́ n.	sleeping
срамота́ f.	shame, disgrace
срамота́ е!	It's a shame!
успи́вам се	to oversleep
успя́ се, и́ се, а́х се	
учрежде́ние	office
чест, а, о, и	frequent
че́тене n.	reading

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School

More DLI courses on LiveLingua - Online Language School